Ylimääräinen yhtiökokous päätti laajentaa Työkansan päiväle hdeksi. Toimikaa päätöksen toteuttamiseksi.

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavutaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 64 — 1911. Perjantaina Elokuun 11 p:nä — Friday August 11. V:s vuosikerta — Vol. V.

Porvaripuolueiden vaalitaistelu.

Konservatiivit ovat koko viime talven huutaneet kuinka Canadan teollisuus kuolee, jos reciprocity tulee voimaan. Nyt sitävastoin yhden Canadan suurimman teollisuuskaupungin, Hamiltonin, rakennustilasto osottaa, että juuri ne yhtiöt, jotka tuottavat maanviljelyskoneita, ovat laajentaneet tehtaitaan puolella miljoonalla dollarilla. — Liekö se sitten liberaalien valhe?

Liberaalit vaalipuheissaan ja kirjotuksissaan sanovat konservatiivien nyt tekevän viimesen yrityksen valtaan päästäkseen. Laurier sanoi konservatiivien niin kauan ajaneen kauppapsopimusta, kun olivat hallituspuolueena, mutta niin pian kun liberaalit pääsivät valtaan ja ryhtyivät myöskin sanottua sopimusta hommaamaan, alkoivat konservatiivit sitä vastustaa. He tekivät siitä politillisen kysymyksen, jonka pahoja puolia selittämällä ehkä onnistuivat pääsä valtaan tehtailijain ja tehdastyöläisten äänillä.

Viime talvena konservatiivit idässä, Canadan teollisuuskeskuksissa, pitivät kokouksia, joissa monenkaltaisilla esimerkeillä osotti at kuinka kauppasopimus viepi canadalaisen teollisuuden turmioon. Samalla argumentillä he koettivat vaikuttaa canadalaiseen teollisuustyöväestöön, kuinka se, tehtaiden vararikon tehtyä joutun työttömäksi.

Työväestö pysyi välinpitämättömänä

molempien puolueiden kosiskeluille. Koko sillä ajalla, jona kauppasopimuksella on koetettu kiihottaa Canadan kansan „ilole kuulunut pienintäkään lausuntoa ammattiunionistien taholta siitä, oliko se työväestölle edullinen vaiko epäedullinen. Ovatko Canadan työläiset niin viisaita, että huomaavat myyvänsä työvoimaansa ylläpitokustannuksista niin vapaakaupan kuin suojelustullinkin vallitessa, vaan ovatko he niin nukkuvaa orjajoukkoa, joka ajattelee, että „tehköötherrat kuinka tahtovat, hehän sen paremmin ymmärtävät?“ Jälkimmäistä arvelua voipi pitää paremmin oikeana, sillä kaikessa tapauksessa he äänestävät sitä myöten tai vasten, kuinka kulloinkin sattuu, raha ja sikaarikaupalla.

Teollisuus ei kärsi kauppasopimuksesta,

sanovat liberaalit, kosiessaan ääniä muiltakin, eikä ainoastaan lännen farmareilta. Esimerkiksi tälle väitteelle he tuovat Hamiltonin, yhden Itä-Canadan suurimmista teollisuuskaupungeista, jossa viime talvena pidettiin se kuuluisin“ konservatiivien väitteet ovat, lainaa eräs liberaalinen lehti Hamiltonin Building Statistics Bulletinista teollisuuden laajentumista osottavia numeroita. Sen mukaan ovat seuraavat suuret yhtiöt laajentaneet tehtaitaan $526,000 edestä viime puolen vuoden ajalla, eli sillä ajalla, jona kauppasopimuksesta on riidelty: International Harvester Company, Oliver Chillet Plow Works Company, joka rakentaa laatuaan suurimman tehtaan Brittiläisessä valtakunnassa Hamiltoniin ja Sawyer Massey Company. Edellisenä koko vuotena laajennettiin liikkeitä ainoastaan 742,000 dollarilla.

Kaikki nämä liikkeet ovat sellaisia, joihin kauppasopimuksen pitäisi vaikuttaa masentavasti, sillä farmarit ovat nimenomaa vaatineet helpompaa tullia maanviljelyskoneille ja jota alennusta hyväksyttävänä olevassa esityksessä luvataankin. Liberaalit nyt väittävät, että koska kauppasopimus kerta näyttäytyy hyväksi maanviljelyskonetehtailijoille,niin muille sen luulisi olevan sitäkin paremman.

Mikä on sitte se todellinen syy,

joka on pakottanut yhtiöitä laajentamaan tehtaitaan? Jokainen järkevä ihminen käsittää, ettei se ole liberaalien esittämä syy, „että kauppasopimus on heille hyödyllinen.“ Asiaa näiden tehtailijoiden kannalta katsoessa huomaa sopimuksen olevan heille vahingollisen. Jos maanviljelyskoneilta alennetaan tulli, tulee yhdysvaltalaisista tehtailijoista ankaria kilpailijoita canadalaisille kotimaisilla markkinoilla. Tämän kilpailun pelko se on pakottanut hamiltonilaiset laajentamaan tehtaitaan. He eivät aio, kuten konservit uskovat, naulata tehtaittensa ovia kiini heti kun kauppasopimus on hyväksytty ja heittää asioita „herran“ huomaan, vaan he aikovat kilpailla ankarasti. Tehtailijat ovat laskeneet näin: Jos kauppasopimus tulee hyväksytyksi, niin meidän on pakko laajentaa tehtaitamme, voidaksemme kilpailla yhdysvaltalaisten kanssa hintojen halpuudella. Jos sitä ei hyväksytä, niin sittekin niitä on laajennettava, jotta voimme täyttää yhä kasvavan kotimaisen tarpeen.

Eivät katso kansan etua.

Liberaalisen puolueen politikot eivät sano sopimuksen olevan koko kansalle edullisen sillä, että toivoisivat kansalle hyvinvointia. Itselleen he sitä toivovat saavansa kansan kustannuksella, sanomalla edustamansa suunnan tässä kysymyksessä olevan hyvinvoinnin tuottajan. Konservatiivit eivät vastusta sitä sillä, että se olisi koko kansalle vahingollinen. He kin ovat laskeneet, että ehkä tässä kysymyksessä oikeaan kohtaan lyömällä voisi vielä saavuttaa valta-aseman, jota „hyvin“ käyttämällä saa etuja.

LAIVA TEHNYT HAAKSIRIKKO.

Hirveää huijausta työläisten kustannuksella.

CANADIAN PACIFIC RAUTATIEYHTIÖ, JOKA ON SANOMALEHDISSÄ JA LENTOLEHDILLÄ ILMOTTANUT KYMMENIÄ TUHANSIA MIEHIÄ TARVITTAVAN ELONKORJUUSSA LÄNSI-CANADASSA, JA JOITA SE ON JO SINNE VIENYTKIN KYMMENKUNTA TUHATTA, ILMOTTAA NYT UHREILLEEN, ETTÄ ELONKORJUU SASKATCHEWASSA EI ALA KUN VASTA KAHDEN VIIKON KULUTTUA JA ETTÄ SANOTUSSA MAAKUNNASSA EI OLE SUURTAKAAN PUUTETTA MIEHISTÄ.

Noin 10,000 Canadan Pacific yhtiön idästä tuomaa miestä on nyt Winnipegissä suuressa kurjuudessa. Useimmat heistä on rahattomina,vailla suojaa ja ruokaa. Huomaavat itsensä petetyiksi — tulleensa liian aikaisin.

Canadian Pacific ja Canadian Northern yhtiöt y. m. „lännen asuttajat“ hykertelevät käsiään juonensa onnistumisesta.

Winnipegistä t. k. 8 p. saamimme tietojen mukaan on siellä noin 10,000 miestä, jotka Canadian Pacific yhtiö on monenlaisilla lupauksilla haalinut Itä-Canadasta elonkorjuuseen lännelle.

Tänä aamuna yhtiön virkailijat jakoivat lentolehtisiä miehille, jossa Saskatschewan hallituksen maanviljelysdeaprtementin kirjuri ilmoitti, että siellä ei tarvita elonkorjaajia vielä kahteen viikkoon.

Lentolehtinen oli omistettu „elonkorjaajille“ ja siinä sanottiin: „Elonkorjuu Saskatchewassa ei ole yleisesti käynnissä vähintäin kahteen viikkoon ja tässä maakunnassa ei ole nykyään suurempaa puutetta työläisistä. Miehiä kel.otetaan pysymään Manitobassa.“

Jokainen voi mielessään kuvitella minkä vaikutuksen lehden sisältö teki pennittömiin miehiin, jeista suurin osa juuri oli ostanut tikettinsä Saskatshewaan.

Suurin osa miehistä pennittömiä.

Suurin osa näistä 10,000 miehestä oli pannut viimesen dollarinsa rautatiepilettiin ja niilläkin jeilla rahaa vielä on, ei ole päälle viidenkymmenen sentin. Miehet ovat suuressa epätoivossa, kun ei ole tietoa enempi työstä kuin syötävästäkään.

Satoihin nousevia joukkoja majailee C. P. aseman odotushuoneessa, josta yhtiön virkailijat ja poliisit kilvan koettavat ajaa heitä ulos. Mutta miehillä ei ole mihin mennä. Miesten annettiin ymmärtää silloin kun he lähtivät idästä, että kaikenkaltaista työtä odottaa perillä. Nyt sitävastoin he pysäytettiin Winnipegiin, vaikka ovat kauemmas lännelle menossa, ja saavat, ennen niin „ystävällisen“ yhtiön virkailijoilta potkuja kun heillä ei ole rahaa, jolla hankkisivat itselleen yömajan. Miehet pitävät tällaista menettelyä häyttömänä ryöväyksenä yhtiön taholta. Mutta tämä kaikki ei tietystikään liikuta C. P. herroja. Saatuaan piletillään meichiltä viimeset sentit, he pesevät kätensä ja sanovat: „me olemme syyttömiä näiden miesten näikä kuolemaan.“

Eivät tiedä mitä tekisivät.

Winnipegin Telegrammin raportteri puhutteli seitsemää, nyt jo suuressa kurjuudessa olevaa, Prince Edwardin saarelaista, joka kertoivat vesissä silmin kuinka C. P. virkailijat uskottelivat heille lähteissään, että perille päästyä on elonkorjuu täydessä käynnissä. Mutta niinpä ei ollut. Luvattujen lihapatain sijasta oli puute ja kurjuus vastassa „Kultaisessa Lännessä“. Saman miehet kertoivat Canadian Pacific yhtiön idässä ilmottavan 50,000 elonkorjaajaa.

Näiden Winnipegistä tulleiden masentavien tietojen mukaan on näissä 10,000 kylliksi korjaajia lännen viljalle. Jos sinne vielä menee 40,000, niin ainakin osa heistä jouttuu korppien ruuaksi lännen aavikoilla.

Tässä joukossa on varmasti kansalaisiammekin, jotka muiden mukana manaavat esille mahtia, joka voisi lopettaa tällaisen konnamaisuuden, jota C. P. yhtiö on työläisiä kohtaan harjoittanut ja yhä edelleenkin harjottaa. Ajatelkaapa, ettekö te itse ole juuri se mahti.

Yhtiö vain kylmästi laskee,

kuinka monta sataa tuhatta dollaria noiden miesten kuletuksesta tulee osakkeenomistajien taskuun; työläisten kärsimykset ja mahdollisesti kuolema ei häiritse heidän laskujaan. Samoin se laskee, kuinka monta vaunua tarvitaan kulettamaan viljaa, jonka se ryöstää farmareilta. Viime vuonna oli kolmen rautatieyhtiön yhteinen vaunuluku 93,315, joita käytettiin viljan kuletukseen.Nyt, sadon ollessa suurempi, tietysti tarvitaan enempi vaunuja. Kolmas lasku, jolla yhtiön herrat päätään vaivaavat, on siitä kuinka monta noista nääntyteistä orjista mahtaa jäädä lännelle ja ostaa heiltä maita — tietysti velkakaupalla? Niissä, jotka jäävät farmareiksi lännelle, onkin yhtiön toivo. Niitä se toivoo saavansa jatkuvasti ryöstää, ostamalla heidän viljansa polkuhinnasta. Kuten edellälevasta käy selville, ei yhtiöllä ole ainoastaan tämänpäivän etu silmissään tehdessään koirauksia, vaan se katsoo kauas, vuosia eteensä, joina vuosina aikoo ryöstöään harjottaa yhä suuremmassa määrässä.

Mutta nämä vuodet voivat kasvattaa Canadassa liikkeen, joka kukistaa tämän kaikkivaltiaan yhtiön ja sitä suojelevan hallituksen.

18 MUSTANKÄDEN MURHAA TAPAHTUNUT CHICAGOSSA TÄNÄ VUONNA.

Chicago, Ill., elok. 8 p. — Niin sanotun „mustankäden“ jäsenet ovatkuluvan vuoden ajalla Chicagossa tehneet 18 murhaa, kymmenii päällelehyökkäyksiä, toimeenpanneet 100 pommirajähdystä, $500,000 ko'onneet uhkauskirjeitä lähettelemällä ja saattaneet tuhansia kauhun valtaan uhkauskirjeillään.

Ainoastaan yksi rikokselisista

Satamatyöläisten lakko leviää.

Vaunumiehet menneet lakkoon, pakottaakseen isännät sovintoon. — Ruokavarastojen vähäneminen tekee aseman kriitilliseksi.

Lontoo, elok. 9 p. — Vaunumiehet menivät tänään lakkoon, pakottaakseen työnantajat sopimaan satamatyöläisten lakon. U-

HALLITUKSEN KIRJAPAINON TYÖLÄISET SAANEET PALKANKOROTUSTA.

Ottawa, elok. 8 p. — Hallitus päätti korottaa 700 kirjapainotyöläisensä palkat yhtä korkeiksi kun on samoilla aloilla työskentelevien palkat Torontossa ja Montrealissa. Äskettäin kävi työläisten lähetystö valtiokirjurin luona ja osottivat että hallitus maksaa kaikilla aloilla paljo pienempiä palkkoja kuin yksityiset. Tämän hallitus korjasi edellämainitulla päätöksellä.

leet ellei Bertha saapunut paikalle. Miehet purjehtivat Kodiakiin toukok. 11 p. Kesäk. 1 p., seudussa myrsky kaatoi heidän ankuksensa Bardwell saaren luona ja kaikki heidän ruokavaransa joutuivat meren saaliiksi. Miesten onnistui päästä saarelle, mutta aivan tyhjin käsin. Niin kauan kun heillä oli tulitikkuja, paistoivat he simpukat y. m. saamansa pikkueläväst, mutta tikkujen loputtua söivät ne raakana. Kaksi laivaa meni saaren ohihuomaamatta heidän huutojaan ja merkkejään.

MUSTAA RUOSTETTA MANITOBASSA.

Manitoba Free Press'in t. k. 7 päivän numerossa sanotaan mustaa ruostetta ilmaantuneen Manitoban vainioilla. Vaikka asema nyt vielä ei olekaan vaarallinen, voi se siksi tulla hyvin pian. Kirkas auringonpaiste ja tuuli voisivat estää ruosteen tuhon. Koko viime viikon oli ilma epäsuotuisaa viljan kypsymiselle. Torstaina ei vielä ollut merkkiäkään ruosteesta, mutta nyt sitä jo näkyy laajoilla aloilla, joka osottaa kuinka nopeasti se voisi levetä sateisten ilmain vallitessa.

Pääomat yhdistyvät.

Seitsemän Itä-Ontariolaista yhtiöä on trustiutunut. Homman takana ovat William Mackenzie ja R. J. Fleming.

Torontossa on perustettu uusi trusti, jonka takana ovat William Mackenzie ja R. J. Fleming. Yhtiöt, jotka liittoutuivat, ovat: Toronto Electric Railway Company, Toronto Power Company, Hhe Electrical Development Company, The Electric Light Company, The Metropolitan Railway Company, The Toronto Searborough Railway Company, The Municieo Electric Railway ja The Toronto ja Suburban Railway.

Kaikkien näiden rautateiden ja sähköyhtiöiden yhtyminen antaa hienon tilaisuuden loiskauttaa vettä osakkeisiin. Näiden yhtiöiden yhteisiä menoja pienennetään, yksi osa työläisistä erotetaan työstä ja se raha, joka ennen käytettiin näiden työläisten palkkoihin, joutaa nyt osakkeenomistajien taskuihin.

Siinä on palkkio työläisille, jotka ovat äänestäneet näiden yhtiöiden edustajat Whitneyn Ontarion ministeriksi ja Gearyn Torontonormestariksi. Eikös olekin kaunis palkkio?

YHDYSVALTAIN LIIKEPULA TUNTUU CANADASSA-KIN.

Canadan Iron Corporation kaivanhot Torbrookissa on sulettu vuodeksi. Työt suuressa sahalaitoksessa Springfieldissä on myöskin seisautettu pitemmäksi aikaa.

Halifax, N. S., elok. 9 p. —

Hiilenkaivajain lakko jatkuu.

KAIVOSMIEHET EPÄILEMÄTTÄ ÄÄNESTÄVÄT TOIMEENPANEVAN KOMITEAN ESITYSTÄ VASTAAN.

Miehet Corbin kaivannolla ovat palanneet töihin Gordonin ehdottamalla palkkataksalla.

Fernie, B. C., elok. 9 p. — The United Mine Workers union 18 alueen toimeenpanevallä komitealla oli kokous eilettäin, mutta se ei laskenut joissakin osastoissa toimitetun äänestyksen tuloksia. Sensijasta komitea lähetti toisen kiertokirjeen niille osastoille, jotka viime perjantaina löivät laimin toimittaa vaadittua äänestystä, josko he hyväksyvät Gordonin raportit ja ovat halukkaat alkamaan neuvottelut uudestaan niiden perusteella. Nyt lähetetyssä kiertokirjeessä vaaditaan äänestys toimitettavaksi t. k, 10 p. ja toimeenpaneva komitea kokoutuu perjantaina (tänään) laskemaan äänet.

Päättäen äänensä antaneiden osastojen raporteista, toimeenpanevan komitean ehdotus tulee kumotuksi.

Papin sanotaan olleen

kapitalistein palveluksessa Corbin kaivannolla, jossa miehet palasivat töihin Gordonin esittämillä ehdoilla. Töihin palanneet miehet ovat suurimmalta osalta slaavilaisia.

United Mine Workers union äänenkannattaja District Ledger kertoo lakosta ja pappien toimista seuraavaa:

„Meidän joukkomme on kirjavaa joukkoa, jossa on kymmeniä eri kansallisuuksia ja melkein yhtä monta eri uskontoakin. Emme kirjota tästä sillä, että pitäisimme toista kansallisuutta tai uskontoa toisia ala-arvoisempina, vaan sillä koska joidenkin uskontojen papit poikkeavat kutsumuksestaan ja siirtyvät maalliselle alalle työnantajien kätyreinä kehottelemaan miehiä pettämään toi set taistelutoverinsa ja palaamaan työhön.

Jo tämän taistelun alussa huhuna kuulimme, että pastorit Michels (Ferniestä) ja Meissner (Michellistä) toimivat työnantajien kätyreinä, mutta emme lainanneet sille sen suurempaa huomiota. Mutta nyt kun Meissner liikkui Corbin kaivannolla, jossa hän julkisessa puheessaan mitä pirullisimmilla uhkauksilla vaati miehiä palaamaan työhön, katsoimme velvollisuudeksemme kysyä mieheltä itseltään onko se totta mitä hänestä puhutaan? Kyselyssä pappi sanoi tehneensä niinkuin oli puhuttu.“

Tämäkin pappi, joka on katoolinen ,teki työläisten asialle tavallisen papinpalvelukseen“ Con-

Porvaripuolueiden vaalitaistelu.

Konservatiivit ovat koko viime talven huutaneet kuinka Canadan teollisuus kuolee, jos reciprocity tulee voimaan. Nyt sitävastoin yhden Canadan suurimman teollisuuskaupungin, Hamiltonin, rakenmustilasto osottaa, että juuri ne yhtiöt, jotka tuottavat maanviljelyskoneita, ovat laajentaneet tehtaitaan puolella miljoonalla dollarilla, — Liekö se sitten liberaalien valhe?

Liberaalit vaalipuheissaan ja kirjotuksissaan sanovat konesrvatiivien nyt tekevän viimesen yrityksen valtaan päästäkseen. Laurier sanoi konservatiivien niin kauan ajaneen kauppasopimusta, kun olivat hallituspuolueena, mutta niin pian kun liberaalit pääsivät valtaan ja ryhtyivät myöskin sanottua sopimusta hommaamaan, alkoivat konservatiivit sitä vastustaa. He tekivät siitä politillisen kysymyksen, jonka pahoja puolia selittämällä ehkä onnistuisivat päästä valtaan tehtailijain ja tehdastyöläisten äänillä.

Viime talvena konservatiivit idässä, Canadan teollisuuskeskuksissa, pitivät kokouksia, joissa monenkaltaisilla esimerkeillä osottivat kuinka kauppasopimus viepi canadalaisen teollisuuden turmioon. Samalla argumentillä he koettivat vaikuttaa canadalaiseen teollisuustyöväestöön, kuinka se, tehtaiden vararikon tehtyä joutuu työttömäksi.

Työväestö pysyi välinpitämättömänä

molempien puoluieiden kosiskeluil-le. Koko sillä ajalla, jona kauppasopimuksella on koetettu kiihottaa Canadan kansan „eiole kuulunut pienintäkään lausuntoa ammattiunionistien taholta siitä, oliko se työväestölle edullinen vaiko epäedullinen. Ovatko Canadan työläiset niin viisaita, että huomaavat myyvänsä työvoimaansa ylläpitokustannuksista niin vapaakaupan kuin suojelustullinkin vallitessa, vaan ovatko he niin nukkuvaa orjajoukkoa, joka ajattelee, että „tehköön herrat kuinka tahtovat, hehän sen paremmin ymmärtävät?“ Jälkimmäistä arvelua voipi pitää paremmin oikeana, sillä kaikessa tapauksessa he äänestävät sitä myöten tai vasten, kuinka kulloinkin sattuu, raha ja sikaarikapualla.

Teollisuus ei kärsi kauppasopimuksesta,

sanovat liberaalit, kosiessaan ääniä muiltakin, ekä ainoastaan lännen farmareilta. Esimerkiksi tälle väitteelle he tuovat Hamiltonin, yhden Itä-Canadan suurimmista teollisuuskaupungeista, jossa viime talvena pidettiin se kuuluisa konservatiivien kokous ja pantiin vastalause kauppasopimuksen hyväksymistä vastaan.

Osottakseen kuinka „valheel-lisiä konservatiivien väitteet olivat, lainan eräs liberaalinen lehti Hamiltonin Building Statistics Bulletinista teollisuuden laajentumista osottavia numeroita. Sen mukaan ovat seuraavat suuret yhtiöt laajentaneet tehtaitaan $526,-000 edestä viime puolen vuoden ajalla, eli sillä ajalla, jona kauppasopimuksesta on riidelty: International Harvester Company, Oliver Chillet Plow Works Company, joka rakentaa laatuaan suurimman tehtaan Brittiläisessä valtakunnassa Hamiltoniin ja Sawyer Massey Company. Edellisenä kokotuotena laajennettiin liikkeitä ainoastaan 742,000 dollarilla.

Kaikki nämä liikkeet ovat sellaisia, joihin kauppasopimuksen pitäisi vaikuttaa masentavasti, sillä farmarit ovat nimenomaa vaatineet helpompaa tullia maanviljelyskoneille ja jota alennusta hyväksyttävänä olevassa esityksessä tuvataankin. Liberaalit nyt väittävät, että koska kauppasopimus kerta näyttäytyy hyväksi maanviljelyskonetehtailijoille,niin muille sen huulisi olevan sitäkin paremman.

Mikä on sitte se todellinen syy,

joka on pakottanut yhtiöitä laajentamaan tehtaitaan? Jokainen järkevä ihminen käsittää, ettei se ole liberaalien esittämä syy, „että kauppasopimus on heille hyödyllinen.“ Asiaa näiden tehtailijoiden kannalta katsoessa huomaa sopimuksen olevan heille vahingollisen. Jos maanviljelyskoneilta alennetaan tulli, tulee yhdysvaltalaisista tehtailijoista ankaria kilpailijoita canadalaisille kotimaisilla markkinoilla. Tämän kilpailun pelko se on pakottanut hamiltonilaiset laajentamaan tehtaitaan. He eivät aio, kuten konservit uskovat, naulata tehtaittensa ovia kiini heti kun kauppasopimus on hyväksytty ja heittää asioita „herran“ huomaan, vaan he aikovat kilpailla ankarasti. Tehtailijat ovat laskeneet näin: Jos kauppasopimus tulee hyväksytyksi, niin meidän on pakko laajentaa tehtaitamme, voidaksemme kilpailla yhdysvaltalaisten kanssa hintojen halpuudella. Jos sitä ei hyväksytä, niin sittekin niitä on laajennettava, jotta voimme täyttää yhä kasvavan kotimaisen tarpeen.

Eivät katso kansan etua.

Liberaalisen puoluen politikot eivät sdno sopimuksen olevan koko kansalle edullisen sillä, että toivoisivat kansalle hyvinvointia. Itselleen he sitä toivovat saavansa kansan kustannuksella, sanomalla edustamansa suunnan tässä kysymyksessä olevan hyvinvoinnin tuottajan. Konservatiivit eivät vastusta sitä sillä, että se olisi koko kansalle vahingollinen. He kin ovat laskeneet, että ehkä tässä kysymyksessä oikeaan kohtaan lyömällä voisi vielä saavuttaa valta-aseman, jota „hyvin“ käyttämällä saa etuja.

H. E. STAFORD.

Tekee sähköhankinnan alalla kaikenlaisia sopimuksia.

Sähkomoottoreita korjataan ja laitetaan kuntoon parhaalla tavalla.

Huoneita varustetaan sähkölangoilla ja kaikenlaistz sähköalalle kuuluvia toimia tehdään.

Kaikki tilaukset voidaan jättää L. Obergille Fallis Tourtellot Hardware Storeen. — Tel 162.

Hirveää huijausta työläisten kustannuksella.

CANADIAN PACIFIC RAUTATIEYHTIÖ, JOKA ON SANOMALEHDISSÄ JA LENTOLEHDILLÄ ILMOTTANUT KYMMENIÄ TUHANSIA MIEHIÄ TARVITTAVAN ELONKORJUUSSA LÄNSI-CANADASSA, JA JOITA SE ON JO SINNE VIENYTKIN KYMMENKUNTA TUHATTA, ILMOTTAA NYT UHREILLEEN, ETTÄ ELONKORJUU SASKATCHEWASSA EI ALA KUN VASTA KAHDEN VIIKON KULUTTUA JA ETTA SANOTUSSA MAAKUNNASSA EI OLE SUURTAKAAN PUUTETTA MIEHISTÄ.

Noin 10,000 Canadan Pacific yhtiön idästä tuomaa miestä on nyt Winnipegissä suuressa kurjuudessa. Useimmat heistä on rahattomina,vailla suojaa ja ruokaa. Huomaavat itsensä petetyiksi — tulleensa liian aikaisin.

Canadian Pacific ja Canadian Northern yhtiöt y. m. „lännen asuttajat“ hykertelevät käsiään juonensa onnistumisesta.

Winnipegistä t. k. 8 p. saamiemme tietojen mukaan on siellä noin 10,000 miestä, jotka Canadian Pacific yhtiö on monenlaisilla lupauksilla haalinut Itä-Canadasta elonkorjuuseen lähtemään.

Tänä aamuna yhtiön virkailijat jakoivat lentolehtisiä miehille, jossa sa Saskatschewan hallituksen maanviljelysdeaprtementin kirjuri ilmoitti, että siellä ei tarvita elonkorjaajia vielä kahteen viikkoon.

Lentolehtinen oli omistettu „elonkorjaajille“ ja siinä sanottiin: „Elonkorjuu Saskatchewassa ei ole yleisesti käynnissä vähintäin kahteen viikkoon ja tässä maakunnassa ei ole nykyään suuremp aa puutetta työläisistä. Miehiä kel.otetaan pysymään Manitobassa.“

Jokainen voi mielessään kuvitella minkä vaikutuksen lehden sisältö teki pennittömiin miehiin, joista suurin osa juuri oli ostanut tikettinsä Saskatshewaan.

Suurin osa miehistä pennittömiä.

Suurin osa näistä 10,000 miehestä oli pannut viimesen dollarinsa rautatiepilettiin ja niilläkin jolla rahaa vielä on, ei ole päälle videnkymmenen sentin. Miehet ovat suuressa epätoivossa, kun ei ole tietoa enempi työstä kuin syötävästäkään.

Satoihin nousevia joukkoja mapjailee C. P. aseman odotushuoneessa, josta yhtiön virkailijat ja poliisit kilvan koettavat ajaa heitä ulos. Mutta miehillä ei ole mihin mennä. Miesten annettiin ymmärtää silloin kun he lähtivät idästä, että kaikenkaltaista työtä odottan perillä. Nyt sitävastoin he pysäytettiin Winnipegiin, vaikka ovat kauemmas lännelle menossa, ja saavat, ennen niin „ystävällisen“ yhtiön virkailijoilta potkuja kun heillä ei ole rahaa, jolla hankkisivat itselleen yömajan. Miehet pitävät tällaista menettelyi häyttömänä ryöväyksenä yhtiön taholta. Mutta tämä kaikki ei tietystikään liikuta C. P. herroja. Saatuaan piletillään miehiltä viimeset sentit, he pesevät kätensä ja sanovat: „me olemme syyttömiä näiden miesten nälkä kuolemaan.“

Eivät tiedä mitä tekisivät.

Winnipegin Telegrammin raportteri puhutteli seitsemää, nyt jo suuressa kurjuudessa olevaa, Prince Edwardin saarelaista, joka kertoivat vesissä silmin kuinka C. P. virkailijat usskottelivat heille lähteissään, että perille päästyä on elonkorjuu täydessä käynnissä. Mutta niinpä ei ollut. Luvattujen lihapatain sijasta oli puute ja kurjuus vastassa „Kultaisessa Lännessä“. Samat miehet kertoivat Canadian Pacific yhtiön idässä ilmottavan 50,000 elonkorjaajaa.

Näiden Winnipegistä tulleiden masentavjen tietojen mukaan on näissä 10,000 kylliksi korjaajia lännen viljalle. Jos sinne vielä menee 40,000, niin ainakin osa heistä joutuu korppien ruuaksi lännen aavikoilla.

Tässä joukossa on varmasti kansalaisiammekin, jotka muiden mukana manaavat esille mahtia, jo-ka voisi lopettaa tällaisen konnamaisuuden, jota C. P. yhtiö on työläisiä kohtaan harjottanut ja yhä edelleenkin harjottaa. Ajatelkaapa, ettekö te itse ole juuri sa mahti.

Yhtiö vain kylmästi laskee,

kuinka monta sataa tuhatta dollaria noiden miesten kuluteksesta tulee osakkeenomistajien taskuun; työläisten kärsimykset ja mahdollisesti kuolema ei häiritse heidän laskujaan. Samoin se lasksee, kuinka monta vaunua tarvitaan kulettamaan viljaa, jonka se ryöstää farmareilta. Viime vuonna oli kolmen rautatieyhtiön yhteinen vaunuluku 93,315, joita käytettiin viljan kuletukseen.Nyt, sadon ollessa suurempi, tietysti tarvitaan enempi vaunuja. Kolmas lasku, jolla yhtiön herrat päitään vaivaavat, on siitä kuinka monta noista näännytetyistä ortojista mahtaa jäädä lännelle ja ostaa heiltä maita — tietysti velkakaupalla? Niissä, jotka jäävät farmareiksi lännelle, onkin yhtiön toivo. Niitä se toivoo saavansa jatkuvasti ryöstää, ostamalla heidän viljansa polkuhinnasta. Kuten edellälöevasta käy selville, ei yhtiöllä ole ainoastaan tämänpäivän etu silmissään tehdessään koirauksia, vaan se katsoo kauas, vuosia eteensä, joina vuosina aikoo ryöstöisän harjottaa yhä suuremmassa määrässä.

Mutta nämä vuodet voivat kasvattaa Canadassa liikkeen, joka kukistaa tämän kaikkivaltiaan yhtiön ja sitä suojelevan hallitukSen.

---

18 MUSTANKADEN MURHAA TAPAHTUNUT CHICAGOSSA TÄNÄ VUONNA.

Chicago, Ill., elok. 8 p. — Niin sanotun „mustankäden“ jäsenet ovatkuluvan vuoden ajalla Chicagossa tehneet 18 murhaa, kymmeniä päällehyökkäyksiä, toimeenpanneet 100 pommiräjähdystä, $500,000 ko'onneet uhkauskirjeitä lähettelemällä ja saattaneet tuhansia kauhun valtaan uhkauskirjeillään.

Ainoastaan yksi rikoksellisista on saatu kiini. Viime maaliskuulla tehtiin neljä murhaa lähellä „Pikku Sicilia“ nimiellä tunnetun kadun kulmaa. Sanotun kuukauden ajalla taaphtui myöskin talliasta enempi pommiräjähdyksiä, joista jokainen tuotti huomattavasti vahinkoa.

John Wengi-nimisen italialaisen kuulustelun ajalla, jota syytettiin uhkauskirjeen postissa lähettämisestä, tuomari Landis, joka asiaa tutki, sai seuraavan sisältöisen kirjeen: „Vapauttakaa John Wengi, tai muuten me tapamme teidät, kuten tapoimme toisetkin.“ Pommi oli asetettu pelotuksekssi Landisin huoneen oven eteen.

Satamatyöläisten lakko leviää.

Vaunumiehet menneet lakkoon, pakottaakseen isännät sovintoon. — Ruokavarastojen vähenemineen tekee aseman kriitilliseksi.

Lontoo, elok. 9 p. — Vaunumiehet menivät tänään lakkoon, pakottaakseen työnantajat sopimaan satamatyöläisten lakon. Union virkailijat väittävät nykyään olevan 70,000 miestä lakossa. Työt ovat täydellisesti seisauksissa. Kymmeniä ruokatavaroilla lastattuja laivoja on viimeisten päivien ajalla saapunut satamaan, mutta siellä ei ole kuka purkaisi lastit.

Lihatavarat laivojen jäähdytyshuoneissa ovat vielä pilautumatta, mutta hiilet, joilla jähdytyskoneita käytetään, vähenevät nopeasti.

Lakkolaiset ovat rauhallisia. Ainoastaan unioon kuulumattomia työläisiä kohtaan, jotka ovat yritelleet työskennellä, osottavat he vihamielisyyttä. Molemmat riitapuoleet ovat toivossa, että kauppaseuran onnistun sovitella riitaisuudet.

HALLITUKSEN KIRJAPAINON TYÖLÄISET SAANEET PALKANKOROTUSTA.

Ottawa, elok. 8 p. — Hallitus päätti korottaa 700 kirjapainotyöläisensä palkat yhtä korkeiksi kun on samoilla aloilla työskentelevien palkat Torontossa ja Montrealissa. Askettäin kävi työläisten lähetystö valtiokirjurin luona ja osottivat että hallitus maksaa kaikilla aloilla paljo pienempiä palkkoja kuin yksityiset. Tämän hallitus korjasi edellämainitulla päätöksellä.

Uuden palkkataksan mukaan saapi jokainen hallituksen painoviraston työläinen joka vuosi kaksi viikkoa lomaa täydellä palkalla, tällä kohottaen heidät toisten hallituksen työläisten tasalle.

PELASTI KAKSI KUOLEMAISILLAAN OLEVAA MIESTÄ.

Valdese, Alaska, elok. 7 p. — Kuultuaan hätähuutoja Bardwell saarelta (alaston saari lähellä Resurrection lahden sisäänkäytävää), lähetti höyryalava Bertha pienen venheen saarelle, joka toi kaksi rääsyistä, jokaleimaisillaan olevaa miestä laivaan. Miehet olivat olleet saarella kaksi kuukautta ja olisivat varmasti kuolleet ellei Bertha saapunut paikalle. Miehet purjehtivat Kodiakiin toukok. 11 p. Kesäk. 1 p. seudulssa myrsky kaatoi heidän ajuksensa Bardwell saaren luona ja kaikki heidän ruokavaransa joutuivat meren saaliiksi. Miesten onnistui päästä saarelle, mutta aivan tyhjin käsin. Niin kauan kun heillä oli tulitikkuja, paistoivat he simpukat y. m. saamansa pikkueläväit, muttä tikkujen loputtua söivät ne raakana. Kaksi laivaa meni saaren ohihuomaamatta heidän huutojaan ja merkkejään.

MUSTAA RUOSTETTA MANITOBASSA.

Manitoba Free Press'in t. k. 7 päivän numerossa sanotaan muustaa ruostetta ilmaantuneen Manitoban vainioilla. Vaikka asema nyt vielä ei olekaan vaarallinen, voi se siksi tulla hyvin pian. Kirkas auringonpaiste ja tuuli voisivat estää ruosteen tuhon. Koko viime viikon oli ilma epäsuotuisaa viljan kypsymiselle. Torstaina ei vielä ollut merkkiäkään ruosteesta, mutta nyt sitä jo näkyy laajoilla aloilla, joka osottaa kuinka nopeasti se voisi levetä sateisten ilmain vallitessa.

Pääomat yhdistyvät.

Seitsemän Itä-Ontariolaista yhtiöä on trustiutunut. Homman takana ovat William Mackenzie ja R. J. Fleming.

Torontossa on perustettu uusi trasti, jonka takana ovat William Mackenzie ja R. J. Fleming. Yhtiöt, jotka liittoutuivat, ovat: Toronto Electric Railway Company, Toronto Power Company, Hhe Electrical Development Company, The Electric Light Company, The Metropolitan Railway Company, The Toronto Scarborough Railway Company, The Municioco Electric Railway ja The Toronto ja Suburban Railway.

Kaikkien näiden rautateiden ja sähköyhtiöiden yhtyminen antaa hienon tilaisuuden loiskauttaa vettä osakkeisiin. Näiden yhtiöiden yhteisiä menoja pienennetään, yksi osa työläisistä erotetaan työstä ja se raha, joka ennen käytettiin näiden työläisten palkkoihin, joutaa nyt osakkeenomistajien taskuihin.

Siinä on palkkio työläisille, jotka ovat äänestäneet näiden yhtiöiden edustajat Whitneyn Ontarion ministeriksi ja Gearyn Torouton pormestariksi. Eikös olekin kaunis palkkio?

YHDYSVALTAIN LIIKEPULA TUNTUU CANADASSA-KIN.

Canadan Iron Corporation kaivanhot Torbrookissa on suletttu vuodeksi. Työt suuressa sahalaitoksessa Springfieldissä on myöskin seisauttettu pitemmäksi aikaa.

Halifax, N. S., elok. 9 p. — Montrealista on tullut käsky lopettaa työt Canadian Iron Corporation kaivoksessa Torbrookissa. Siitä päättäen kun pumput ovat nostettu ylös, ei töitä enään aleta tänä vuotena. Syyksi kaivosten sulkemiseen sanotaan teollisuuden lamautumista Yhdysvalloissa,missä puolet parhaista sulimoista on joutilaana, joka vaikuttaa Canadaanki. Noin sata miestä jotuti työttömäksi Torbrookissa.

Davidson Lumber Companyn suuri sahalaitos Springfieldissä sulettiin viime viikolla, josta myöskin joutui satakunta miestä työttömäksi. — Yhdysvaltalaista „hyvää aikaa“ saavat Canadanki työläiset maistaa.

Hiilenkaivajain lakko jatkuu.

KAIVOSMIEHET EPÄILEMÄTTÄ ÄÄNESTÄVÄT TOIMEENPANEVAN KOMITEAN ESITYSTÄ VASTAAN.

Miehet Corbin kaivannolla ovat palanneet töihin Gordonin ehdottamalla palkkataksalla.

Fernie, B. C., elok. 9 p. — The United Mine Workers union 18 alueen toimeenpanevalla komitealla oli kokous eilettäin, mutta se ei laskenut joissakin osastoissa toimitetun äänestyksen tuloksia. Sensijasta komitea lähetti toisen kiertokirjeen niille osastoille, jotka viime perjantaina löivät laimin toimittaa vaadittua äänestystä, jossko he hyväksyvät Gordonin raportit ja ovat halukkaat alkamaan neuvottelut uudestaan niiden perusteella. Nyt lähetetyssä kiertokirjeessä vaaditaan äänestys toimitettavaksi t. k. 10 p. ja toimeenpaneva komitea kokoutuu perjantaina (tänään) laskemaan ääneT.

Päättäen äänensä antaneiden osastojen raporteista, toimeenpanevan komitean ehdotus tulee kumotuksi.

Papin sanotaan olleen

kapitalistein palvelukseSsa Corbin kaivannolla, jossa miehet palasivat töihin Gordonin esittämillä ehdoilla. Töihin palanneet miehet ovat suurimmalta osalta slaavilaisia.

United Mine Workers union äänenkannattaja' District Ledger kertoo lakosta ja pappien toimista seuraavaa:

„Meidän joukkomme on kirjavaa joukkoa, jossa on kymmeniä eri kansallisuuksia ja melkein yhtä monta eri uskontoakin. Emme kirjota tästä sillä, että pitäisimme toista kansallisuutta tai uskontoa toisia ala-arvoisempina, vaan sillä koska joidenkin uskontojen papit poikkeavat kutsumuksestaan ja siirtyvät maalliselle alalle työnantajien kätyreinä kehottelemaan miehiä pettämään toi set taistelutoverinsa ja palaamaan työhön.

Jo tämän taistelun alussa huhuna kuuliimme, että pastorit Michels (Ferniestä) ja Meissner (Michellistä) toimivat työnantajien kätyreinä, mutta emme lainanneet sille sen suurempaa huomiota. Mutta nyt kun Meissner liikkui Corbin kaivannolla, jossa hän julkisessa puheessaan mitä pirullisimmilla uhkauksilla raati miehiä palaamaan työhön, katsoimme velvollisuudeksemme kysyä michelta itseltään onko se totta mitä hänestä puhutaan? Kyselyssä pappi sanoi tehneensä niinkuin oli puhuttu.“

Tämäkin pappi, joka on katoolinen ,teki työläisten asialle tavallisen „papinpalveluksen“. Corbin kaivantojen sanotaan nyt tuottavan 200 tonnia hiiltä päivässä, joka tuntuvasti heikentää työläisten taistelua.

9,000 SULETTU POIS TYÖSTÄ.

Leipsig, Saxony, elok. 5 p. — 9,000 metallityöläistä sulettiin työstä pois tänään Thuringian alueella, kun joku osa miehistä oli tehnyt lakon. Työnantajien ja työläisten järjestöt ovat ryhtyneet sovittelemaan riitaa. Elleivät ne siinä onnistu, on siitä seuraksena 25,000 miehen työstä pois sulkeminen Deistenissä ja Chemnitzissä.

Synnyinmaastamme

YLEISVALTAKUNNALLISEEN MALLIIN.

Venäläinen merisotilas revolverisankarina.

V. k. 18 p. vastaan yöllä noin neljännestä vailla 12 ampui eräs venäläinen merisotilas Hangon seurahuoneen 3:nnen luokan ravintolassa ravintolan vahtimestari Georgia revolverilla. Luoti tunkeutui kyljestä sisään ja haavoitti salakäydintä.

Haavoitettu vietiin Hangon sairaalaan ja on hänen tilansa vaarallinen.

Ampuja koetti taas tekonsa tehtyään paeta. Sitä varten oli hän ottanut pika-ajurin ja ajanut sillä pois kaupungista ja sekottaakseen jäljet oli noussut pois sekä ottanut erään toisen vastaan tulevan ajurin. Vaan edellisessä ajurissa nousi epäluulo ja ilmoitti siitä poliisille, minkä jälkeen lähtivät takaa-ajamaan, ja saivatkin hänet kiinni. Ampujalta löytyi revolveri mistä oli 1 kuula poissa.

VIIPURIN KOTITARKASTUKSET.

Yksi karkoitettu.

Toisen kerran saapui santarmiupseeri, santarmi, 3 suomalaista etsivää ja 1 passipoliisi rva Tatjana Terichovin asunnolle Viipurin Osuustalolla Papulassa. He esittivät talon isännöitsijälle lääninkuvernöörin antaman määräyksen kotitarkastuksen toimittamisesta.

Rva Terichovin taloudenhoitajan avaimilla menivät kotitarkastajat sisään ja toimittivat perinpohjaisen etsinnän rva T:n asumissa kahdessa huoneessa ja kyökissä.

Tarkastuksessa otettiin takavarikkoon 147 postikorttia, 34 valokuvaa ja 74 yksityistä kirjettä. Kaikki paikat tutkittiin huolellisesti, mutta mitään muuta ottamisen arvoista ei löydetty.

Tämän jälkeen murtautui eräs etsivä poliisi rva T:n kellariin, jonka myöskin tarkoin tutkittiin.

Tarkastuksessa pidettiin pöytäkirja suomeksi.

Tarkastus päättyi kello 1 päivällä ja samalla poistettiin vartijavälipylväs rva T:n asunnon ovelta, jossa ne ovat olleet viime tarkastusyrityksestä saakka.

Lättiläinen leipurityöntekijä R. Glevin, jonka luona Viipurissa toimitettiin kotitarkastus, on Viipurin linnoituksen komendantin määräyksestä saanut karkoituskiskyn. Glevin on 3 vuorokauden kuluessa poistuttava Viipurin kaupungista ja läänistä, uhalla että hänet muutoin vangitaan ja viedään Venäjälle. Muualla Suomessa saanee Glevin kyllä oleskella.

Karkoituksen syynä kuuluu olevan se, että Glevinin epäillään harjoittaneen kiihoitusta venäläisen sotaväen keskuudessa, mitään syytä hänelle itselleen ei ole ilmoitettu, vaikka hän on sitä kysynyt.

MYÖHEMMÄT TIEDOT.

Ilmiantaja saanut 300 mk. Yksi vietу Pietariin.

Rouva T. Terichoff, jonka luona toimitettiin kotitarkastus, kävi Viipurin läänin kuvernöörin luona tiedustamassa, mitä hänen asuntonsa vartioiminen ja siellä toimitettu kotitarkastus tietävät, mistä häntä syytetään ja mihin toimenpiteisiin virkaherrat aikovat häneen nähden ryhtyä. Kuvernööri selitti, että rouva Terichoffia syytetään propagandan harjoittamisesta sotaväen keskuudessa. T. kuuluu olevan Suomen alamainen.

Kaiken sen aikaa kun rva T:n asuntoa vartioitiin, oli T. Pietarissa lastensa luona. Niinollen ei hän tietänyt koko tapahtumasta mitään, kuin venäläiset lehdet eivät kertoneet mitään koko tapahtumasta. Sitten oli hän vasta siirtynyt Helsinkiin, josta kotiin palattuaan sai nähdä kotitarkastuksen tapahtuneen luonaan.

R. Glävin saatettu Pietariin.

V. k. 17 p. oli Viipurista karkoitettu leipurityöntekijä R. Glävin pakoitettu lähtemään Viipurista. Klo 2,45 i. p. meni Glävin asemalle junaan, joka lähti Pietariin. Asemalla oli saattamassa mukana pari etsivää ja mukaan lähetettiin 1 etsivä silmällä pitämään, jottei vaan G. jää Suomeen. Emme tiedä ovatko G:m ottaneet haltuunsa ryssäläiset santarmit Pietarin asemalla, mutta asioiden kulusta pättäen, niin voisi olla asian laita.

Kotitarkastukset Katalan ilmiannon seurauksia.

Kuten jo jokainen voi arvata, olivat Viipurissa toimeenpannut kotinuuskinnat ja pidättämiset katalan ilmiannon seurauksia. Nyttemmin on ilmoitettu, että ilmiantajana oli muuan Hiitolasta, Karjalasta kotoisin oleva Klimoff. Ilmiannon on hän tehnyt Helsingissä ja saanut siitä palkkiokseen 300 mk. Syyksi ilmiantoon lienee hän kertonut olevan taloudelliset huolet. K. ei ole tuntenut ilmiantamiaan henkilöitä muuten kuin nimeltään. Ei tiedetä varmaan, onko Klimoff sama, joka joku päivä sitte vangittiin syyllisenä lukuisiin vekselinväärennyksiin.

Tulossako uusia karkoituksia.

Karjala kertoo:

Mikäli kotitarkastusuhrien lähellä olevat henkilöt kertovat, olisi tulossa uusia karkoituksia, jolloin useita henkilöitä passitettaisiin pois Viipurin läänistä.

KAUHEA KUOLEMA.

Työläinen heittäytynyt junan alle.

Järkyttävä tapaus sattui v. k. 15 p. Helsingin asemalla.

Kun näet Riihimäelle menevä paikallisjuna, joka lähtee klo 6,15 i.p., oli lähdössä asemalta hyppäsi muuan työmiehen vaatteisiin puettu mieshenkilö vaunusillalta junan vasemmalle puolen ja asetti kaulansa kiskolle jo liikkeessä olevan junan pyöräin alle. Neljä vaununpyörää ennätti ajaa hänen yhitsensä, ennenkuin juna saatiin pysäytetyksi, mutta silloin oli hänen päänsä jo irtaantunut melkein kokonaan ruumiista ja oikea käsi poikki; kuolema oli seurannut silmänräpäyksessä. Muuan samalla vaunusillalla seisonut hyvin puettu, nähtävästi sivullinen naishenkilö oli tehnyt onnistumattoman kokeen estää miestä hyppäämästä alas vaunusta. Miehen kauhean teon nähdessään kaatui hän pyörtyneenä vaunusillalle.

Asemamiehet veivät ruumiin patologiselle laitokselle. Itsensä lopettaneen taskuista löydettiin ainoastaan piletti Malmille, 15 penniä rahaa sekä paperilappu, johon vainaja oli lyijykynällä epäselvällä käsialalla kirjoittanut hyvästijätön sekä selityksen, että koska hän on toisten tiellä, tahtoo hän surmata itsensä. „Jäähyväiset kaikille" oli lapulle kirjoittanut.

„SINÄ PUHUT KUIN PASSIN PÄÄSTÄ!"

— Näin opettavaisesti minulle tuumaili eräs vanhanpuoleinen työmies B. C. Victorian kaupungissa heinäk. 29 p:nä. Tuo otsakkeessa mainittu ja odottamaton arvostelu allekirjoittaneesta johtui pelastusarmeijalaisten katukonserttia kuunnellessani. Miesparka, uskonnollisen hengen sokaisemana ja lisäksi kasvojen ilmeistä päättäen täynnä „pyhää" innoustosta tuli hän meidän luoksemme — ehkä siinä mielessä, että nuo „hartaustunnelman" valtaamana olevat nuorukaiset ja hänen mielestään „syntiset" maailmanlapset olisi saanut kääntymään oikealle „autuuden" tielle. Siinä „vanhurskaassa" toivossa ehkä hän tahtoikin kolkutella meidän neljän jussin „paatuneita" omiatuntoja hereille, seuraavaan tapaan:

— Kuulkaahan! Jos minä saan teille puhua?

— Olkaa hyvä, myönsimme.

— Jos kristin uskoa ei maailmassa olisi ollut olemassa, (sosialismia, tein välihuomautuksen) niin me ihmis-poloiset pimeydessä vaeltaisimme. Kristinuskoa me myös kin saamme kiittää (tiedettä taaskin sanoin) kaikesta siitä henkisestä ja muusta teknillisestä kehityksestä tänä päivänä. Ja vielä kaiken muun hyvän päälle se jalo ennenkeliumi on ihmisiä opettanut „rakastamaan" toisiansa.

— Tappamaan se on neuvonut, mutta ei „lempimään" kanssaihmisiään, huomautin.

— Te olette sivistymätön ihminen kuului vastaus.

— Eihän muutamista sanamuodoista voi vielä päättää henkilöä minkälainen kehitysaste hänellä on. Ja mitä siihen tulee, että kristinoppi olisi ollut edistyksen tien raivaaja, ei pidä paikkaansa, sillä historia puhuu toista kieltä siitä asiasta, kuka on ollut valon ja vapauden uran aukaisia korkeammalle henkiselle kehitykselle.

— Kyllä se on ihmisiä enemmän „sivistänyt" kuin nykyiset uuden ajan maailmanparantajat prouvninkeineen ja muine rosvokoplineen.

— Esim. ensimäisessä käskyssäkin sanotaan: „Älä turhaan lausu herran sinun jumalasi nimeä, sillä ei hän jätä sitä rankaisematta joka vaan hänen nimensä turhaan lausuu" — niin, eikös kristinopin jumala olekin toverillinen? Ensiräisen luokan tyranni, mutta ei ystävällinen seuratoveri, sillä senkin todistaa hänen henkensä vaikutuksesta kirjoitettu kirja, että kirjoituksissa ilmenevä Jehova on miljoonien viattomien ihmislasten joukkoteurastuksiin syyllinen, „vedenaisumuksessa ja muissa korjottappeluissa, joihin hän inokkaasti otti osaa tulen patsaassa". Javieli hän nytkin jälkimaailmalle „pyhässä" sanassaan opettaa palkkapaimeniensa kautta: „silmä silmästä, hammas hampaasta ja veri veresti". Vieläpä puolustaa sellaistakin voima aseen käyttämistä, että esivalta ei hukkaan miekkaa kanna". Mitäs tähän sanotte, vai onko sekin sivistyneen ihmisyyden periaatteiden kanssa sopusoinnussa?

Koska tässä hedelmällisestä sivistystyöstä tuli puhe, niin minä kerron teille yhden tosi tapahtuman Suomesta, siinä kuulette, miten ylöspäin kohottavaisesti nykyinen sivistyksiike työläisiä kasvattaa. Viime kesänä kun satamatyöläisillä oli lakko Pietarsaaressa, ja niitä samoja parempien elämänoikeuksiensa puolesta taistelevia, rehellisiä ja rauhallisia Suomen kansalaisia hakkasi miessorit — (Ei kaikki enää, sillä useita heistä lukeutuu jo meikäläisiin huomautin) — päätteli ukko kun ei voinut muuta asiallista vastaväitettä tehdä.

Keskustelun haluista en vielä kään jättänyt rauhaan, vaan jatkoin: Ei se mikään ihme olekaan jos protessoreissa on vielä niin vanhoillisesti ajattelevia kuin tekkin. Kun taistelu jokapäiväisestä leivästä luokkataistelun vaikutuksesta yhä kärjistyy, niin silloin teidän oppimilla hengenheimolaisillakin on siilytettävänä hyvätuloiset virkapaikat, jonka tähden he puhuvatkin luokkansa etuoikeuksien puolesta työväestön opnejа ja heidän yhteiskunnallista liikettään vastaan".

— Kyllä sinä niin „korkeista asioista" et ymmärrä mitään, sain vastaukseksi.

— Ei tuo teidän syytöksenne minun persoonastani vielä todista sitä etten näitä jumalallisia typeryyksiä jonkun verran käsittäisi. Kuulkaahan! Minä puhun vielä hiukan teille. Te puheenne alussa kiittelitte kristinoppia, sen hyvistä töistä, mutta minä sanon suoraan, että se evankeliumi pappeineen on ollut todellinen edistyksen verivihollinen ihmiskunnan viljavainioilla.

— Se on pötyä, tokasi äijä.

— Ei se sitä ole, sillä esim. Italiassa keskinjalla „hengenmiehet" tappoivat polttoroviolla Giordano Brunon, joka oli sen ajan suurin vapaa-ajattelija. Eikä hän historiallisten tietojen mukaan tehnyt muuta „pahaa" kuin opetti ihmisille — totuutta.

Miksi ne totuuden opettajat eivät ole maailmaa parantaneet, kysäisi väittelijä?

— Eihän „jumalan santarmisto" ole heidän antanut vapaasti tietoa levittää kirkon helmassa ja hengenpimeydessä elävälle ihmiskunnalle. Kirkko, „taivaallisine sotajoukkoineen" on sitä vastaan tehnyt satoja „ristiretkiä" kymmeniin maanääriin, opettaen laihoyrää kuuliaisuutta, yhdessä kädessä jumalan sana ja toisessa miekan kahva. Moisista vainokirjoista huolimatta on elämä „maanpäällä kristillistä sivistystä" saareissa maissa, niinpä Amerikassakin mitä häikäilemätöntä heikomman riistämistä. Missä silloin ilmence se teidän kehumanne pelastusopin rakkauden työ sorrettuja kohtaan? kun sen liikkeen esitaistelijat ovat jo tiedon valoa vailla olevia lyöneet kuin „vierasta sikaa" ainakin. Sitten te voisitte sitä kansanliikettä ylistellä, jos sen aatteen eteenpäin vieminen. olisivat käyttäneet yhtä puhtaita taistelukeinoja kuin esim. Buddan opin marttyyrit, joita nykyisin vielä maailmassa kannattaa noin 500 miljoonaa ihmistä. Sitä „ilosanomaa" levittäessä ei ole yhtään verta vuodatettu. Elös aseiden valinnassa ja siitä johtuvasta menettelytapakysymyksessä niillä liikkeillä ole suuri eroavaisuus?

Puhuttua ja painettua sanaa nykyaikojen taisteluaseina myöskin tahtovat käyttää ne joita alussa puhettanne tehty likainen syytös tarkoitti, historian suurinta joukkoliikettä vastaan. Sosialidemokratia on puhtaimpia taistelijaseita sorronyössä elävälle työläisille käteen tarjoten tahtoo heissä saada herätetyksi oman arvon tuntoa rikkaunden luojina. Luokkataistelujärjestöjen avulla kehoittaa se riistettyjen taistelemaan luonnollisten oikeuksiensa puolesta, tätä kieron kapitalistista yhteiskuntajärjestelmää vastaan.

Edellä esitetyt „kolmetoista kovaa pähkinää" lausuttuani ei juurella pihamaalla, vaipuneena syviin aatoksiin.

— Mitä mietit poikani? kysyi isänsä, joka vast'ikään tuli tuvasta ja istuutui pihanurmelle.

— Mitäkö? — Ajattelin tässä eukkoa, joka olisi valmis minulle tulemaan, mutta en tiedä sellaista, joka miellyttäisi teitä...., vaikka olen minä jo yhden valinnut. Hän on sievä tyttö.

— Ahaa, vai olet jo valinnut ja kukapa se olisi, sanoppa?

— Tellervo...

— Kuka?

— Salokosken Tellervo.

Isän kasvot vääntyivät kiukkuun. Hän tiuskasi:

— Siitä ei tule mitään, usko se!

— Miks'ei?

— Ettäkö vielä kysyt. Etkö tiedä, että hän on köyhä lutka ja sinä olet Metsävaaran ainoa perillinen. Hm! kun jukeatkin minulle tuollaista sanoa.

— Ei se haittaa tee, jos onkin köyhä. Hän on kerrassaan hyvä tyttö, parempi kuin kukaan muu tällä tienoin.

— Loruja, en minä halua kuulla mitään koko hetukasta... Nimikin, onko se ihmisen nimi, Tellervo? Häh! sanoppa piimäsuu.

— Sehän on kaunis nimi, Tellervo. Ja mitä niidi haittaa, kun nimen kantaja on hyvä ihminen.

— Turhia poikaseni. Ei siitä tule kauppaa.

— Mikä sen estää?

— Minä!

— Saadaanpa nähdä.

— Saadaanpa vaan, lausui isä painokkaasti ja nousi seisoalleen, lähtien tallustamaan vainiolle päin.

Mutta Tapio jäi mietteisiin ja istui kauvan aikaa suhisevan pihlajan alla.

— — —

— Tellervo, lausui Tapio saman päivän illalla, kun istui Salokosken rannalla Tellervon kanssa, kädet kiertyneenä Tellervon ympäri. Kuuleppa, Tellervo, minä ilmoitin tänään isälleni, että hahluan ainoastaan sinut vaimokseni enkä ketään muuta.

— Minutko, olenhan köyhä tyttö ja niin ollen en sovi sinulle, joka olet rikas.

— Miksi et sinä sopisi minulle? Enkö voisi pyytää itselleni sydäntä, jota rakastan? Pitäisikö minun hakea rakkauden asemasta tuota kirottua rahaa? Oi, Tellervo! Jos sinä tiedät, kuinka suuresti rakastan sinua, et tahdo silloin sitä, että minun pitäisi erota sinusta.

— Minä tiedän, että sinä pidät minusta, vaan ajatteleppa, mitä isäsi tästä arvelee. Eikö hän vastusta sinua kiven kovaan?

— Vastustaa, mutta sittenkin minä tahdon voittaa ja saada isäni suostumus.

— Minä pelkään, että et onnistu siinä. Isäsi on hyvin omavaltainen ukko, jos ei hevillä taivnteta.

— Vaan etkö sinä tahtoisi, että minä voittaisin?

— Kyllä...

— Sinä rakastat minua?...

— Rakastan...

— Haluat tulla minulle elämän tosiystäväksi ja taistella elämän vastoinkäymisiä vastaan minun kanssani?

— Niin; siellä missä sinäkin olet, tahdon minäkin olla.

— Kiitos, oma Tellervoni. Sinua olen lapsuudesta asti rakastanut ja sinusta elämän tosi-ystävää uottanut. Nyt olen onnellinen tietäessäni, että rakastat minua, että sydämeni sykkii minulle.

— — —

Kuului tuulen humina rannan puissa, kun Tapio painoi suutelon

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjoitustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä. Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt iloilla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

SUURLIIKKEIDEN KESKUSTAT

joskus tarjoovat sangen edullisia tilaisuuksia kaupan alalla. Niin nytkin äskettäin me näimme erään suuren liikkeen vararikkohuutokaupassa tarjottavan kaupaksi kappaleluvultaan moniin tuhansiin nousevaa määrää miesten ja naisten kultakelloa (gold filled), jota samaa kellolajia me olemme nähneet käytettävän 12 vuotta ilman pienintäkään korjausta ja aina pitävän tarkan ajan ja säilyttävän uutuutensa. Me emme voineet katsoa näiden kellojen, jotka kellokaupoissa maksavat $16.00 ja toiset näkyvät ottavan $18.00, menevän maailmaan melkein ilmaiseksi, vaan otimme nе polkuhinnatsa haltuumme. Liikemiehet eivät malttaisi olla voittoa ottamatta tällaisessa tilaisuudessa, vaan me emme tahdo tehdä kouluamme kauppahuoneeksi. Me lähetämme yhden näistä kelloista omasta hinnastamme $4.75 jokaiselle, joka maksun mukana lähettää 14 senttiä postimerkeissä takika rahassa lähetyskustannuksia varten. Tässä on nyt monelle tilaisuus saada itselleen kello, jokа on luotettava ja vakaa ystävä

Suomalainen kellosepänliike

Tehdään kaikkea kelloalalle kuuluvaa työtä halvalla ja huolellisesti. Varastossa on taskuherätys- ja pöytäkelloja. Postilähetykset voi tehdä osoitteella: Port Arthur. Albert St., 123.

S. Koivuniemi & Ivar Salo.

— Hän näytti saavan uuden vatsan. — Minulla oli aina vatsakipuja syömisen jälkeen eikä minäan lääkkeistä eikä hoidosta näyttänyt olevan mitään apua, kirjoittaa H. M. Youngpeters „Sun" lehden toimittaja, Lake view, Ohio. Jo ensimmäiset annokset Chamberlainin vatsa ja maksapillereitä tuottivat ihmeteltävän suurta helpotusta. Ja toinen pullelli näytti minulle antavan kokemaan uuden vatsan ja kokonaan täydellisen terveyden.

Myytävänä kaikkialla.

Kätilö

Haavoitettu vietiin Hangon sairaalaan ja on hänen tilansa vaarallinen.

Ampuja koetti taas tekonsa tehtyään paeta. Sitä varten oli hän ottanut pika-ajurin ja ajanut sillä pois kaupungista ja sekottaakseen jäljet oli noussut pois sekä ottanut erään toisen vastaan tulevan ajurin. Vaan edellisessä ajurissa nousi epäluulo ja ilmoitti siitä poliisille, minkä jälkeen lähtivät takaa-ajamaan, ja saivatkin kiinni. Ampujalta löytyi revolveri mistä oli 1 kuula poissa.

VIIPURIN KOTITARKASTUKSET.

Yksi karkoitettu.

Toisen kerran saapui santarmiupseeri, santarmi, 3 suomalaista etsivää ja 1 passipoliisi rva Tatjana Terichovin asunnolle Viipurin Osuustalolla Papulassa. He esittivät talon isännöitsijälle läänin kuvernöörin antaman määräyksen kotitarkastuksen toimittamisesta.

Rva Terichovin taloudenhoitajan avaimilla menivät kotitarkastajat sisään ja toimittivat perinohjaisen etsinnän rva T:n asumissa kahdessa huoneessa ja kyökissä.

Tarkastuksessa otettiin takavarikkoon 147 postikorttia, 34 valokuvaa ja 74 yksityistä kirjettä. Kaikki paikat tutkittiin huolellisesti, mutta mitään muuta ottamisen arvoista ei löydetty.

Tämän jälkeen murtautui eräs etsivä poliisi rva T:n kellariin, joka myöskin tarkoin tutkittiin.

Tarkastuksessa pidettiin pöytäkirja suomeksi.

Tarkastus päättyi kello 1 päivällä ja samalla poistettiin vartijat rva T:n asunnon ovelta, jossa ne ovat olleet viime tarkastusyrityksestä saakka.

Lättiläinen leipurityöntekijä R. Glevin, jonka luona Viipurissa toimitettiin kotitarkastus, on Viipurin linnoituksen komendantin määräyksestä saanut karkoituskäskyn. Glevin on 3 vuorokauden kuluessa poistuttava Viipurin kaupungista ja läänistä, uhalla että hänet muutoin vangitaan ja viedään Venäjälle. Muualla Suomessa saanee Glevin kyllä oleskella.

Karkoituksen syynä kuuluu olevan se, että Glevinin epäillään harjoittaneen kiihoitusta venäläisen sotaväen keskuudessa, mitään syytä hänelle itselleen ei ole ilmoitettu, vaikka hän on sitä kysynyt.

MYÖHEMMÄT TIEDOT.

Ilmiantaja saanut 300 mk. Yksi viety Pietariin.

Rouva T. Terichoff, jonka luona toimitettiin kotitarkastus, kävi Viipurin länin kuvernöörin luona tiedustamassa, mitä hänen asuntonsa vartioiminen ja siellä toimitettu kotitarkastus tietävät, mistä häntä syytetään ja mihin toimenpiteisiin virkaherrat aikovat häneen nähden ryhtyä. Kuvernööri selitti, että rouva Terichoffia syytetään propagandan harjottamisesta sotaväen keskuudessa, ja että rouva T:a vastaan tullaan nostamaan syyte oikeudessa. Väitti myös että roua T:n ystävät muka olisivat varottaneet etukäteen rva T:a, ja etä tämä sen vuoksi oli osannut olla varoillaan, ja ryhtyä toimenpiteisiin kotitarkastuksen varalta.

Jos kuvernöörin sanoihin on luottamista, tulee siis rouva T:n asia laillisen tuomioistuimen tutkittavaksi eikä jää hallinnollisen mielivallan varaan, joten rouva T:a ei myöskään siinä tapauksessa luovuteta rajántakaisten pyövelien käsiin. Tämä tietäisi myöskin sitä, että rva T. tulee ilman enempiä ikävyyksiä vapautumaan jutusta, sillä ei kai Suomen oikeusistuimet tuominne vielä ihmisiä pelkästä mielipiteiden ja jonkun tuttavuussuhteen perusteella. Rva

R. Glävin saatettu Pietariin.

V. k. 17 p. oli Viipurista karkoitettu leipurityöntekijä R. Glävin pakoitettu lähtemään Viipurista. Klo 2,45 i. p. meni Glävin asemalle junaan, joka lähti Pietariin. Asemalla oli saattamassa mukana pari etsivää ja mukaan lähetettiin 1 etsivä silmällä pitämään, jottei vaan G. jää Suomeen. Emme tiedä ovatko G:n ottaneet haltuunsa ryssäläiset santarmit Pietarin asemalla, mutta asioiden kulusta päättäen, niin voisi olla asian laita.

Kotitarkastukset Katalan ilmiannon seurauksia.

Kuten jo jokainen voi arvata, olivat Viipurissa toimeenpannut kotinuuskinnat ja pidättämiset katalan ilmiannon seurauksia. Nyttemmin on ilmoitettu, että ilmiantajana oli muuan Hiitolasta, Karjalasta kotoisin oleva Klimoff. Ilmiannon on hän tehnyt Helsingissä ja saanut siitä palkkiokseen 300 mk. Syyksi ilmiantoon lienee hän kertonut olevan taloudelliset huolet. K. ei ole tuntenut ilmiantamiaan henkilöitä muuten kuin nimeltään. Ei tiedetä varmaan, onko Klimoff sama, joka joku päivä sitte vangittiin syyllisenä lukuisin vekselinväärennyksiin.

Tulossako uusia karkoituksia.

Karjala kertoo:

Mikäli kotitarkastusuhrien lähellä olevat henkilöt kertovat, olisi tulossa uusia karkoituksia, jolloin useita henkilöitä passitettaisiin pois Viipurin läänistä.

KAUHEA KUOLEMA.

Työläinen heittäytynyt junan alle.

Järkyttävä tapaus sattui v. k. 15 p. Helsingin asemalla.

Kun näet Riihimäelle menevä paikallisjuna, joka lähtee klo 6,15 i.-p., oli lähdössä asemalta hyppäsi muuan työmiehen vaatteisiin puettu mieshenkilö vaunusillalta junan vasemmalle puolen ja asetti kaulansa kiskolle jo liikkeessä olevan junan pyöräin alle. Neljä vaununpyörää ennätti ajaa hänen ylitsensä, ennenkuin juna saatiin pysäytetyksi, mutta silloin oli hänen päänsä jo irtaantunut melkein kokonaan ruumiista ja oikea käsi poikki; kuolema oli seurannut silmänräpäyksessä. Muuan samalla vaunusillalla seisonut hyvin puettu, nähtävästi sivullinen naishenkilö oli tehnyt onnistumattoman kokeen estää miestä hyppäämästä alas vaunusta. Miehen kauhean teon nähdessään kaatui hän pyörtyneenä vaunusillalle.

Asemamiehet veivät ruumiin patologiselle laitokselle. Itsensä lopettaneen taskuista löydettiin ainoastaan piletti Malmille, 15 penniä rahaa sekä paperilappu, johon vainaja oli lyijykynällä epäselvällä käsialalla kirjoittanut hyvästijätön sekä selityksen, että koska hän on toisten tiellä, tahtoo hän surmata itsensä. „Jäähyväiset kaikille“ oli lapulle kirjoitettu.

KAMALA ONNETTOMUUS KOTKASSA.

Viisi henkeä hukkunut.

Kymin pitäjän Helilän kylästä olevat nuorukaiset Einar, Otto ja Aatu Sironen, heidän sisarensa Helmi Sironen, Tyyne Pöllönen sekä sitäpaitsi yksi tyttö ja yksi poika, olivat purjedusmatkalla Kotkan lahdella, kaatui heidän veneensä. Kun apua ehti paikalle, olivat kaikki muut ehtineet vajota veden alle ja hukkua, paitsi kaksi ensinmainittua, nimittäin veljekset Einar ja Otto Sironen, jotka pelastettiin.

Ruumiita naarattiin ahkerasti koko sunnuntai-illan, vaan hukkuneista ei saatu silloin vielä ketään ylös.

manlapset olisi saanut kääntymän oikealle „autuuden“ tielle. Siinä „vanhurskaassa“ toivossa ehkä hän tahtoikin kolkutella meidän neljän jussin „paatuneita“ omiatuntoja hereille, seuraavaan tapaan:

— Kuulkaahan! Jos minä saan teille puhua?

— Olkaa hyvä, myönsimme.

— Jos kristin uskoa ei maailmassa olisi ollut olemassa, (sosialismia, tein välihuomautuksen) niin me ihmis-poloiset pimeydessä vaeltaisimme. Kristinuskoa me myös kin saamme kiittää (tiedettä taaskin sanoin) kaikesta siitä henkisestä ja muusta teknillisestä kehityksestä tänä päivänä. Ja vielä kaiken muun hyvän päälle se jalo envankeliumi on ihmisiä opettanut „rakastamaan“ toisiansa.

— Tappamaan se on neuvonut, mutta ei „lempimään“ kanssaihmisiään, huomautin.

— Te olette sivistymätön ihminen kuului vastaus.

— Eihän muutamista sanamuodoista voi vielä päättää henkilöä minkälainen kehitysaste hänellä on. Ja mitä siihen tulee, että kristinoppi olisi ollut edistyksen tien raivaaja, ei pidä paikkaansa, sillä historia puhuu toista kieltä siitä asiasta, kuka on ollut valon ja vapauden uran aukaisia korkeammalle henkiselle kehitykselle.

— Kyllä se on ihmisiä enemmän „sivistänyt“ kuin nykyiset uuden ajan maailmanparantajat prouvninkeineen ja muine rosvokoplineen.

— Esim. ensimäisessä käskyssäkin sanotaan: „Älä turhaan lausu herran sinun jumalasi nimeä, sillä ei hän jätä sitä rankaisematta joka vaan hänen nimensä turhaan lausuu“ — niin, eikös kristinopin jumala olekin toverillinen? Ensimäisen luokan tyranni, mutta ei ystävällinen seuratoveri, sillä senkin todistaa hänen henkensä vaikutuksesta kirjoitettu kirja, että kirjoituksissa ilmenevä Jehova on miljoonien viattomien ihmislasten joukkoteurastuksiin syyllinen, „vedenaisumuksessa ja muissa korpitappeluissa, joihin hän innokkaasti otti osaa tulen patsaassa“. Javielä hän nytkin jälkimaailmalle „pyhässä“ sanassaan opettaa palkkapaimeniensa kautta: „silmä silmästä, hammas hampaasta ja veri verestä“. Vieläpä puolustaa sellaistakin voima aseen käyttämistä, että esivalta ei hukkaan miekkaa kanna“. Mitäs tähän sanotte, vai onko sekin sivistyneen ihmisyyden periaatteiden kanssa sopusoinnussa?

Koska tässä hedelmällisestä sivistystyöstä tuli puhe, niin minä kerron teille yhden tosi tapahtuman Suomesta, siinä kuulette, miten ylöspäin kohottavaisesti nykyinen sivistysliike työläisiä kasvattaa. Viime kesänä kun satamatyöläisillä oli lakko Pietarsaaressa, ja niitä samoja parempien elämänoikeuksiensa puolesta taistelevia, rehellisiä ja rauhallisia Suomen kansalaisia hakkasi miekalla teidän jumalallinen esivaltanne päitä halki ja korvia päistä pois. Mitä tekivät pieksetyt? Vastasivatko he nuppu nupusta ja korva korvasta? Ei kumpaakaan he tehneet, vaan antoivat esivallan ymmärtää, ketä he ovat „pistäneet kantapäähän“. Koston toimenpiteisiin ryhtymättä, näyttivät he sivistyksellään usein kerskaavalle lahtarijoukolle äärimmäisyyteen menevää itsensähillitsemiskykyä. Mistä „roska kansa“ on saanut noin korkean „aatelismielisyytensä“? Yksinkertainen vastaus kuuluu: sosialismin ja ammatillisen järjestymisen kautta — eikä kirkoista.

— Kristinuskon suuresta, siveellisesti kasvattavasta voimasta on minun kanssani samaa mielipidettä kaikki korkeasti oppineetpro-

liikettään vastaan“.

— Kyllä sinä niin „korkeista asioista“ et ymmärrä mitään, sain vastaukseksi.

— Ei tuo teidän syytöksenne minun persoonastani vielä todista sitä etten näitä jumalallisia typeryyksiä jonkun verran käsittäisi. Kuulkaahan! Minä puhun vielä hiukan teille. Te puheenne alussa kiittelitte kristinoppia, sen hyvistä töistä, mutta minä sanon suoraan, että se evankeliumi pappeineen on ollut todellinen edistyksen verivihollinen ihmiskunnan viljavainiolla.

— Se on pötyä, tokasi äijä.

— Ei se sitä ole, sillä esim. Italiassa keskiajalla „hengenmiehet“ tappoivat polttoroviolla Giordano Brunon, joka oli sen ajan suurin vapaa-ajattelija. Eikä hän historiallisten tietojen mukaan tehnyt muuta „pahaa“ kuin opetti ihmisille — totuutta.

Miksi ne totuuden opettajat eivät ole maailmaa parantaneet, kysäsi väittelijä?

— Eihän „jumalan santarmisto“ ole heidän antanut vapaasti tietoa levittää kirkon helmassa ja henganpimeydessä elävälle ihmiskunnalle. Kirkko, „taivaallisine sotajoukkoineen“ on sitä vastaan tehnyt satoja „ristiretkiä“ kymmenin maanääriin, opettaen lain nöyrää kuuliaisuutta, yhdessä kädessä jumalan sana ja toisessa miekan kahva. Moisista vainokeinoista huolimatta on elämä „maan päällä kristillistä sivistystä“ saaneissa maissa, niinpä Amerikassakin mitä häikäilemätöntä heikomman riistämistä. Missä silloin ilmenee se teidän kehumanne pelastusopin rakkauden työ sorrettuja kohtaan? kun sen liikkeen esitaistelijat ovat jo tiedon valoa vailla olevia lyöneet kuin „vierasta sikaa“ ainakin. Sitten te voisitte sitä kansanliikettä ylistellä, jos sen aatteen eteenpäin viemiseen olisivat käyttäneet yhtä puhtaita taistelukeinoja kuin esim. Buddan opin marttyyrit, joita nykyisin vielä maailmassa kannattaa noin 500 miljoonaa ihmistä. Sitä „ilosanomaa“ levittäessä ei ole yhtään verta vuodatettu. Eikös aseiden valinnassa ja siitä johtuvasta menettelytapakysymyksessä niillä liikkeillä ole suuri eroavaisuus?

Puhuttua ja painettua sanaa nykyaikojen taisteluaseina myöskin tahtovat käyttää ne joita alussa puhettanne tehty likainen syytös tarkoitti, historian suurinta joukkoliikettä vastaan. Sosialidemokratia on puhtaimpia taisteluaseita sorronyössä eläville työläisille käteen tarjoten tahtoo heissä saada herätetyksi oman arvon tuntoa rikkauden luojina. Luokkataistelujärjestöjen avulla kehoittaa se riistettyjen taistelemaan luonnollisten oikeuksiensa puolesta, tätä kieroa kapitalistista yhteiskuntajärjestelmää vastaan.

Edellä esitetyt „kolmetoista kovaa pähkinää“ lausuttuani ei „saarnamiehen“ kanssa voinutkaan enää jatkaa henkilökohtaista katukeskustelua, sillä hän tuli „agiteeratuksi“ niin täyteen pyhää kiivautta“, että kiitokseksi opettavaisesta seuranteostamme sanoi: „Sinä puhut kuin pässin päästä“.

William Tanner.

KIHLAUS.

Kirj. Erland Upari.

Juhannus oli tullut. Oli kaunis ilma. Taivas sinikuulakkana kaareutui yläällä. Metsä suhisi vihreässä lehtipuvussaan. Linnut lauloivat sataisin sävelin. Kukat tuoksuivat huumaten. Pihlaja oli avannut kukkansa ja loisti kuin valkopukuinen morsion.

Tapio istui vanhan pihlajan

— Miks'ei?

— Ettäkö vielä kysyt. Etkö tiedä, että hän on köyhä lutka ja sinä olet Metsävaaran ainoa perillinen. Hm! kun jukeatkin minulle tuollaista sanoa.

— Ei se haittaa tee, jos onkin köyhä. Hän on kerrassaan hyvä tyttö, parempi kuin kukaan muu tällä tienoin.

— Loruja, en minä halua kuulla mitään koko hetukasta... Nimikin, onko se ihmisen nimi, Tellervo! Häh! sanoppa piimäsuu.

— Sehän on kaunis nimi, Tellervo. Ja mitä nimi haittaa, kun nimen kantaja on hyvä ihminen.

— Turhia poikaseni. Ei siitä tule kauppaa.

— Mikä sen estää?

— Minä!

— Saadaanpa nähdä.

— Saadaanpa vaan, lausui isä painokkaasti ja nousi seisoalleen, lähtien tallustamaan vainiolle päin.

Mutta Tapio jäi mietteisiin ja istui kauvan aikaa suhisevan pihlajan alla.

— — —

— Tellervo, lausui Tapio saman päivän illalla, kun istui Salokosken rannalla Tellervon kanssa, kädet kiertyneenä Tellervon ympäri. Kuuleppa, Tellervo, minä ilmoitin tänään isälleni, että haluan ainoastaan sinut vaimokseni enkä ketään muuta.

— Minutko, olenhan köyhä tyttö ja niin ollen en sovi sinulle, joka olet rikas.

— Miksi et sinä sopisi minulle? Enkö voisi pyytää itselleni sydäntä, jota rakastan? Pitäisikö minun hakea rakkauden asemasta tuota kirottua rahaa? Oi, Tellervo! Jos sinä tiedät, kuinka suuresti rakastan sinua, et tahdo silloin sitä, että minun pitäisi erota sinusta.

— Minä tiedän, että sinä pidät minusta, vaan ajatteleppa, mitä isäsi tästä arvelee. Eikö hän vastusta sinua kiven kovaan?

— Vastustaa, mutta sittenkin minä tahdon voittaa ja saada isäni suostumus.

— Minä pelkään, että et onnistu siinä. Isäsi on hyvin omavaltainen ukko, jota ei hevillä taivuteta.

— Vaan etkö sinä tahtoisi, että minä voittaisin?

— Kyllä...

— Sinä rakastat minua?...

— Rakastan...

— Haluat tulla minulle elämän tosiystäväksi ja taistella elämän vastoinkäymisiä vastaan minun kanssani?

— Niin; siellä missä sinäkin olet, tahdon minäkin olla.

— Kiitos, oma Tellervoni. Sinua olen lapsuudesta asti rakastanut ja sinusta elämän tosi-ystävää uottanut. Nyt olen onnellinen tietäessäni, että rakastat minua, että sydämeni sykkii minulle.

— — —

Kuului tuulen humina rannan puissa, kun Tapio painoi suutelon morsiamensa huulille. Koski kuohusi ikäänkuin laulaen:

Olet mun sinä armas immyt,
Sulta ensi suutelon sain — —.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

— Juuri nyt teidän kiireemmällä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne monet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voisitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.

Myytävänä kaikkialla.

...kymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA
Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää kauenmmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä.

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

SUURLIIKKEIDEN KESKUSTAT

joskus tarjoovat sangen edullisia tilaisuuksia kaupan alalla. Niin nytkin äskettäin me näimme erään suuren liikkeen vararikkohuutokaupassa tarjottavan kaupaksi kappaleluvultaan moniin tuhansiin nousevaa määrää miesten ja naisten kultakelloa (gold filled), jota samaa kellolajia me olemme nähneet käytettävän 12 vuotta ilman pienintäkään korjausta ja aina pitävän tarkan ajan ja säilyttävän uutuutensa. Me emme voineet katsoa näiden kellojen, jotka kellokaupoissa maksavat $16.00 ja toiset näkyvät ottavan $18.00, menevän maailmaan melkein ilmaiseksi, vaan otimme ne polkuhinnatsa haltuumme. Liikemiehet eivät malttaisi olla voittoa ottamatta tällaisessa tilaisuudessa, vaan me emme tahdo tehdä kouluamme kauppahuoneeksi. Me lähetämme yhden näistä kelloista omasta hinnastamme $4.75 jokaiselle, joka maksun mukana lähettää 14 senttiä postimerkeissä taikka rahassa lähetyskustannuksia varten. Tässä on nyt monelle tilaisuus saada itselleen kello, joka on luotettava ja vakaa ystävä koko elämän ijäksi ja kaunis muisto jälkeläisille. Tilattaessa on mainittava josko halutaan miesten taikka naisten kello. Tehdas takaa 25 vuotta nämät kellot, vaan jos kello ei tyydyttäisi ostajaa, kun hän on yhden vuoden sitä koetellut, niin palauttakoon sen meille ja me palautamme heti rahat.

Jokaiselle oppilaallemme, joka alkaa kurssin nyt ennenkuin nämät kellot loppuvat me lahjoitamme yhden nästä muistoksi koulustamme.

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Ill.

Tilatkaa Työkansa.

Suomalainen kellosepänliike

Tehdään kaikkea kelloalalle kuuluvaa työtä halvalla ja huolellisesti. Varastossa on tasku- herätys- ja pöytäkelloja. Postilähetykset voi tehdä osoitteella: Port Arthur. Albert St., 123.

S. Koivuniemi & Ivar Salo.

.— Hän näytti saavan uuden vatsan. — Minulla oli aina vatsakipuja syömisen jälkeen eikä mistään lääkkeestä eikä hoidosta näytänyt olevan mitään apua, kirjoittaa H. M. Youngpeters „Sun“ lehden toimittaja. Lake view, Ohio. Jo ensimmäiset annokset Chamberlainin vatsa ja maksapillereitä tuottivat ihmeteltävän suurta helpotusta. Ja toinen putelli näytti minulle antavan kokonaan uuden vatsan ja kokonaan täydellisen terveyden.

Myytävänä kaikkialla.

Kätilö

122 Algoma St., Port Arthur.
Maria Luostarinen.

HAMMASLÄÄKÄRI
W. J. CURRY,
Huone: 510 Dominion Trust Bldg, Vancouver, B. C.
Telefooni 2354.

Tohtori Curry käyttää kivuttomia metoodeja hampaita korjatessaan.

Ehdottomasti ensiluokan työ. Tarkastus vapaa.

(Huom.! Tohtori Curry on kuulunut viimeisen kahdeksan vuoden ajan sosialistipuolueeseen ja ottanut innokkaatsi osaa puoluetoim.)

RIKOS JA RANGAISTUS.

Uutinen oli lyönyt pitäjäläiset hämmästyksellä ja kauhulla. Ja oliko ihme? Kymmenen vuotta samassa seurakunnassa opettajana ollut ja uskonnollisista käsitteistään tunnettu Aino T. synnyttänä lapsen ja polttaa ruumiin kamarinsa uunissa.

Ollen tähän asti ehkä pidetyin uskonnollisuudestaan ja ahkerasta kirkonkäymisestään, eikä kellään ollut aavistustakaan hänen tilastaan ennen synnyttämistä. Oli nimittäin ollut kolmen kuukauden kesäloma ja heti pari viikkoa koulun alettua tulee asia tietoon kaikkine kauhuineen.

Mutta nyt kuin työ on tehty, ei kukaan anna armoa. Kaikkein vähimmin Ainou uskovaiset ystävät. Ei kukaan mennyt omaan itsessä — eivätkä nekään, jotka häpeän pelossa ovat naimisella korvanneet „kunniansa“. Kuinka monta oli sellaista naista ja miestä, jotka ventovieraina toisilleen — puhemiehen kautta — olivat liittonsa solminneet ainoastaan ulkonaisista eduista. Sydämen tun teihin ei katsottu, eikä niitä ollutkaan. Luultiin — niinkuin vieläkin luullaan — että vihkiminen sinnaa roskaisimmatkin tarkoitukset.

Mutta tässä ei ollut mitään vihkimistä, — eikä „rikostoveria“ edes kysyttykään. Aino — tuo teeskentelijä — sai ottaa kantaakseen syyt ja seuraukset.

Ja hän ottikin. Heti, kun rikos tuli ilmi, kääntyi hän sängyn omaksi. Yöt, päivät oli vahti vuotuisena vieressä, ettei kuumehourcissaan tekisi itselleen pahan. Kun oli hiukan terveempi, muutettiin hän eräälseen taloon odottamaan kevätkäräjiä naapurissa.

Siellä sai hän oman huoneen, jonne eräs vaimo pantiin häntä hoitamaan.

Se talo sattui olemaan lähellä koulupaikkaani ja päätin eräänä iltapäivänä käydä katsomassa onnetonta. En aikonut mennä raamatunlauseilla terveltämään, vaan saadakseni tietää oliko hänen „ajatuksensa“ ottanut liian syvästi ja voisiko hänelle olla miksikään hyödyksi.

Puhuttiin, että hän on tullut mielenvikaan eikä puhu kenellekään mitään, vaikka kuka mitä kysyisi. En epäillyt sitä, että sellaisessa mielentilassa voi menettää järkensäkin, kuin Aina tähän aikaan on saanut olla — ensin häpeä ja sitten ehkä omantunnontuskat tehdystä murhasta. Ja sitten vielä uteliaiden ajnainen käyn ti ja kovat arvostelut. Mutta toisaalta tiedettiin hänen vain tekeytyvän mielenvikaiseksi, saadakseen muka helpomman tuomion tai tullakseen kokonaan vapautetuksi tehdystä rikoksesta.

Kokemuksesta tiesin, että kulkupuheet palson maksa ja menin siis omin korvin kuulemaan, omin silmin näkemään.

Taloon tultuani minua rupesi hirveästi kainostuttamaan Ainon luo meno. Olimme tuttavat sen verran kuin vuoden aikana saman pitäjän eri kulmilla ollen samat virkatoverukset voivat tuttavat olla. Pari kertaa olimme vain keskenämme puheissa olleet, mutta sama työ, sama pyrkimys ja samat kärsimykset olojen hankaluudesta tekevät paremmin tutuiksi kuin useatkaan näkemiset tai pitkällinenkään seurustelut.

Mitä hänelle puhuisin? Ja mitä hän pitää käynnistäni? Sen paikakunnan akat olivat jo pian kaikki käyneet häntä katsomassa, että tuskin oli muita jäleltä kuin minä — hänen työtoverinsa. Eikö hän ota minunkin käyntini samalla tavalla kuin toistenkin. Voi-

— Ei. Taava siellä toisena nukkuu.

— Minkälainen hän tavallisesti on? Puhuuko hän kenellekään?

— Eikä juuri. Minulle hän sentään puhuu kaikki hyvinkin selvästi.

Tuntuuko hän teidän mielestänne mielenvikaiselta?

— No, en minä osaa sanoa ... Minua hän puhuttelee kuin ainakin järjellinen. Ja jos hän jotakin tarvitsee, niin hän kauniisti pyytää.

— Eikö hän sitten samalla tavalla kohtele kaikkia?

— Hän ei muille puhu sanaakaan, makaa vaan ...

Makaako hän nytkin?

— Kaiket päivät hän on sängyssä. Luultavasti hän nytkin on. Ei hän muuta nouse kuin tarpeilleen ja syömään. Taavalla on siellä kaugas, sitä hän kutoo päivisin ja samalla pitää opettajaa silmällä.

— Maittaako hänelle ruoka ja uni?

— Kyllä hän syö hyvinkin mauulla olevaksi ihmiseksi, mutta nukkumisesta minä en tiedä.

— Kuinkahan sinne kehtaa menaä ... jos hän pahastuu ...

Mitä se tekee — menkää vaan! Käy siellä muitakin.

Senpä vuoksi minä juuri pelkäänkin häntä rasittavani. Miltähän tuntuisi, jos olisi Ainon asemassa? Ei taitaisi olla kovinkaan hauskaa ...

— Oma syynsä! Miksi menetteli sillä tavalla!

— Niin kyllä. — miksi menetteli sillä, tavalla! Mutta meistä voi erehtyä kuka tahansa. Jos ei juuri samalla tavalla, niin ehkä jollakin toisella! — vastaan tiukasti, kun olen kuullut tuon laulun jo kymmenen kertaa.

— Niin, mutta hänhän oli opettaja!

— Sitä pahempi teille! Vai luuletteko että hän itsensä tähden sitä teki! Ilän tiesi, mitä siitä maailma tulee sanomaan ja tukkiakseen sen suun hän teki epätoivossaan tekonsa. Ettehän kai luule että Aino, kymmenkunta vuotta ohjaten lapsianne hyveen tielle, nyt olisi omaa lastansa kohtaan tuntenut niin vähän rakkautta että julmuudessaan sen teki! Ei, se on mahdotonta! Maailman arvostelua hän pelkäsi ja samalla laikkansa menettämistä, sillä sen hän olisi varmasti menettänyt. Ja ihmisiähän me olemme opettajatkin! Pitääkö meidän kuolettaa tunteemme, muita kuin teitä je teidän lapsianne kohtaan? Onhan niitä opettajia, jotka vaan elävät työlleen, mutta miksi pitäisi parjata ja tuomita niin ankarasti, jos jokunen tästä poikkeaa! Eihän pitäisi yhden syntiä tuomita, kun rikoksellisia on keskellämme kymmenittäin, sadottain ...

— Miksi hänen meni tappamaan sitä, olisi muuten käynyt miten hyvänsä!

— Siksi juuri kun hän oli opettaja. Ettekö te käsitä, kuinka suuri edesvastuu meillä opettajilla on työstämme ja elämästämme! Me emme ainoastaan kärsi omista erehdyksistämme, mutta me kärsimme niidenkin erehdyksistä, jotka neuvomme ja opetamme. Ja juuri, — niin ainakin minä uskon, — juuri tämä vastuunalaisuus se pani Ainon surmaamaan lapsensa. Kuinka te olisitte pitäneet opettajana sellaista, jolla on lapsi? Sehän olisi ennen kuulumatonta! Jos hän olisikin ollut joku muu, niin tuskin hän olisi tuollaiseen työhön ryhtynytkään. Te sanotte, että piru se ihmisillä sellaisia töitä teettään. Mutta minä luulen, että se oli huoli jokapäiväisestä toimeentulosta. Luuletteko että

On kyllä se hirveätä, täytyy myöntää. Mutta hirveätä se häpeäkin on! Ja sitäpaitsi — luuleeko emäntä olevan hauskaa lapsi olkapäällä kulkea työtä kerjäämässä, kun on ensin kouluttanut itsensä opettajaksi ja opettajana uhrannut parhaan nuoruutensa?

— Niin mutta täytyisi ennemmin jo ajatella mitä tekee, eikä antautua miesten kanssa noin synnillisiin töihin.

— Emännän on hyvä sanoa niin, kun olette rikkaasta kodista ja nuorena joutunut naimisiin. Mutta voihan sitä maailmalla joutua jos johonkin. Meillähän on aivan toisellainen elämä, toisellaisissa olosuhteissa elettävä kuin teillä talon tyttärillä. Jos talon tyttäristä sattuisi joku miehen petettäväksi, niin ei muuta kuin isä menee naimiskauppaa hieromaan, — jos ei poika ole muuten halukas enää huolimaan, — ja tuhansilla ostaa miehen tyttärelleen. Mutta meillä on vallan eri juttu. Useinkaan opettajan ei ole peruihinsa luottamista. Jos mies ei huolisi ihmisestä, niin rahat eivät ainakaan ole kunniaa pelastamassa. — Te pidätte sellaista ääntä ja porua tämän yhden lankemisesta! Mutta minua ihmetyttää, ettei useammin kuule sellaisia tapauksia, niin ahtaissa aineellisissa olosuhteissa kuin meidän kiertokoulun opettajain onkin elettävä. Ajatelkaa, että tuhannesta viidestä sadasta opettajasta kuulee tällaisen tapauksen kymmenien vuosien sisällä, ja tässä pidetään sellaista porua, kuin olisi ruvennut pyörimään itsensä ympäri! Ja Aino on kuitenkin tämän kymmenen vuoden ajalla tehnyt teille niin paljon hyvää, että se hyvätyö jo pitäisi korvata hänen erehdyksensä kymmeneen kertaan!

— Mitä hyvää työtä opettaja tarkoittaa? — kysäisee emäntä puheeni väliin.

Ettekö te pidä hyvänä työnä hänen opetustaan? — jatkan puhettani. — Eikö se ole opettajan puolelta suurin siveellinen hyvätyö, että kunnat nykyisillä nälkäpalkoillaan eivät likimaikaan korvaa meidän työtämme. Eivätkö monet vanhemmat jätä lapsiaan vaille kaikkein tärkeimpiä sivistysehtoja, nimittäin lukemista ja kirjoitusta, muusta puhumattakaan. Kuinka moni isä ja äiti täsäkin pitäjässä panee lapsensa lukujalaille? Eikö täällä lapsia tuoda kouluun jo viisi, kuusivuotiseua, kun tuskin osaavat perunaa kuoria syömään ruvetessaan. Ja olivätpa nämä sitten laiskoja, huolimattomia tai pikku pöllösiä — niin laita lukemaan vaan! Ja me teemmekin sen! Työn raskautta ja vaivoja te ette välitä ottaa huomioon — te kerskaatte vaan, kuinka elätätte meitä ... Pitäisi muka tehdä ilmaiseksi! — Vaan mitäpä näistä asioista yhden kanssa riitelee ... Mutta jos Aino tekikin tämän rikoksen niin itseään hän siinä vahingoitti eikä muita. Linnaan hän varmasti työstään joutuu. Mutta kun vanhemmat huonosti kasvattavat lapsiaan, niin kuka siitä kärsii? Lapset tietysti, te vanhemmat ja myöskin me opettajat joiden täytyy päiväkausiksi ottaa huostaansa nuo huonosti kasvatetut lapset ja hermostua ja rasittua niiden kanssa, kun tahtoisi olla hyvä heille eikä jaksa. Ja tällä tavalla te sitte kohtelette meitä opettajia, jotka aikamme ja terveytem me uhraamme teidän lastenne eteen kurjasta leipäpalasesta, jonka useinkin saamme ostaa kalliimmasta, kuin mitä kunta jaksaa meille palkkana maksaa ... On sentään kummallista, kuinka meillä opettajilla täytyy olla suuniin tai näin tehdä. He näkevät, että pidän heistä, kun ovat hyviä ja olen pahoillani, kun ovat pahoja, ja siksi he tottelevat ettei kovempaa rangaistusta tarvitse käyttääkään. Jos joku koulussa erehtyy pahaa tekemään, kiellän muita oppilaita siitä puhumasta koulun ulkopuolella, ettei oppilaan maine tule pilatuksi sivullisten asiaan sekaantumisella, sekä ettei oppilaiden panettelulhalu pääse kehittymään. Ja näin he oppivat luottamaan opettajaansa. Ja tekisivätkin sen vilpittömästi, elleivät useat vanhemmat joutavalla panettelulhalullaan lasten kuullen pilaisi heidän puhdasta käsitettään hyvästä ja hyvän voimasta. Ainonkaan opetusta ei ole kukaan tähän asti moittinut. Pitän vastoin olen kuullut kiitettävän, että hän saa lapset hyvin oppimaan ja tottelemaan. Mutta nyt, kun hän omaksi vahingokseen tekee tuommoisen erehdyksen, maalaatte te hänet mustaa mustemmaksi, toitotatte ympäri maailmaa ettekä enää muuten puhuttelekaan kuin: „se opettaja joka lapsensa tappoi ...“

Olin niin sielussani suuttunut tuosta pitäjäläisten ulkokullatusta käytöksestä, josta rakkaus oli kaukana, että oikein helpotti, kuin sain jollekulle sen purkaa.

Olisin saarnaani ehkä jatkanut, kun olin alkuun päässyt, mutta tuli talon isäntä huoneeseen ja tymyillen kävi tervehtimään.

— Ettekö mene katsomaan virkatoveriane, se on meillä nyt? — kysyy hän tervehdittyään.

— Siinä aikomuksessahan minä tänne tulin, — sanon. — Tuleeko emäntä? — käännyn emännältä kysymään.

Opettaja menee yksin nyt minun täytyy ruveta väkeä kahvittamaan. Tulkaa tänne sitten ennenkuin menette? — pyytää emäntä, vaikka omasta mielestäni tulin tavallisen suoraan sanoneeksi Ainoa puolustaessani.

Ainon huone on pieni, seinät paperoimattomat ja ajasta mustuneet. Sisään astuessani melkein sävähdän huoneen kolkkoutta.

Ei tässä toimessa huoneiden mukavuutta useinkaan auta katsoa, mutta nyt sinä kodin olet löytänyt — ja aina vaan huononee, — ajattelen huonetta katsellessani. Oviseinällä on leveä maalaissänky ja peremmällä toinen. Akkunan edessä on kangaspuut. Muita huonekaluja ei sitten ollutkaan. En muista oliko tuoliakaan, sillä Taava tuli toimeen kangaslaudalaan ja Ainon alituinen olinpaikka oli sänky. Huoneessa ei tällä kerralla ole muita kuin Aino ovensuussingyssä maaten, kasvot seinäänpäin. Istahdan hänen sängkynsä laidalle ja kurkistan onko hän unessa vaiko hereillä.

Hyvää päivää, Aino! — sanon, kun en voi selville päästä onko hän hereillä.

— Päivää! — kuuluu yksitoikoinen, välinpitämätön ääni vastaukseksi.

— Kuulin, että olet tänne tuotu ja tulin katsomaan. En ole nähnyt sinua kuin viime talvena — koetan alkaa keskustelua.

— Jaa — kuuluu samaan tapaan kuin äskenkin. — Kukas te sitten olette?

Sanon nimeni.

— En minä tunne, — vastaa hän laimeasti.

— Etkö sinä muista? Olemmehan me sen verran ennestään tutut, että sinä hyvin minut tunnet.

— Taidamme olla mutta en minä muista.

Koetan terottaa hänen muistiaan muutamin sanoin, mutta hän pysyy yhtäläisenä.

— Kyllä hän tuntee minut, mutta ei ole tuntevinaan kun luulee saattanut ruveta kyselemään ja lohduttaminen tässä on „yhtä paljon kuin pihallakin“. Jos olisin voinut ruveta edes lohduttamaan „turvautumalla jumalan armoon“ Mutta näin ja tunsin että tässä olisi ihmisten armo paikallaan. Mitä tällaisessa tapauksessa jumalan armo pyhittää kun lähimmät ystävät „a kylänmiehet eivät tunne armoa. „Linnaa, linnaa!“ huudettiin yhtenään, niinkuin muinoin Jesukselle: „ristiinnaulitse, ristiinnaulitse“! — Sellaista ihmisten armo on ollut vuosisatoja ja sellaista se on tänä päivänä!

— Käykö täällä paljon ihmisiä?

— Käyhän noita perkeleitä! vastasi hän, että melkein hätkähdin.

Vaikka vastaus ei ollut mikään huvittava, hymyilytti minua kuitenkin. Jos hänen järjessään vikaa on, niin kylläpä osaa arvostella hullunakin. Jos taas on entisellään, niin tottapa on tarpeekseen saanut heidän tervehdyskäynneistään.

— Ottaisit avaimen suulta pois, että saisit olla rauhassa, — ehdottelin.

— Niin se pitäisi, — myönteli hän, mutta uhka oli äänestää kokonaan poissa.

— Koetahan nyt reipastua, älä antaudu kovin suruihisi! Ehkei rangaistuksesi olekaan varsin kova ...

Samassa Aino kiihkeästi lyö kätensä ristiin ja alkaa surkeasti valittaa.

— Mitä minä sitten olen tehnyt? Sanokaa jumalan tähden mitä minä olen tehnyt!

— Etkö sinä tiedä?

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokas, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukioollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. **S. S. O. RESTAURANT** **314 Bay St.**

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kuuluu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja. lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä“ kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia
$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Ettekö sinä muista? Olemmehan me sen verran ennestään tutut, että sinä hyvin minut tunnet.

— Ei, hänellä on ne käsivarrellaan.

Tuokaapas tänne ne joutuin, ottakaa pois omanne ja pankaa ne päälle nne. Mutta joutuin, huudahti tuomari.

Odotin edessä täytyi kantajan „vaihtaa housuja. Ne olivat sa'asti liian lyhyet, ja Bacon tuomitsi räätälin maksamaan rahat takaisin.

Senjälkeen piti Bacon pienen ruhdesaarnan räätäli-vastaajalle, jonka hän selitti kykenemättömäksi käyttämään neulaa ja saksia. Kantajalle puhui hän myös sanoen muun muassa:

— Älkää maksako koskaan räätälille housuista, ennenkuin olette ulottaneet ne! Sillä silloin vasta tiedätte, minkä arvoiset ne ovat“,

Se neuvo olisi hyvä meikäläisillekin.

SUUTARI RUNOILIJA.

John Gregory, englantilainen suutari runoilija, on hiljattain Bristolissa viettänyt kahdeksannenkymmenennen syntymäpäivänsä hyvässä terveyden tilassa ja täydessä kunnossa mitä siellisiin voimiin tulee. „Antakaa minulle sitrani“, huudahti hän syntymäpäivänään, „niin minä laulan joukon lauluja muististani yhtä hyvin kuin joku nuorempi. Muntana päivä sitten esitin runojani kokonaisen tunnin eräässä näisten kokouksessa“.

John Gregory kirjoitti runoja jo poikana, mutta vasta neljännellätkymmenennellä ikävuodellaan julkaisi hän runovihkosen nimellä „Työn idyllejä“. Kuusi vuotta myöhemmin ilmestyi hänen

VEIKEA TUOMARI.

Lontoossa on eräs sangen hauska tuomari Judge Bacon. Usein pälsähtää hänen päähänsä oikeudessa sangen hupaisia asioita.

Hersolla verhottuja naisia ei lään suvaitse. Hänen tapansa oli sangen purevasti sanoa:

— Ottakaa pois harso, armoili-

SUUTARI RUNOILIJA.

John Gregory, englantilainen suutari runoilija, on hiljattain Bristolissa viettänyt kahdeksannenkymmenennen syntymäpäivänsä hyvässä terveyden tilassa ja täydessä kunnossa mitä siellisiin voimiin tulee. „Antakaa minulle sitrani“, huudahti hän syntymäpäivänään, „niin minä laulan joukon lauluja muististani yhtä hyvin kuin joku nuorempi. Muntana päivä sitten esitin runojani kokonaisen tunnin eräässä näisten kokouksessa“.

John Gregory kirjoitti runoja jo poikana, mutta vasta neljännellätkymmenennellä ikävuodellaan julkaisi hän runovihkosen nimellä „Työn idyllejä“. Kuusi vuotta myöhemmin ilmestyi hänen

Mutta nyt kuin työ on tehty, ei kukaan anna armoa. Kaikkein vähimmin Ainoi uskovaiset ystävät. Ei kukaan mennyt omaan itseensä — eivätkä nekään, jotka häpeän pelossa ovat naimisella korvanneet „kunniansa“. Kuinka monta oli sellaista naista ja miestä, jotka ventovieraina toisilleen — puhemiehen kautta — olivat liittonsa solmineet ainoastaan ulkonaisista eduista. Sydämen tuntein eihin ei katsottu, eikä niitä ollutkaan. Luultiin — niinkuin vieläkin luullaan — että vihkiminen sinnaa roskaisimmatkin tarkoitukset.

Mutta tässä ei ollut mitään vihkimistä, — eikä „rikostoveria“ edes kysyttykään. Aino — tuo teeskentelijä — sai ottaa kantaakseen syyt ja seuraukset.

Ja hän ottikin. Heti, kun rikos tuli ilmi, kääntyi hän sängyn omaksi. Yöt, päivät oli vahti vuotteensa vieressä, ettei kuumehoureessaan tekisi itselleen pahaa. Kun oli hiukan terveempi, muutettiin hän eräälseen taloon odottamaan kevätkäräjiä naapurissa.

Siellä sai hän oman huoneen, jonne eräs vaimo pantiin häntä hoitamaan.

Se talo sattui olemaan lähellä koulupaikkaani ja päätin eräänä iltapäivänä käydä katsomassa onnetonta. En aikonut mennä raaatunlauseilla tervehtimään, vaan saadakseni tietää oliko hänen „alennuksensa“ ottanut liian syvästi ja voisiko hänelle olla miksikään hyödyksi.

Puhuttiin, että hän on tullut mielenvikaan eikä puhu kenellekään mitään, vaikka kuka mitä kysyisi. En epäillyt sitä, että sellaisessa mielentilassa voi menettää järkensäkin, kuin Aina tähän aikaan on saanut, olla — ensin häpeä ja sitten ehkä omantunnontuskat tehdystä murhasta. Ja sitten vielä uteliaiden ainainen käyntі ja kovat arvostelut. Mutta toisaalta tiedettiin hänen vain tekeytyvän mielenvikaiseksi, saadakseen muka helpomman tuomion tai tullakseen kokonaan vapautetuksi tehdystä rikoksesta.

Kokemuksesta tiesin, ettei kulkupuheet paljon maksa ja menin siis omin korvin kuulemaan, omin silmin näkemään.

Taloon tultuani minua rupesi hirveästi kainostuttamaan Ainon luo meno. Olimme tuttavat sen verran kuin vuoden aikana saman pitäjän eri kulmilla ollen samat virkatoverukset voivat tuttavat olla. Pari kertaa olimme vain keskenämme puheissa olleet, mutta sama työ, sama pyrkimys ja samat kärsimykset olojen hankaluudesta tekevät paremmin tuttuiksi kuin useatkaan näkemiset tai pitkällinenkään seurustelu.

Mitä hänelle puhuisin? Ja mitä hän pitää käynnistäni? Sen paikkakunnan akat olivat jo pian kaikki käyneet häntä katsomassa, että tuskin oli muita jäleltä kuin minä — hänen työtoverinsa. Eikö hän ota minunkin käyntini samalla tavalla kuin toistenkin. Voiko hän uskoa, että minä, hänen toverinsa olen ehkä ainoa, joka en pelkästä uteliaisuudesta tai panettelun halusta mene hänen luokseusa. Että minulla, joka en ole mikään kiihko-uskonnollinen teeskentelijä — että minulla on nyötätunto ja sääli ehkä suurin häntä kohtaan.

— Menisin niin mielelläni katsomaan häntä, sanoin sen talon emännälle jossa Aino on.

Olemme ennestään emämnän kanssa tuttavat.

— Menkää vaan! Tuossa hän on piharakennuksen kulmakamarissa, — vastasi tämä.

— Onko hän yksin?

— On siellä Kustaan Taava katsomassa, jos hän mitä tarvitsee.

— Yksinkö hän nukkuu?

— Kaiket päivät hän on sängyssä. Luultavasti hän nytkin on. Ei hän muuta nouse kuin tarpeelleen ja syömään. Taavalla on siellä kangas, sitä hän kutoo päivisin ja samalla pitää opettajaa silmällä.

— Maittaako hänelle ruoka ja uni?

— Kyllä hän syö hyvinkin mahuulla olevaksi ihmiseksi, mutta nukkumisesta minä en tiedä.

— Kuinkahan sinne kehtaa mennä ... jos hän pahastuu ...

Mitä se tekee — menkää vaan! Käy siellä muitakin.

Senpä vuoksi minä juuri pelkäänkin häntä rasittavani. Miltähän tuntuisi, jos olisi Ainon asemassa? Ei taitaisi olla kovinkaan hauskaa ...

— Oma syynsä! Miksi menetteli sillä tavalla!

— Niin kyllä. — miksi menetteli sillä, tavalla! Mutta meistä voi erehtyä kuka tahansa. Jos ei juuri samalla tavalla, niin ehkä jollakin toiselta! — vastaan tiukasti, kun olen kuullut tuon laulun jo kymmenen kertaa.

— Niin, mutta hänhän oli opettaja!

— Sitä pahempi teille! Vai luulletteko että hän itsensä tähden sitä teki! Hän tiesi, mitä siitä maailma tulee sanomaan ja tukiakseen sen suun hän teki epätoivossaan tekonsa. Ettehän kai luule että Aino, kymmenkunta vuotta ohjaten lepsianne hyveen tielle, nyt olisi omaa lastansa kohtaan tuntenut niin vähän rakkautta että julmuudessaan sen teki! Ei, se on mahdotonta! Maailmau arvostelua hän pelkäsi ja samalla laikkansa menettämistä, sillä sen hän olisi varmasti menettänyt. Ja ihmisiähän me olemme opettajatkin! Pitääkö meidän kuolettaa tunteemme, muita kuin teitä je teidän lapsianne kohtaan? Onhan niitä opettajia, jotka vaan elävät työlleen, mutta miksi pitäisi parjata ja tuomita niin ankarasti, jos jokunen tästä poikkeaa! Eihän pitäisi yhden syntiä tuomita, kun rikokselisia on keskellämme kymmenittäin, sadottain ...

— Miksi hän meni tappamaan sitä, olisi muuten käynyt miten hyvänsä!

— Siksi juuri kun hän oli opettaja. Ettekö te käsitä, kuinka suuri edesvastuu meillä opettajilla on työstämme ja elämästämme! Me emme ainoastaan kärsi omista erehdyksistämme, mutta me kärsimme niidenkin erehdyksistä, joita neuvomme ja opetamme. Ja juuri, — niin ainakin minä uskon, — juuri tämä vastuunalaisuus se pani Ainon surmaamaan lapsensa. Kuinka te olisitte pitäneet opettajana sellaista, jolla on lapsi? Sehän olisi ennen kuulumatonta! Jos hän olisikin ollut joku muu, niin tuskin hän olisi tuollaiseen työhön ryhtynytkään. Te sanotte, että piru se ihmisillä sellaisia töitä teettään. Mutta minä luulen, että se oli huoli jokapäiväisestä toimeentulosta. Luuletteko että häntä tämän pitäjän seurakunta olisi opettajaksi valinnut, vaikka hän lapsen saatuaan olisi ollut niin hyvä opettaja kuin sitä ennenkin? Eikä kukaan muukaan. Mikähän kirkkoneuvosto valitsisi pitäjään opettajan, jolta „kunnia“ on mennyt, siksi että hänellä on lapsi, mutta ei ole miestä vihittyä, tarkoitan. En puolusta Ainoa sen vuoksi, että menettelisin samalla tavalla tai edes aikoisin menetellä. Mutta minä puolustan häntä tavallisena kuolevaisena — ja sinä, me kaikki olemme erehtyväisiä.

— Mutta olisihan hän voinut muutenkin toimeen tulla. Olisi tehnyt jotakin muuta työtä kuin olla opettajana. Onhan hirveätä mennä polttamaan lastaan ...

Josuhteissa elettävä kuin teillä talon tyttärillä. Jos talon tyttäristä sattuisi joku miehen petettäväksi, niin ei muuta kuin sie mennee naimiskauppaa hieromaan, — jos ei poika ole muuten halukas enää huolimaan, — ja tuhansilla ostaa miehen tyttärelleen. Mutta meillä on vallan eri juttu. Useinkaan opettajan ei ole peruihinsa luottamista. Jos mies ei huolisi ihmisestä, niin rahat eivät ainakaan ole kunniaa pelastamassa. — Te pidätte sellaista ääntä ja porua tämän yhden lankemisesta! Mutta minua ihmetyttää, ettei useammin kuule sellaisia tapauksia, niin ahtaissa aineellisissa olosuhteissa kuin meidän kiertokoulun opettajain onkin elettävä. Ajatelkaa, että tuhannesta viidestä sadasta opettajasta kuulee tällaisen tapauksen kymmenien vuosien sisällä, ja tässä pidetään sellaista porua, kuin olisi ruvennut pyörimään itsensä ympäri! Ja Aino on kuitenkin tämän kymmenen vuoden ajalla tehnyt teille niin paljon hyvää, että se hyvätyö jo pitäisi korvata hänen erehdyksensä kymmeneen kertaan!

— Mitä hyvää työtä opettaja tarkoittaa? — kysäisee emäntä puheeni väliin.

Ettekö te pidä hyvänä työnä hänen opetustaan? — jatkan puhettani. — Eikö se ole opettajan puolelta suurin siveellinen hyvätyö, että kunnat nykyisillä nälkäpalkoillaan eivät likimaikaan korvaa meidän työtämme. Eivätkö monet vanhemmat jätä lapsiaan vaille kaikkein tärkeimpiä sivistyksehtoja, nimittäin lukemista ja kirjoitusta, muusta puhumattakaan. Kuinka moni isä ja äiti täsäkin pitäjässä panee lapsensa lukujalalle? Eikö täällä lapsia tuoda kouluun jo viisi, kuusivuotiseua, kun tuskin osaavat perunaa kuoria syömään ruvetessaan. Ja olivatpa nämä sitten laiskoja, huolimattomia tai pikku pöllösiä — niin laita lukemaan vaan! Ja me teemmekin sen! Työn raskautta ja vaivoja te ette välitä ottaa huomioon — te kerskaatte vaan, kuinka elätätte meitä ... Pitäisi muka tehdä ilmaiseksi! — Vaan mitäpä näistä asioista yhden kanssa riitelee ... Mutta jos Aino tekikin tämän rikoksen niin itseään hän siinä vahingoitti eikä muita. Linnaan hän varmasti työstään joutuu. Mutta kun vanhemmat huonosti kasvattavat lapsiaan, niin kuka siitä kärsii? Lapset tietysti, te vanhemmat ja myöskin me opettajat joiden täytyy päiväkausiksi ottaa huostaansa nuo huonosti kasvatetut lapset ja hermostua ja rasittua niiden kanssa, kun tahtoisi olla hyvä heille eikä jaksa. Ja tällä tavalla te sitte kohtelette meitä opettajia, jotka aikamme ja terveytem me uhraamme teidän lastenne eteen kurjasta leipäpalasesta, jonka useinkin saamme ostaa kalliimmasta, kuin mitä kunta jaksaa meille palkkana maksaa ... On sentään kummallista, kuinka meillä opettajilla täytyy olla suurempi ja puhtaampi rakkaus teihin ja teidän lapsiinne kuin teillä meihin opettajiin. Kuinka monta monituista kertaa me saamme antee ksi antaa lasten rikokset ja uppiniskaisuudet. Jos me tekisimme työmme rakkaudetta ja kovuudella, niinkuin te emännät ja isännät usein kohtelette huutolaisanne tai köyhäin lapsia, niin emme me milloinkaan saisi työstämme sitä nautintoa, mitä rakkaus ja yhteissopu luo. — Minusta ainakin tuntuu niin äärettömän kyvälle, kun saan lapset ymmärtämään, että tarkoitan heidän parastaan, kun kiellän heitä pahuudesta tai nuhtelen heitä. Harvoin opettajan tarvitsee rangaista oppilaitaan, jos antaa heille anteeksi ja samalla selittää, miksi ei saa tehdä pahaa. Ainonkaan opetusta ei ole kukaan tähän asti moittinut. Päin vastoin olen kuullut kiitettävän, että hän saa lapset hyvin oppimaan ja tottelemaan. Mutta nyt, kun hän omaksi vahingokseen tekee tuommoisen erehdyksen, maalaatte te hänet mustaa mustemmaksi, toitotatte ympäri maailmaa ettekä enää muuten puhutteleka kuin: „se opettaja joka lapsensa tappoi ...“

Olin niin sielussani suuttunut tuosta pitäjäläisten ulkokullatusta käytöksestä, josta rakkaus oli kaukana, että oikein helpotti, kuin sain jollekulle sen purkaa.

Olisin saarnaani ehkä jatkanut, kun olin alkuun päässyt, mutta tuli talon isäntä huoneeseen ja lymyilen kävi tervehtimään.

— Ettekö mene katsomaan virkatoveriaune, se on meillä nyt? — kysyy hän tervehdittyään.

— Siinä aikomuksessahan minä tänne tulin, — sanon. — Tuleeko emäntä? — käännyn emännältä kysymään.

Opettaja menee yksin nyt minun täytyy ruveta väkeä kahvittamaan. Tulkaa tänne sitten ennenkuin menette? — pyytää emäntä, vaikka omasta mielestäni tulin tavallisen suoraan sanoneeksi Ainoa puolustaessani.

Ainon huone on pieni, seinät paperoimattomat ja ajasta mustuneet. Sisään astuessani melkein sävähdän huoneen kolkkoutta.

Ei tässä toimessa huoneiden mukavuutta useinkaan auta katsoa, mutta nyt sinä kodin olet löytänyt — ja aina vaan huoneuee, — ajattelen huonetta katsellessani. Oviseinällä on leveä maalaissänky ja peremmällä toinen. Akkunan edessä on kangaspuut. Muita huonekaluja ei sitten ollutkaan. En muista oliko tuoliakaan, sillä Taava tuli toimeen kangaslaudalaan ja Ainon alituinen olinpaikka oli sänky. Huoneessa ei tällä kerralla ole muita kuin Aino ovensuusängyssä maaten, kasvot seinäänpäin. Istahdan hänen sängkynsä laidalle ja kurkistan onko hän unessa vaiko hereillä.

Hyvää päivää, Aino! — sanon, kun en voi selville päästä onko hän hereillä.

— Päivää! — kuuluu yksitoikoinen, välinpitämätön ääni vastaukseksi.

— Kuulin, että olet tänne tuotu ja tulin katsomaan. En ole nähnyt sinua kuin viime talvena — koetan alkaa keskustelua.

— Jaa — kuuluu samaan tapaan kuin äskenkin. — Kukas te sitten olette?

Sanon nimeni.

— En minä tunne, — vastaa hän laimeasti.

— Etkö sinä muista? Olemmehan me sen verran ennestään tuttuat, että sinä hyvin minut tunnet.

— Taidamme olla mutta en minä muista.

Koetan terottaa hänen muistiaan muutamin sanoin, mutta hän pysyy yhtäläisenä.

— Kyllä hän tuntee minut, mutta ei ole tuntevinaan kuin luulee että tulin häntä ripittämään — ajattelin itsekseni. Koetan hänen päätään.

— Oletko sinä kipeä? — kysyn.

— Pääni on.

— Etkö muualta tunne itseäsi kipeäksi?

— En.

— Maittaako sinulle ruoka?

— Kyllä minä syön, mutta en saa unta.

— Sinun pitäisi vähän ulkona kävellä, että saisit unta. Sinä makaat liian paljon, — sanon, että saisin hänen enemmän puhumaan itsestään.

Hän ei vastaa mitään ehdotukseeni.

Tuli hetken hiljaisuus, sillä en ymmärtänyt, mitä puuuisin hänelle. Hänen nykyisestä tilastaan en saattanut ruveta kyselemään ja lohduttaminen tässä on „yhtä paljon kuin pihallakin“. Jos olisin voinut ruveta edes lohduttamaan „turvautumalla jumalan armoon“ Mutta näin ja tunsin että tässä olisi ihmisten armo paikallaan. Mitä tällaisessa tapauksessa jumalan armo pyhittää kun lähimmät ystävät ja kyläuniehet eivät tunne armoa. „Linnaa, linnaa!“ huudettiin yhtenään, niinkuin muinoin Jesukselle: „ristiinnaulitse, ristiinnaulitse“! — Sellaista ihmisten armo on ollut vuosisatoja ja sellaista se on tänä päivänä!

— Käykö täällä paljon ihmisiä?

— Käyhän noita perkeleitä! vastasi hän, että melkein hätkähdin.

Vaikka vastaus ei ollut mikään huvittava, hymyilytti minua kuitenkin. Jos hänen järjessään vika on, niin kylläpä osaa arvostella hullunakin. Jos taas on entiselläänkin, niin tottapa on tarpeekseen saanut heidän tervehdyskäynneistään.

— Ottaisit avaimen suulta pois, että saisit olla rauhassa, — ehdottelin.

— Niin se pitäisi, — myönteli hän, mutta uhka oli äänestää kokonaan poissa.

— Koetahan nyt reipastua, älä antaudu kovin suruihisi! Ehkei rangaistuksesi olekaan varsin kova ...

Samassa Aino kiihkeästi lyö käitensä ristiin ja alkaa surkeasti valittaa.

— Mitä minä sitten olen tehnyt? Sanokaa jumalan tähden mitä minä olen tehnyt!

— Etkö sinä tiedä?

— En tiedä muuta kuin että minua kohdellaan kuin pahantekijää ja käydään katsomassa kuin ulkomaan eläviä ... Sanokaa rakkaat ihmiset mitä minusta tahdotaan!

Oliko tuo nyt järkensä kadottaneen raukan tuskanhuuto vaiko kurjaa teeskentelyä — siitä en päässyt selville. Eihän sanoneet lääkärinkään tietäväu, joka häntä oli tutkinut, mistä voin sitten mitä tietää. Olin ääneti ja annoin hänen vaikertaa. Hetkisen istuin vielä ja katselin häntä. Mitä muutakaan voin? Jos hänen järkensä on menuyt, niin puheet tässä suotta ovat. Jos taas hän teeskentelee, niin jan kai hän asioistaan selväksi pääsee ...

Nousin lähteäkseni. Huomattuaan sen, kävi hän lujasti käteeni.

— Joko te menette? — kysyy kuin turvaa hakeva.

— Jo. Hyvästi nyt ja koeta reipastua!

Lujasti hän puristi kättäni ja pyysi tulemaan toistekin. Kasvoja en nähnyt, me olivat seinään päin, niinkuin tullessanikin.

— Koskahan ihmiset oppivat rakastamaan toisiaan ja anteeksi antamaan — köyhällekin! Oppinevatko milloinkaan? — mietin mennessäni.

Samalla viikolla alkoivat kärsäjät ja tavallisten velkajuttujen ohessa sai tuomionsa tämä harvinainen ja paljon puhuttu lapsenmurhajuttukin. Ei ollut asianajajaa puolustamassa, itse sai syntinsä tunnustaa ja puolustaa. Kuusi vuotta tuli kuritushuonetta. Mutta toinen tekijä — häntä ei edes kysytty.

Ainoa ilo tässä murhe-jutussa oli se, ettei syyllinen ollut sosialisti tai edes sosialismin kannattaja. Hurskaaksi ja vakavaksi hän oli tunnettu sekä ahkeraksi kirkonkävijäksi. Johan maa jalkain alla repeäisi, jos joku sosialistista mielipiteistään tunnettu opettaja joutuisi tuollaiseen tekoon syylliseksi.

S. U.

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Jos tarvitsette jotakin mikä kuuluu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja, lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Sweterеitä“ kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia

$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täytelainen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

VEIKEA TUOMARI.

Lontoossa on eräs sangen hauska tuomari Judge Bacon. Usein pälkähtää hänen päähänsä oikeudessa sangen hupaisia asioita.

Harsolla verhottuja naisia ei hän suvaitse. Hänen tapansa oli sangen purevasti sanoa:

— Ottakaa pois harso, armollinen rouva tai neiti! Ei tee mitään, jos olette ruma — minua se ei pelota kuitenkaan. Mutta minä tahdon nähdä silmänne. Sillä naisen valehtelee tavallisesti kielellään. Mutta silmillään voi hän harvoin valehdella. Se on liian vaikeata.

*

Eräs mies oli vetänyt oikeuteen räätälin, joka oli saanut maksun housuista, jotka eivät sopineet jalkaan.

Bacon kysyi, oliko sopimattomat housut mukana? Kyllä vaimoni odottaa ulkona ja pitää niitä.

Ovatko ne hänellä päällään (iloisuutta kuulijain joukossa).

— Ei, hänellä on ne käsivarrellaan.

Tuokaapas tänne ne joutuin, ottakaa pois omanne ja pankaa ne päälleenne. Mutta joutuin, huudahti tuomari.

Oikeuden edessä täytyi kantajan vaihtaa housuja. Ne olivat sitä liian lyhyet, ja Bacon tuomitsi räätälin maksamaan rahat takaisin.

Seujälkeen piti Bacon pienen nuhdesaarnan räätäli-vastaajalle, jonka hän selitti kykenemättömäksi käyttämään neulaa ja saksia. Kantajalle puhui hän myös sanoen muun muassa:

— Älkää maksako koskaan räätälille housuista, ennenkuin olette ulottaneet ne! Sillä silloin vasta tiedätte, minkä arvoiset ne ovat“.

Se neuvo olisi hyvä meikäläisillekin.

SUUTARI RUNOILIJA.

John Gregory, englantilainen suutari runoilija, on hiljattain Bristolissa viettänyt kahdeksannenkymmenennen syntymäpäivänsä hyvässä terveyden tilassa ja täydessä kunnossa mitä sieluliisiin voimiin tulee. „Antakaa minulle sitrani“, huudahti hän syntymäpäivänään, „niin minä laulan joukon lauluja muististani yhtä hyvin kuin joku nuorempi. Muutama päivä sitten esitin runojani kokonaisen tunnin eräässä näisten kokouksessa“.

John Gregory kirjoitti runoja jo poikana, mutta vasta neljännellätoista kymmenennellä ikävuodellaan julkaisi hän runoihkosen nimellä „Työn idyllejä“. Kunsi vuotta myöhemmin ilmestyi hänen „laulun virrat“ ja seuajälkeen „Puutarhani“. Tässä ei suinkaan ole kaikki Gregoryn runotuotteet. Sanomalehdissä ja aikakauskirjoissa on hän julkaissut koko runsaasti.

„Gregory runoilee etupäässä „työn evankeliumia“. Kaikkiin tilaisuuksiin antaa hän mielellään ayustusta. Komiteoissa, ammattiyhdistyksissä, puhujalavalla ja yleensä kaikkialla koettaa hän parhaansa mukaan auttaa työväestön asemaa.

Levittäkää Työkansaa!

TYOKANSA,

ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.
Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:
J. W. Kaasasto, Vastaava. Yrjö Mäkelä, N. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:

1 vuosikerta	$2.50
½ vuosikert.	1.25
3 kuukautta	.75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta	$3.00
½ vuosikert.	1.50
3 kuukautta	.75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmotuksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges on the 17th Dec. 1907 at the Post Office at Port Arthur, Ont. Canada.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— Työkansan liikkuvaksi asiamieheksi on Työkansan johtokunta 5 hakiasta valinnut J. M. Aholan Ironwoodista, Mich.

RYSSÄN LAIVASTON HÄVITTÄJÄLLE JUHLITAAN AMERIKASSA.

Työkansassakin on jo ennenmin kin mainittu, että Amiral Togo, joka Japanin laivastolla hävitti Venäjän laivaston venäläis-japanilaisen sodan aikana tulee Englannin kuninkaan kruunajaisista palatessaan vierailemaan Yhdysvalloissa. Nyt on hän saapunut tälle puolen Atlannin ja hänen kunniakseen tullaan panemaan erikoisia juhlallisuuksia toimeen.

Ei ole pitkältä kulunut siitä kuin Japanin hallitus murhautti toistakymmentä vientonta sosialistia ja tuomitsi yhtä suurén joukon elinkautiseen vankeuteen. Tämän viattomia ihmisiä murhaavan hallituksen edustaja on Togo ja hänen kunniaksensa Yhdysvaltain „vapaan maan" hallituksen taholta järjestetään juhlia. Todellakin kaunis teko „vapaan maan" hallitukselta.

VUODENTULO HEIKONLAINEN.

Yhdysvalloissa, mikäli sanomalehtikertomukset osottavat saadaan tänä vuontena perin huono sato. Useoissa valtioissa on kuivuus näivettänyt kasvullisuuden niin, ettei sato tule juuri minkään arvoinen. Raivaaja kertoo Massan altiossa olevan suuria alueita, joissa maanviljelijään täytyy elättää karjansa sisällä kun ei ulkona ole mitään syötävää. Maidon hinta on sentähden nyt jo kohonnut tuntuvassa määrässä. Rehukasvit hedelmät y. m. ovat kuivettuneet ja sato niistä tulee huono.

Tänä vuotena ei siis tarvitse polttaa tai muuten haaskata elantotarpeita, kuten suurkapitalistit ovat toisinaan tehneet, niistä saa nyt muutenkin korkean hinnan.

NIIN SIELLÄ, TOISIN TÄÄLLÄ.

Mrs. Napolitanon kuolemaan tuomitseminen synnytti niin kovan vastalauseitten myrskyn, että Canadan oikeusministeri oli pakotettu peruuttamaan kuolemantuomion muuttamalla sen elinkautiseksi vankeusrangaistukseksi. Tuo tuomio oli niin julma, että sitä kauhistui jokainen sivistynyt ihminen, eikä se elinkautiseksi vankeusrangaistukseksi lievennettynäkään ole mikään inhimillisen oikeuslaitoksen tuomio.

Nyt on taas tapahtunut samanlainen kuin mrs. Napolitanon rikos San Franciscossa, Californiassa. Siellä on mrs. Anna Longley murhannut miehensä James Longleyn. Mutta se tuomio, joka mrs. Longleylle tullaan antamaan on aivan toisenlainen kuin mrs. Napolitanon tuomio. Mrs. Longley näyttää pääsevän vapaaksi koko tuosta rikoksesta, sillä hän on nyt jo laskettu $100 takauksella vankilasta. Ainoa mikä on keventänyt mrs. Longleyn rikosta mrs Napolitanon rikoksen rinnalla on se, että edellinen on osannut vaikuttaa tuomitsijoihinsa. sensijaan, että mrs. Napolitanoa ei säälinyt yksikään hänen tuomareistansa on mrs. Longley saanut tuomareistansa parhaita puolustajiansa. Poliisit, lakimiehet, lautakunnan jäsenet, sanomalehtimiehet, yleinen syyttäjä y. m. ovat tehneet kaikkensa saadaksensa mrs. Longleyn vapautetuksi.

„Minä olisin halunnut, että Jim olisi ollut hyvä. Olisin tehnyt työtä sormeni verille hänen tähtensä, mutta hän ei ollut hyvä," sanoi nainen. Tämä vaikutti lautakuntaan niin, että he vapauttivat syytetyn ja tuomari määräsi ainoastaan $100 takauksen, jonka kymmenet läsnäolijat tarjoutuivat maksamaan ja niin sai nainen kävellä ulos vankilasta liitinsä luokse.

Mrs. Longley oli amerikalainen ja se tietysti vaikutti edullisesti tuomareihin. Mrs. Napolitano taas kuului vain halveksittuun Italian kansallisuuteen ja sentähden ei hänen, valituksensa ketään liikuttanut. Mutta tuomitsijat voivat myöskin eri oikeusjutuissa olla eririlaisia. Napolitanon tuomitsijat olivat raakoja, vailla sivistystä ja oikeudellisia tunteita. Mrs. Longleyn tuomitsijat näyttivät olleen sivistyneempiä ihmisiä; he näyttivät olleen selvillä undemmasta rikosoikeuskäsityksestä, jonka mukaan ei yhteiskunnan saa kostaa rikoksentekijöille vaan ainoastaan turvata itsensä heitä vastaan. Mrs. Napolitano ei ole yhteiskunnalle vaarallinen henkilö. Miksi hän sitten sai noin ankaran tuomion? Siksi, että yhteiskunta, eli cikeammin muutamat ihmisyyttä vailla olevat tuomarit halusivat kostaa hänelle hänen tekemänsä rikoksen.' Tuollainen lakien tulkitseminen ja tuollaiset lait ovat epäinhimillisiä, raakoja ja ne pitäisi mitä pikemmin poistaa yhteiskunnassa, jotka kantavat sivistyneitten yhteiskuntien nimeä.

YLEISÄÄNESTYS

Työkansan kustannusyhtiön osakkeenomistajille.

Työkansan kustannusyhtiön ylimääräinen yhtiökokous määräsi yhtiön johtokunnan asettamaan Työkansan laajennuskysymyksen ylesäänestyksellä ratkaistavaksi. Johtokunnalla on ollut muutamia tärkeitä asioita harkittavanaan ennen yleisäänestystä ja sentähden on se jäänyt näin pitkälle.

Osakkeenomistajien on merkittävä ristillä (X) allaolevaan lippuun kannattavatko laajennusta. Lippu on leikattava irti ja lähetettävä tulemaan osotteella:

Työkansan johtokunta
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Kannatatteko Työkansan laajentamista 4 sivuiseksi päiväl(lehdeksi .....)

osakkeenomistaja.

Yllaolevaan kysymykseen on jokaisen Työkansan kustannusyhtiön osakkeenomistajan, sekä osastojen, että yksityisten vastattava. Vastaukset pitää olla sillä ennen syysk. 15 päivää v. 1911.

Laajennus voidaan toteuttaa niillä ehdoilla mitkä on jo ennenmin Työkansassa ilmotettu. Tärkeimmät ehdoista ovat 1,000 uuden tilaajan Työkansalle hankkiminen sekä $2,000 osakepääoman myyminen.

Työkansan johtokunta.

YHDYSVALTAIN LÄNSIPIIRIN TOIMINTAA.

Länsipiirin ensimäisen edustajakokouksen pöytäkirjassa, joka on meille lähetetty nähtäväksi, kerrotaan m. m. siitä miten sikäläiset osastot ja toverit kannattavat piirinsä äänenkannattajaa seuraavaa:

„Katsoen siihen, että läsipiirisi välttämättä tarvitaan erikoinen puolueilehti, selittää piirikokous, että länsipiirin osastojen on asetettava Toverin levittäminen etusijalle. Muita puolueilehtiä levitettäköön sikäli kuin Toverin levittäminen siitä ei kärsi. Erittäin muistuttaa piirikokous tässä suhteessa vuoristovaltioitten osastoja.

„Jotta Toverin levittämistyössä onnistuttaisiin mahdollisimman hyvin, älköön osastot riistäkö asiamiehiltä sitä prosenttia, minkä Toverin kustannusyhtiö Toverin levittämisestä kulloinkin myöntää. Osastojen on innostettava asiamiehiä lehden levittämiseen, jubstamalla kilpailuja palkintoineen. Toverin johtokunta järjestäköön yleisen koko maata käsittävän Toverin levittämiskilpailun. Tämän yleiskilpailun toimeenpanemista varten luovuttaa piiri varoistansa $50.00.

„Jotta voitaisiin saada Toveri työväenttämään lukijoita, on osastojen valittava lehlen kirjeenvaihtajiksi sellaisia henkilöitä, jotka kykenevät seuraamaan paikkakuntansa englanninkielistä lehdistöä ja on heidän sitten selostettava Toverissa paikkakuntansa yhteiskunnallista,valtiollista ja taloudellista elämää. Piirikokous muistuttaa erittäin itä- ja keskipiirin osastoja Hancockin edustajakokouksen päätöksestä, että jokaisen on lunastettava vähintään yksi osake jokaiseen puolueilehteen."

Toveri onkin ollut jonkunlaisessa syrjäytetyssä asemassa toisten puolueilehtien rinnalla. Tämä ei o'e johtunut siitä ,että Toveri on huonommin toimitettu kuin toisetkaan puolueilehtemme, vaan siitä, että se on nuorin ja että sen lukijat ovat keski ja idän valtioista tullutta väkeä, jotka ovat tottuneet ainoastaan Työmiesä ja Raivaajaa ihallemaan. On siis aivan paikallaan, että piirikokous pikkasen muistutti velvollisuutensa laiminlyöneitä. Samallainen muistutus olisi hyvin tarpeellinen täällä Canadassakin.

Kesä- ja sunnutaikoulujen lapsille järjestämisestä on samassa kokouksessa tehty seuraava ponsi:

„Piirikokous muistuttaa piirin osastoja Hancockin edustajakokouksen päätöksestä, että osastojen on lapsia varten perustettava sunnuntai tai kesäkouluja ja, jos mahdollista, molempia. Piirikomitea muistuttakoon järjestömme toimeenpanevaa komiteaa ja Työväen Opiston johtokuntaa, että ne täyttäisivät Hancockin edustajakokopuksen heille jättämän tehtävän oppkirjain hankkimiseen nähden. Piirikomitea kääntyköön jonkun kykenevän henkilön puoleen pyynnöllä, että hän kirjoittaisi Amerikan oloihin soveltuvan sosialistisen hengen mukaisen koulujen opettajia ja lasten vanhempia varten."

Tulevaisuudesta me taistelemme ja lasten on tulevaisuus. Sentähden olisikin kaikkialla seurattava länteläisten esimerkkiä ja perustettava lapsille kouluja.

Yksi hassunkurinen kohta tuossa pöytäkirjassa on. Keskustelteessa sosialistien suhtautumisesta salaseuroihin on Gröndahl „tuonut esimerkin, miten Port Arthurissa, Canadassa, on onnistuttu saamaan pieniä voittoja siksi, kun on kuuluttu noihin yhdistyksiin" (salaseuroihin).

Tämän kirjoittaja ei tiedä, että Port Arthurin suomalaisista sosialisteista kuuluu yhtään minkäänlaisiin salaseuroihin, ja vielä vähemmän täällä tiedetään mitään voittoja tuota tietä saavutetun. Eihän tuollainen väite nyt kylläkään ole edes sen arvoinen, että siitä viitsi loukkaantua, mutta kun se on väärä, tahdoin sen ilmottaa.

Salaliitto Tyynen meren rannalla.

Työnantajat, C. P. R. ja pelastusarmeija ovat yhdistyneet taistelemaan työläisiä vastaan, panemaan työläisten elämän kiinalaisten tasalle.

Länsirannikon työnantajain liitto on yhdistänyt Vancouverin työnantajat yhteen järjestöön. Järjestö alkoi toimintansa kolme kuukautta jälkeenpäin ja siitä saakka se on varovasti koettanut rikkoa työläisten järjestöjä. Samaa taistelu, jonka Yorkshiren työväestö on saanut käydä Tyynen meren rannikolla on nyt taisteltava Canadan puolella.

Taistelua on kauan valmistettu. Kiinalaisten salaa Vancouveriin tuominen ja valkoisten liiallinen maahantuominen on kauan ollut käynnissä. Nyt työnantajat katsovat ajan olevan lyödä ja taistelu on käynnissä.

Kiinalaisia on salaa tuotu maahan jo vuosia. Jokaisen kiinalaisen on otaksuttu olevan pakotettu maksamaan 500 dollaria pääveroa ennenkuin pääsee Canadaan työskentelemään. Mutta tuhansia asiallisia työläisiä on päästetty maahan järjestelmällisesti kiertämällä tätä verotusta. Kiinalaisten salaa maahantuominen on jo kauan ollut hyvin kuuluisaa. T. R. E. McInnes teki Dominion hallitukselle marrask. 10 p. 1910 erityisen raportin, jossa osotti, kuinka tätä salaa maahantuontia harjoitetaan. Hallitus ei tehnyt mitään. Sitten vasta kun painostus tuli suureksi ja vaaliaika lähestyi, hallitus nimitti erityisen komiteau tutkimaan sitä. Tämä komitea antoi samat tiedot, jotka jo kaksi vuotta sitte oli annettu hallituksen käsiin. Mutta vasta vaalien aattona hallitus mainitsi, että joitakin lainrikkojia olisi rangaistava. Se teki tämän yksinkertaisesti saadakseen työläisten ääniä ja se teki tämän vasta sitte kuin oli antanut ensinnä rikkojille kylliksi aikaa paeta Kiinaan.

Canadian Pacific rautatieyhtiöllä on myöskin osansa tässä salaliitossa. John Bull, englantilainen viikkolehti, julkaisee joitakin sen Vancouverissa olevan lukijan huhtik. 18 päivänä lähettämiä tietoja, josta lainaamme tähän yhden pätkän:

„Luettuani joitakin teidän artikkeleita Canadasta, minä englantilaisena kiitän teitä niiden julkaisemisesta ja kehoitan teitä jatkamaan sitä yhä edeskinpäin. Te näette osotteesta, että minä olen Vancouverissa; olen ollut myöskin Victoriassa ja New Westminsterissä. Nyt, herra toimittaja, syy minun ja tuhansien tosten kirttiläisten täällä oloon on Canadian Pacific rautatieyhtiön ilmottaminen. Canada on laidasta laitaan tulvillaan sanotun yhtiön levittämiä lentokirjasia, joissa selitetään, että Vancouverissa on työtä kaikille ahkerille työläisille hyvällä palkalla. Täällä ei ole työtä. Kaupungissa parveilee tuhansittain työttömiä miehiä ja joita sadottain saapuu lisää joka päivä Canadian Pacific yhtiön narraamina, joka on myynyt halpoja piletiä lännelle viimesten kuukausien ajalla. Säälittävää on nähdä heidän saapuvan. Jotkut heistä ovat viimesellä dollarillaan ostaneet rautatiepiletin ja tänne saavuttuaan hämmästyneenä katselevat ympärilleen kun näkevät rautatien aseman, rataphan ja tiet täynnä ihmisiä,, katselevan heidän saapumistaan. Uudet tulokkaat luulevat sitä jonkunlaiseksi vastaanotoksi heille, mutta oi! he pian huomaavat erehdyksensä ja seuraavana päivänä itse ovat joukossa katsomassa uusien Canadiun Pacificin uhrien saapumista. Pahin-kaikista on nähdä perheellisten naisten, joskus lapset käsivarsillaan istuvan matkakapineidensa päällä asemahuoneen ulkopuolella, kun mies on kiiruhtanut etsimään suojaa heille päälle painavan yön varalta. Helpoimmat huoneet Vancouverissa, joissa kchtaa asua, maksavat $4 viikko yhdeltä huoneelta, — joten vasta kaupunkiin saapunut isä luonnollisesti ei löydä huonetta. Suurin osa miehistä, jotka saapuvat tänne rahain kanssa, pysähtyvät päivän tai pari, jolla ajalla nähtyään toivottomaksi saada työtä, he lyövät hyntynsä kokoon ja palaavat takasin itään. Toiset sähköttävät ystävilleen, että lähettää heille tiketti sähköteitse. Yhtiön kirjanpitäjä kertoi sellaista tapahtuvan joka päivä. Minä itse odottelen postipankin vastakirjan saapumista, jolla voin nostaa rahat ja sen jälestä puhdistan Vancouverin tomut jaloistani. Mutta mikä on ystävättömien ja rahattomien ihmisten kohtalo — ihmisten, jotka ovat kuluttaneet viimeesn senttinsä päästäkseen „Kultaiseen Länteen!" Mjkä tulee heidän osakseen, sen „hyvyys" yksin tietää. Tämä kirje olisi epätäydellinen, ellen kertoisi jotakin British Columbian ulkomaalaisista asukkaista. Uskoisiko kukaan. Englannissa, että toiset kiinalaiset tai japanilaiset ovat kaikki kaikessa British Columbiassa? Victoriassa ovat kaikki kahvilat kiinalaisia ja uusimman muodin mukaan puettuja kiinalaisia näkee suurissa joukoissa marssivan kaupungin kadnilla, jotavastoin sadat englantilaiset nälkäisinä etsivät työtä. Vancouverissa kiinalaiset tekevät lähes kaikki työt, joidenkin japanilaisten, italialaisten ja hinduin kanssa. New Westministerissä asiat ovat samalla kannalla. Lähes kaikissa sahoissa ja kannutuslaitoksissa on kiinalaiset ja hindut työläisinä."

Pelastusarmeijan osa tässä pelissä näkyy seuraavasta ilmotuksesta, joka oli äskettäin Newcastlen (Englannin), Daily News'issä, yhdessä selityksen kanssa lännen siirtolaisuudesta:

„Työläisiä tarvitaan Canalassa. — Pelastusarmeija takaa työn; antaa puoluecttomia tietoja vapaasti. Itsekunkin on maksettava kyytinsä. (Katsokaa toisesta palkasta tätä lehteä.) Tietoja antaa eversti Lamb, pääkonttoori 122 Queen Victoria st., London, E. C., j.n.e."

Kaksi pääpointia tuossa ilmotuksessa — pelastusarmeija takaa työn ja antaa puoluecttomia tietoja vapaasti — ovat törkeitä valheita. Sellaisia, näöltään miellyttäviä takuita on annettu tuhansille onnettomille ihmisille, jotka (hallituksen maksettua päärahan armeijan avaraan kassaan) ovat jätetty toimeentulemaan Canadassa kuinka voivat, usein vaaroihin ja puutteeseen kuolemaan. Ovatko pelastusarmeijan antamat tiedot ja neuvot sitten „puolueetto-

Pitkä juttu.

Viime kerralla jäätiin siihen että, koska teollisuuskoneisto kapitalistien käsissä on (omistusoikeuden perusteella) voimakkaampi „ase" työväenluokkaa vastaan kuin sama koneisto työväenluokan käsissä (käyttöoikeuden perusteella) kapitalismia vastaan — täytyy työväenluokan saada tuo koneisto haltuunsa.

Tuli myöskin sanotuksi, että omaisuutta yleensä saadaan kahdella tavalla: „tuottamalla ja anastamalla. Anastusta taas on kahdenlaista: kauppa-anastus ja pakkoluovutus."

Mitä ensiksikin tulee työväenluokan omaisuuden saamiseen tetaan ensin pienempiä liikkeitä, yhteisillä varoilla, sitte suurempia ja sitte taas suurempia aina jättiläistehtaisiin ja rautateihin asti. Ja kun ollaan päästy niin mahtavaksi kuin esim. nykyaikainen trusti, silloin on jo helppo valata yhä uusia aloja kapitalismilta ja viimein muuttaa koko kapitalistinen like-elämä kooperatiiviseksi.

Tuollainenkaan „suunta" ei ole oppina huilumpi. Se on „verettömin" tie kapitalismin kukistamiseen. Se ei ole sotkettu pettävällä ihanteellisuudella eikä pilattu liialla aatteellisuudella — onhan se kouraantuntuvassa aineellisuudessa kulkeva tie — ja ennenkaikkea se on selvimmästi kuin yksikään muu suunta (koneiden yhteiskunnalliseen omistusoikeuteen, vaan yksityisomaisuuden taisiasennin jukautumiseen. Ja sosialismiban ei tahdo ei enemmän eikä vähemmän epätasaisesti jaettua yksityisomistusta.

Tämä anastuksen tie ei siis kelpaa työväenluokalle kysymyksen lopullisena ratkaisuna. Työväen luokalle kelpaa ja on mahdollinen ainoastaan yhteiskunnallisen pakkoluovuttuksen tie.

Mutta mitenkä tämä „pakkoluovuttus" pannaan toimeen? Voidaanko se panna toimeen käyttämällä teollisuuskoneistoa asecna kapitalismia vastaan? Voidaanko lakoilla ja koneiden „tärvelemisellä" saattaa kapitalismi asemaan, jossa se on pakoitettu luomaisuutta ilman valtiollisen tai kunnallisen vallan välitystä.

„Suora toiminta", lakko, boikottaus ja sen sellaiset, voivat tuoda palkanylennystä, työpäivän lyhennystä (ja kaikkia näitä vain rajotetulle joukolle ja rajotetulle alueelle) ja erittäin suotuisissa tapauksissa voivat ne tuoda kunnallisia ja valtiollisia oikeuksi, mutta ne eivät voi välittömästi tuoda työväenluokalle omistus. tai määräämisoikeutta kapitalistien omaisuuteen. Ainoa mitä työväenluokka kykenee saavuttamaan (oikoonpa sen toimintatapa mikä tahansa) on valtiollista ja kunnallista valtaa. Ja valtiollisen ja kunnallisen vallan avulla työväenluokka vasta kykenee pakkoluovuttamaan kapitalistien omaisuutta sesta vallasta silloin kun on nimenomaan kysymys työväenluokasta. Kuiteukaan työväenluokka ei kykene valtaamaan kapitalistien omaisuutta yhteiskunnallisiksi suhteellisesti yhtä paljon kuin se saapi valtiollista valtaa. Mutta se ei selitä sitä, että valtiollisen vallan tavottaminen olisi humbuukia, niinkuin suoran toiminnan kannattajat ovat halukkaita selittämään. Se vain selittää sen, että valtiovaltaan täytyy sisältyä myöskin valtiomahdin valtaaminen: täydytään päästä ennemmistöksi parlamenttiehin, valita oman puolueen tuomareita ja poliseja ja — ei ruveta värväämään omaa sotaväkeä ja varustaman sitä, vaan saada käskyvalta kapitalismin värväämän ja varustaman sotaväen yli. Ja nyt sitte olisimmekin jo hyvin likellä Rissaen kirjotuksen sitä kohtaa, väenluokka ei kykene panemaan toimeen yhteiskunnallisia muutoksia suhteellisesti yhtä paljon kuin se saapi valtiollista valtaa. Mutta se ei selitä sitä, että valtiollisen vallan tavottaminen olisi humbuukia, niinkuin suoran toiminnan kannattajat ovat halukkaita selittämään. Se vain selittää sen, että valtiovaltaan täytyy sisältyä myöskin valtiomahdin valtaaminen: täydytään päästä ennemmistöksi parlamenttiehin, valita oman puolueen tuomareita ja poliseja ja — ei ruveta värväämään omaa sotaväkeä ja varustaman sitä, vaan saada käskyvalta kapitalismin värväämän ja varustaman sotaväen yli. Ja nyt sitte olisimmekin jo hyvin likellä Rissaen kirjotuksen sitä kohtaa, kapitalistisiten maiden ihmiset ovat elänset jo muutamia vuosisatoja valtiollisen vallan yhteiskunnassa ja sellaisessa heillä näkyy olevan nytkin halu elää, sillä erotuksella vain, että „vallanpitäjiä" halutaan vaihtaa. — Kun siis otetaan huomioon ihmisten historialliset tavat ja taipumukset, niin ei ole ollenkaan ennustelemista väittää, että mitään teollisuusvaltiotä ei synny vielä vuosisatoihin. Mutta valtiollisen vallan ja mahdin omistajiksi työväenluokka pääsee useassa maassa ennen sataa vuotta, siitä voi petata kuka sosialisti tahansa.

Ainoa vähimmän haaveellinen lähin sosialistinen yhteiskuntamuoto on siis sellainen, joka ajatellaan yhteiskunnaksi nykyiseen

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:
1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta .... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)
Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges on the 17th Dec. 1907 at the Post Office at Port Arthur, Ont. Canada.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— Työkansan liikkuvaksi asiamieheksi on Työkansan johtokunta 5 hakiasta valinnut J. M. Aholan Ironwoodista, Mich.

RYSSÄN LAIVASTON HÄVITTÄJÄLLE JUHLITAAN AMERIKASSA.

Työkansassakin on jo ennemmin kin mainittu, että Amirali Togo, joka Japanin laivastolla hävitti Venäjän laivaston venäläis-japanilaisen sodan aikana tulee Englannin kuninkaan kruunajaisista palatessaan vierailemaan Yhdysvalloissa. Nyt on hän saapunut tälle puolen Atlannin ja hänen kunniakseen tullaan panemaan erikoisia juhlallisuuksia toimeen.

Ei ole pitkälti kulunut siitä

niin, ettei sato tule juuri minkään arvoinen. Raivaaja kertoo Massan altiossa olevan suuria alueita, joissa maanviljelijäin täytyy elättää karjansa sisällä kun ei ulkona ole mitään syötävää. Maidon hinta on sentähden nyt jo kohonnut tuntuvassa määrässä. Rehukasvit hedelmät y. m. ovat kuivettuneet ja sato niistä tulee huono.

Tänä vuotena ei siis tarvitse polttaa tai muuten haaskata elantotarpeita, kuten suurkapitalistit ovat toisinaan tehneet, niistä saa nyt muutenkin korkean hinnan.

NIIN SIELLÄ, TOISIN TÄÄLLÄ.

Mrs. Napolitanon kuolemaan tuomitseminen synnytti niin kovan vastalauseitten myrskyn, että Canadan oikeusministeri oli pakotettu peruuttamaan kuolemantuomion muuttamalla sen elinkautiseksi vankeusrangaistukseksi. Tuo tuomio oli niin julma, että sitä kauhistui jokainen sivistynyt ihminen, eikä se elinkautiseksi vankeusrangaistukseksi lievennettynäkän ole mikään inhimillisen oikeuslaitoksen tuomio.

Nyt on taas tapahtunut samanlainen kuin mrs. Napolitanon rikos San Franciscossa, Californiassa. Siellä on mrs. Anna Longley murhannut miehensä James longleyn. Mutta se tuomio, joka mrs. Longleylle tullaan antamaan on aivan toisenlainen kuin mrs. Napolitanon tuomio. Mrs. Longley näyttää pääsevän vapaaksi koko tuosta rikoksesta, sillä hän on nyt jo laskettu $100 takauksella vankilasta. Ainoa mikä on keventänyt mrs. Longleyn rikosta mrs Napolitanon rikoksen rinnalla on se. että edellinen on osannut vaikuttaa tuomitsijoihinsa. sensijaan, että mrs. Napolitanoa ei säälinyt yksikään hänen tuomareistansa on mrs. Longley saanut tuomareistansa parhaita puolustajiansa. Poliisit, lakimiehet, lautakunnan jäsenet, sanomalehtimiehet, yleinen syyttäjä y. m. ovat tehneet kaikkensa saadaksensa mrs. Longleyn vapautetuksi.

„Minä olisin halunnut, että Jim olisi ollut hyvä. Olisin tehnyt työtä sormeni verille hänen

oikeudellisia tunteita. Mrs. Longleyn tuomitsijat näyttivät olleen sivistyneempiä ihmisiä; he näyttivät olleen selvillä undemmasta rikosoikeuskäsityksestä, jonka mukaan ei yhteiskunnan saa kostaa rikoksentekijöille vaan ainoastaan turvata itsensä heitä vastaan. Mrs. Napolitano ei ole yhteiskunnalle vaarallinen henkilö. Miksi hän sitten sai noin ankaran tuomion? Siksi, että yhteiskunta, eli oikeammin muutamat ihmisyyttä vailla olevat tuomarit halusivat kostaa hänelle hänen tekemänsä rikoksen. Tuollainen lakien tulkitseminen ja tuollaiset lait ovat epäinhimillisiä, raakoja ja ne pitäisi mitä pikemmin poistaa yhteiskunnassa, jotka kantavat sivistyneitten yhteiskuntien nimeä.

YLEISÄÄNESTYS

Työkansan kustannusyhtiön osakkeenomistajille.

Työkansan kustannusyhtiön ylimääräinen yhtiökokous määräsi yhtiön johtokunnan asettamaan Työkansan laajennuskysymyksen ylesäänestyksellä ratkaistavaksi. Johtokunnalla on ollut muutamia tärkeitä asioita harkittavanaan ennen yleisäänestystä ja sentähden on se jäänyt näin pitkälle.

Osakkeenomistajien on merkittävä ristillä (X) allaolevaan lipppuun kannattavatko laajennusta. Lippu on leikattava irti ja lähetettävä tulemaan osotteella:

Työkansan johtokunta
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Kannatatteko Työkansan laajentamista 4 sivuiseksi päivälehdeksi ....( )

....
osakkeenomistaja.

Yllåolevaan kysymykseen on jokaisen Työkansan kustannusyhtiön osakkeenomistajan, sekä osastojen, että yksityisten vastattava. Vastaukset pitää olla sisällä ennen syysk. 15 päivää v. 1911.

Laajennus voidaan toteuttaa

„Katsoen siihen, että länsipiirissä välttämättä tarvitaan erikoinen puoluelehti, selittää piirikokous, että länsipiirin osastojen on asetettava Toverin levittäminen etusijalle. Muita puoluelehtiä levitettäköön sikäli kuin Toverin levittäminen siitä ei kärsi. Erittäin muistuttaa piirikokous tässä suhteessa vuoristovaltioitten osastoja.

„Jotta Toverin levittämistyössä onnistuttaisiin mahdollisimman hyvin, älkööt osastot riistäkö asiamiehiltä sitä prosenttia, minkä Toverin kustannusyhtiö Toverin levittämisestä kulloinkin myöntää. Osastojen on innostettava asiamiehiä lehden levittämiseen, julistamalla kilpailuja palkintoineen. Toverin johtokunta järjestäköön yleisen koko maata käsittävän Toverin levittämiskilpailun. Tämän yleiskilpailun toimeenpanemista varten luovuttaa piiri varoistansa $50.00.

„Jotta voitaisiin saada Toveri tyydyttämään lukijoita, on osastojen valittava lehlen kirjeenvaihtajiksi sellaisia henkilöitä, jotka kykenevät seuraamaan paikkakuntansa englanninkielistä lehdistöä ja on heidän sitten selostettava Toverissa paikkakuntansa yhteiskunnallista,valtiollista ja taloudellista elämää. Piirikokous muistuttaa erittäin itä- ja keskipiirin osastoja Hancockin edustajakokouksen päätöksestä, että jokaisen on lunastettava vähintäin yksi osake jokaiseen puoluelehteen."

Toveri onkin ollut jonkunlaisessa syrjäytetyssä asemassa toisten puoluelehtien rinnalla. Tämä ei o'e johtunut siitä ,että Toveri on huonommin toimitettu kuin toisetkaan puoluelehtemme, vaan siitä, että se on nuorin ja että sen lukijat ovat keski ja idän valtioista tullutta väkeä, jotka ovat tottuneet ainoastaan Työmiesä ja Raivaajaa ihailemaan. On siis aivan paikallaan, että piirikokous pikkasen muistutti velvollisuutensa laiminlyöneitä. Samallainen muistutus olisi hyvin tarpeellinen täällä Canadassakin.

Kesä- ja sunnuntaikoulujen lapsille järjestämisestä on samassa

koulujen opettajia ja lasten vanhempia varten."

Tulevaisuudesta me taistelemme ja lasten on tulevaisuus. Senpätähden olisikin kaikkialla seurattava länteläisten esimerkkiä ja perustettava lapsille kouluja.

Yksi hassunkurinen kohta tuossa pöytäkirjassa on. Keskusteltaessa sosialistien suhtautumisesta salaseuroihin on Gröndahl „tuonut esimerkin, miten Port Arthurissa, Canadassa, on onnistuttu saamaan pieniä voittoja siksi, kun on kuuluttu noihin yhdistyksiin" (salaseuroihin).

Tämän kirjottaja ei tiedä, että Port Arthurin suomalaisista sosialisteista kuuluu yhtään minkäänlaisiin salaseuroihin, ja vielä vähemmän täällä tiedetään mitään voittoja tuota tietä saavutetun. Eihän tuollainen väite nyt kyllä ole edes sen arvoinen, että siitä viitsi loukkaantua, mutta kun se on väärä, tahdoin sen ilmottaa.

Salaliitto Tyynen meren rannalla.

Työnantajat, C. P. R. ja pelastusarmeija ovat yhdistyneet taistelemaan työläisiä vastaan, panemaan työläisten elämän kiinalaisten tasalle.

Länsirannikon työnantajain liitto on yhdistänyt Vancouverin työnantajat yhteen järjestöön. Järjestö alkoi toimintansa kolme kuukautta jälkeenpäin ja siitä saakka se on varovasti koettanut rikkoa työläisten järjestöjä. Sama taistelu, jonka Yhdysvaltain työväestö on saanut käydä Tyynen meren rannikolla on nyt taisteltava Canadan puolella.

Taistelua on kauan valmistettu. Kiinalaisten salaa Vancouveriin tuominen ja valkoisten liiallinen maahantuominen on kauan ollut käynnissä. Nyt työnantajat katsovat ajan olevan lyödä ja taistelu on käynnissä.

Kiinalaisia on salaa tuotu maahan jo vuosia. Jokaisen kiinalaisen on otaksuttu olevan pakotettu

lituksen käsiin. Mutta vasta vaalien aattona hallitus mainitsi, että joitakin lainrikkojia olisi rangaistava. Se teki tämän yksinkertaisesti saadakseen työläisten ääniä ja se teki tämän vasta sitte kuin oli antanut ensinnä rikkojille kylliksi aikaa paeta Kiinaan.

Canadian Pacific rautatieyhtiöllä on myöskin osansa tässä salaliitossa. John Bull, englantilainen viikkolehti, julkaisee joitakin sen Vancouverissa olevan lukijan huhtik. 18 päivänä lähettämiä tietoja, josta lainaamme tähän yhden pätkän:

„Luettuani joitakin teidän artikkeleita Canadasta, minä englantilaisena kiitän teitä niiden julkaisemisesta ja kehoitan teitä jatkamaan sitä yhä edeskinpäin. Te näette osotteesta, että minä olen Vancouverissa; olen ollut myöskin Victoriassa ja New Westministerissä. Nyt, herra toimittaja, syy minun ja tuhansien toisten brittiläisten täällä oloon on Canadian Pacific rautatieyhtiön ilmottaminen. Canada on laidasta laitaan tulvillaan sanotun yhtiön levittämiä lentokirjasia, joissa selitetään, että Vancouverissa on työtä kaikille ahkerille työläisille hyvällä palkalla. Täällä ei ole työtä. Kaupungissa parveilee tuhansittain työttömiä miehiä ja joita sadottain saapuu lisää joka päivä Canalian Pacific yhtiön narraamina, joka on myynyt halpoja pilettiä lännelle viimesten kuukausien ajalla. Säälittävää on nähdä heidän saapuvan. Jotkut heistä ovat viimesellä dollarillaan ostaneet rautatiepiletin ja tänne saavuttuaan hämmästyneenä katselevat ympärilleen kun näkevät rautatien aseman, ratapihan ja tiet täynnä ihmisiä,, katselevan heidän saapumistaan. Uudet tulokkaat luulevat sitä jonkunlaiseksi vastaanotoksi heille, mutta oi! he pian huomaavat erehdyksensä ja seuraavana päivänä itse ovat joukossa katsomassa uusien Canadian Pacifiein uhrien saapumista. Pahin-kaikista on nähdä perheellisten naisten, joskus lapset käsivarsillaan istuvan matkakapineidensa päällä asemahuoneen ulko-

saapumista, jolla voin nostaa rahat ja sen jälestä puhdistaa Vancouverin tomut jaloistani. Mutta mikä on ystävättömien ja rahattomien ihmisten kohtalo — ihmisten, jotka ovat kuluttaneet viimesen senttinsä päästäkseen „Kultaiseen Länteen?" Mikä tulee heidän osakseen, sen „hyvyys" yksin tietää. Tämä kirje olisi epätäydellinen, ellen kertoisi jotakin British Columbian ulkomaalaisista asukkaista. Uskoisiko kukaan. Englannissa, että toiset kiinalaiset tai japanilaiset ovat kaikki kaikessa British Columbiassa? Victoriassa ovat kaikki kahvilat kiinalaisia ja uusimman muodin mukaan puettuja kiinalaisia näkee suurissa joukoissa marssivan kaupungin kaduilla, jotavastoin sadat englantilaiset nälkäisinä etsivät työtä. Vancouverissa kiinalaiset tekevät lähes kaikki työt, joidenkin japanilaisten, italialaisten ja hinduin kanssa. New Westministerissä asiat ovat samalla kannalla. Lähes kaikissa sahoissa ja kannutuslaitoksissa on kiinalaiset ja hindut työläisinä."

Pelastusarmeijan osa tässä pelissä näkyy seuraavasta ilmotuksesta, joka oli äskettäin Newcastlen (Englannin), Daily News'issä, yhdessä selityksen kanssa lännen siirtolaisuudesta:

„Työläisiä tarvitaan Canalassa. — Pelastusarmeija takaa työn; antaa puolueettomia tietoja vapaasti. Itsekunkin on maksettava kyytinsä. (Katsokaa toisesta paikasta tätä lehteä.) Tietoja antaa eversti Lamb, pääkonttoori 122 Queen Victoria st., London, E. C., j.n.e."

Kaksi pääpointia tuossa ilmotuksessa — pelastusarmeija takaa työn ja antaa puolueettomia tietoja vapaasti — ovat törkeitä valheita. Sellaisia, näöltään miellyttäviä takuita on annettu tuhansille onnettomille ihmisille, jotka (hallituksen maksettua päärahan armeijan avaraan kassaan) ovat jätetty toimeentulemaan Canadassa kuinka voivat, usein vaaroihin ja puutteeseen kuolemaan. Ovatko pelastusarmeijan antamat tiedot ja neuvot sitten „puolueetto-

Pitkä juttu.

Viime kerralla jäätiin siihen että, koska teollisuuskoneisto kapitalistien käsissä on (omistusoikeuden perusteella) voimakkaampi „ase" työväenluokkaa vastaan kuin sama koneisto työväenluokan käsissä (käyttöoikeuden perusteella) kapitalismia vastaan — täytyy työäenluokan saada tuo koneisto haltuunsa.

Tuli myöskin sanotuksi, että omaisuutta yleensä saadaan kahdella tavalla: „tuottamalla ja anastamalla. Anastusta taas on kahdenlaista: kauppa-anastus ja pakkoluovutus."

Mitä ensiksikin tulee työväenluokan omaisuuden saamiseen tuottamalla, on se hyvin lyhyt ja yksinkertainen juttu. Työväenluokka ei voi saada yhteiskunnallisesti merkitsevää omaisuutta haltuunsa tuottamalla, koska siltä puuttuu tuotannonharjoittamisen ehdot: tuotannon lähteet ja tuotannon välineet.

Työväenluokan pyrkiessään omistamaan (oikeammin kontrolleeraamaan), yhteiskunnallisesti vaikutusvaltaista omaisuutta täytyy siis heti antautua anastuksen kannalle. Mutta kummanko: keinotteluanastuksenko vaikò pakkoluovutuksen?

Työväenluokalle on joskus saarnattu ja „puhtaat" kooperativistit saarnaavat vielä tänäkin päivänä, että työväenluokka voipi anastaa kapitalistien omaisuuden kauppa-anastuksen tietä. Perustetaan ensin pienempiä liikkeitä, yhteisillä varoilla, sitte suurempia ja sitte taas suurempia aina jättiläistehtaisiin ja rautateihin asti. Ja kun ollaan päästy niin mahtavaksi kuin esim. nykyaikainen trusti, silloin on jo helppo vallata yhä uusia aloja kapitalismilta ja viimein muuttaa koko kapitalistinen like-elämä kooperatiiviseksi.

Tuollainenkaan „suunta" ei ole oppina hullumpi. Se on „verettömin" tie kapitalismin kukistamiseen. Se ei ole sotkettu pettävällä ihanteellisuudella eikä pilattu liialla aatteellisuudella — onhan se kouraantuntuvassa aineellisuudessa kulkeva tie — ja ennenkaikkea se on selvimmästi kuin yksikään muu suunta (koneiden särkijäsuuntakin lukuunotettuna) kapitalismin vastustamista sen oikeimmalla „omalla alueellaan".— Ja kuitenkin tuo „suunta" annettuna työväenluokalle kapitalismin kukistamisneuvona, on likimailleen sama kuin toivo juutalaisella, joka kiihkeällä innolla antautuu vanhojen vaatteiden kauppiaaksi ja toivoo siinä menestyvänsä niin että voipi ostaa Palestiinan turkkilaisilta. Niissä maissa, joissa työväenluokka kipeimmin tarvitsisi päästä omaisuutta kontrolleeraamaan, on omaisuus keskittynyt niin mahtaviksi liikeliitoiksi, että niiden anastamineen kauppa-anastuksen tietä on herra Tyhjäsille aivan mahdottomuus. Niin se on ainakin Yhdysvalloissa.

Ja sitäpaitsi, jospa tuo kauppa-anastus onnistuisikin, ei se vie yhteiskunnalliseen omistusoikeuteen, vaan yksityisomaisuuden tasaisemmin jakautumiseen. Ja sosialismihan ei tahdo ei enemmän eikä vähemmän epätasaisesti jaettua yksityisomistusta.

Tämä anastuksen tie ei siis kelpaa työväenluokalle kysymyksen lopullisena ratkaisuna. Työväenluokalle kelpaa ja on mahdollinen ainoastaan yhteiskunnallisen pakkoluovutuksen tie.

Mutta mitenkä tämä „pakkoluovutus" pannaan toimeen? Voidaanko se panna toimeen käyttämällä teollisuuskoneistoa aseena kapitalismia vastaan? Voidaanko lakoilla ja koneiden „tärvelemisellä" saattaa kapitalismi asemaan, jossa se on pakoitettu luopumaan omistusoikeudestansa teollisuuskoneistoon?

Ei. Ja minkätähden sitä ei voida tehdä?

Sentähden, koska kapitalismilla on käytettävänänsä toinen mahti, joka astuu asian ratkaisiaksi silloin kun työväenluokka haluaisi „suoran toiminnan" avulla kapitalismin omaisuutta pakkoluovuttaa. Se mahti on valtio- ja kunnallismahti. Tuomari, sotilas ja polisi, jotka ovat valtiollisen ja kunnallisen vallan käskyjen toimeenpanijoita, astuvat aina silloin asian ratkaisijoiksi, kun vain ilmaantuu muodollinenkin syy työläisiä tuomita, pieksää ja murhata. Ja sellainen „syy" ilmaantuu joka kerta kun työväenluokka eksyy yrittämään keinolla tai toisella pakkoluovuttaa kapitalistien omaisuutta ilman valtiollisen tai kunnallisen vallan välitystä.

„Suora toiminta", lakko, boikottaus ja sen sellaiset, voivat tuoda palkanylennystä, työpäivän lyhennystä (ja kaikkia näitä vain rajotetulle joukolle ja rajotetulle alueelle) ja erittäin suotuisissa tapauksissa voivat ne tuoda kunnallisia ja valtiollisia oikeuksi, mutta ne eivät voi välittömästi tuoda työväenluokalle omistus- tai määräämisoikeutta kapitalistien omaisuuteen. Ainoa mitä työväenluokka kykenee saavuttamaan (olkoonpa sen toimintatapa mikä tahansa) on valtiollista ja kunnallista valtaa. Ja valtiollisen ja kunnallisen vallan avulla työväenluokka vasta kykenee pakkoluovuttamaan kapitalistien omaisuutta.

Työmiehen toimitus sanoo että — „työväenluokan valtaanpääseminen suoranaisesti jo merkitsee teollisuuskoneiston valtaamista, se on, ne ovat saman asian kaksi eri nimitystapaa ainoastaan, eikä kaksi eri asiaa, joista toinen voisi tai ei voisi olla tuloksena toisesta."

Onkohan asia aivan niin? Työväenluokan taistelun perimmäinen tarkoitus kyllä on kapitalistien omaisuuden yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi valtaaminen, mutta kun tuo „valtaus" voipi käydä vain valtiovallan avulla, on ensimäinen kysymys tuon vallan saamisesta ja vasta toinen kysymys kapitalistien omaisuuden „pakkoluovuttamisesta".

Teollisuuskoneiston valtaaminen siis on riippuvainen valtiollisesta vallasta silloin kun on nimenomaan kysymys työväenluokasta. Kuitenkaan työväenluokka ei kykene valtaamaan kapitalistien omaisuutta yhteiskunnalliseksi suhteellisesti yhtä paljon kuin se on kyennyt saamaan valtiollista valtaa. Eihän esim. Suomen työväenluokka ole kyennyt muuttamaan viittäkään prosenttia kapitalistien omaisuutta yhteiskunnalliseksi, vaikka sillä on yli neljäkymmentä prosenttia valtiollista valtaa. Samoin on laita Saksassa, Ranskassa (huomaa: saboteeraavassa Ranskassa) ja kaikkialla missä työväenluokalla on jo valtiollista valtaa.

Ne ovat siis lopultakin kaksi eri asiaa, nuo „teollisuuskoneiston" valtaaminen ja valtiollisen vallan saaminen. Työväenluokan valtiollisen vallan saaminen ei ole riippuvainen siitä, ovatko he vallanneet koneita, vaan heidän koneiden valtaamisensa on riippuvainen heidän valtiollisesta — ei yksin vallasta, vaan valtiollisesta mahdistansa.

Kun asiat menevät niin „kieräksi" kuin ne tällaisissa väittelyissä (sosialistien ja syndikalistien välisissä) menevät, on tarpeellista tehdä ero valtiollisen vallan ja valtiollisen mahdin välillä. Vähemmistön valtiollinen valta on yhtä vähän todellista voimaa kuin paperiraha on todellista rahaa todellisen arvon mukaan laskettuna. Valtiomahti sensijaan on todellista, pakottavaa, voimaa. Ja tämä selittää ristiriidan: miksikä työväenluokka ei kykene panemaan toimeen yhteiskunnallisia muutoksia suhteellisesti yhtä paljon kuin se saapi valtiollista valtaa. Mutta se ei selitä sitä, että valtiollisen vallan tavottaminen olisi humbuukia, niinkuin suoran toiminnan kannattajat ovat halukkaita selittämään. Se vain selittää sen, että valtiovaltaan täytyy sisältyä myöskin valtiomahdin valtaaminen: täydytään päästä enemmistöksi parlamentteihin, valita oman puolueen tuomareita ja poliseja ja — ei ruveta värväämään omaa sotaväkeä ja varustamaan sitä, vaan saada käskyvalta kapitalismin värväämän ja varustaman sotaväen yli. Ja nyt sitte olisimmekin jo hyvin likellä Rissasen kirjotuksen sitä kohtaa, josta jo monet nerot ovat ratkaisevan sanansa sanoneet ja josta tämäkin ei-ratkaiseva juttu on johtunut, mutta „lykättiin" se vieläkin eteenpäin ja volkistetaan asiaa vielä eräältä puolelta.

„Suoraan" saboteeraavien kaverien mielessä kangastelee sosialistinen yhteiskunta teollisuusyhteiskuntana, jossa ei ole valtiovaltaa, vaan „hallitsevat" työdepartementit. Ja tästä „kangastelemisesta" se suureksi osaksi johtuu sellainenkin käsitys, että työväenluokka voipi ja että sen pitäisi kulkea suoraan „taloudelliseen valtaan."

Tulevaisuudesta, ainakin kaukaisemmasta, on viisasta vaieta — mutta ehkä sentään voipi lähimmästä tulevaisuudesta jotain sanoa. Nyt on tosiasia se, että kaikkien kapitalististen maiden ihmiset ovat eläneet jo muutamia vuosisatoja valtiollisen vallan yhteiskunnassa ja sellaisessa heillä näkyy olevan nytkin halu elää, sillä erotuksella vain, että „vallanpitäjiä" halutaan vaihtaa. — Kun siis otetaan huomioon ihmisten historialliset tavat ja taipumukset, niin ei ole ollenkaan ennustelemista väittää, että mitään teollisuusvaltiota ei synny vielä vuosisatoihin. Mutta valtiollisen vallan ja mahdin omistajiksi työväenluokka pääsee useassa maassa ennen sataa vuotta, siitä voi petata kuka sosialisti tahansa.

Ainoa vähimmän haaveellinen lähin sosialistinen yhteiskuntamuoto on siis sellainen, joka ajatellaan yhteiskunnaksi nykyiseen tapaansa, mutta työväenluokka omaa valtiollisen vallan ja mahdin ja käyttää niitä yksityisomaisuuden poistamiseksi. Ja sitä mukaa kuin asiaintila sallii, poistetaan tästä yhteiskunnasta sellaisia laitoksia, jotka eivät ole tarpeellisia todellisen kansanvallan voimassa pitämiseksi. Tällainen se on minun „lasieni" läpikatsottuna se ainoa mahdollinen lähin yhteiskuntamuoto, johon työväenluokalla on mahdollisuus päästä ja johonka sen pitäisi mahdollisen selväohjelmaisesti pyrkiä.

Siihen pyrkiessä sitte on kunnallisvalta Yhdysvalloissa ja Canadassa tärkein väliaste ja lähtökohta. Siitäpä sitte seuraavalla kerralla.

Hijoppi Rotilainen.

mia?" Niiden petollisuuden huomaa heti jokainen, jolla on tietoa (jota koetetaan salata heidän suojateiltaan) päärahoista — usein verirahoista — ja komissionista, joka edistää armeijan „hyväntahtoisia" yrityksiä.

Toronto „World" on paljastellut työttömyyttä Vancouverissa. F. Skene, Vancouverin kauppaseuran kirjuri on koettanut tehdä tyhjäksi Worldin paljastuksia ja Vancouverin lehdet ovat julistaneet kuinka siellä varallisuus ja hyvinvointi vallitsevat. Mutta J. W. Jordan, mies, joka on tullut kosketukseen niiden miesten todellisen aseman kanssa, jotka eivät saa työtä, sanoo siellä olevan vähintäin 15 tuhatta työtöntä ja joita yhä uusia saapuu jokaisessa laivassa ja junassa. Jordan kirjeessään Worldille sanoo:

„Worldin toimitus: Teidän kirjotuksenne Vancouverin oloista ja työttömyydestä on täydellisesti todenmukainen ja kauppaseuran kirjuri Skenen „oikaisu" on valheellinen. Jos te olisitte täällä, niin voisitte itse päättää, kuinka kaikki on masentavaa ja kuinka suuri luku miehiä on työttömänä, vaikka haluaisivat työtä. Minä itsekään en ole saanut työskennellä kuin kolme päivää kuukaudessa ja sekin on katsottu armopalana minulla annetuksi. Pyytäessäni kaupungin työnjohtajalta työtä, minun tyyneesti käskettiin pukeutua kuin „dago" (italialainen), niin sitten mahdollisesti voisin saada tilaisuuden koettaa."

Vancouverin varallisuudesta on levitetty monenlaisia kertomuksia. Kaupungin yksinkertaista verotusta on hyvin laajasti ilmotettu syöttinä, joka vetäisi työläisiä kaupunkiin. Niitä on ollut ja yhä tulee ja työnantajat ovat iloissaan juonensa onnistumisesta.

Nyt, kun he ovat täyttäneet kaupungin työläisillä, isännättömillä, puutetta kärsivillä orjilla, työnantajat ovat iskeneet työväestön sydämeen. Työssä olevat pakotettiin yleislakkoon, taistelemaan unionsa ja union vaatimusten puolesta. Tämä lakko yleislakkona on päättynyt, vaikka alkuperäinen kirvesmiesten lakko on ennallaan.

Kaupunki on täynnä työttömiä. Työnantajat ovat ryhtyneet samanlaisiin toimiin, kun heidän henkiheimolaisensa Los Anglessa. He ovat päättäneet musertaa uniot ja jättää työläiset suojattomiksi liittoutuneen kapitaalin hyökkäyksille.

Tässä taistelussa voivat ammattiuniot nykyisessä muodossaan tulla murskatuksi, mutta ei täydelleen tuhotuksi. Ne järjestetään uudestaan aikaansa vastaaviksi ja sitten niiden ja sosialistipolitillisen toiminnan avulla työläiset voivat kohota ylös nykyisestä kurjasta asemasta — luoda itselleen onnellisempi yhteiskunta.

Sosialismi Canadassa.

Canadan sosialistipuolue, jonka päämaja on Vancouverissa, B. C., on pitkät ajat ollut ainoa sosialismin ajaja Canadassa. Sillä on välistä ollut kaksi välistä kolme edustajaa British Columbian lainlaatijakunnassa. Nykyään on sillä yksi edustaja edellämainitun ja yksi Albertan lainlaatijakunassa. Dominion parlamenttiin ei tämä puolue ole jaksanut saada yhtään edustajaa. Kunnallisessa toiminnassa se on myöskin vähemmän herättänyt huomiota; ainoastaan siellä täällä on joskus onnistuttu saamaan oma edustaja kunnallishallintoon mutta kokonaisuudessaan ei ole, mikäli tiedän, yhtään kuntaa ollut vielä milloinkaan so-

voimakas ei sitä kykene yksi vieraskielinen lehti hajottamaan. Sitäpaitsi Työkansa ei ole tehnytkään hajotustyötä; se on ainoastaan koettanut ohjata Socialist Party of Canadaa käsittämään ajan vaatimukset. Se on koettanut johtaa tätä puoluetta sille tolalle, jolla siitä olisi tullut voimakas sosialidemokratinen puolue. Puolueen virkailijat eivät uskoneet mitä Työkansa sanoi, he ainoastaan ilkkuivat meidän yrityksillemme ja silloin tapahtui se mitä me jo olimme kauan aikaa pelänneet; puolue hajosi moniksi sirpaleiksi. Hajaannus tapahtui siellä mihin ei Työkansan vaikutus ollut vähimmässäkään märässä vaikuttanut, joten tämäkin jo osottaa, että Työkansa ei ole tehnyt hajottavaa vaan rakentavaa työtä.

Mutta näissä hajaannuksissa ei silti mennyt sosialismi Canadasta. Kyllä se elää vieläkin ja varmistuu joka päivä — porvareille suureksi mieliharmiksi ja työväestölle hyödyksi. Tarvitaan ainoastaan viisasta johtoa ja silloin täällä on sosialistipuolue yhtä mahtava kuin missä muualla tahansa.

Canadian Socialist Federation on nyt itä-Canadan voimakkain sosialistipuolue. Sen jäsenmäärä on tuntuvasti kasvanut ja sen äänenkannattajalla, Cottons Weeklyllä, on puoliväliin toistakymmentä tuhatta tilaajaa, siis ainakin neljäkymmentätuhatta lukijaa. Tuo joukko on juuri kehittymässä sosialistiseen itsetietoisuuteen ja se tulee vielä saamaan suuria aikaan.

On paljon mahdollista, että sosialismi Canadassa vieläkin kerran pirskautuu. Tällainen mahdollisuus johtuu siitä, jos enemmistö sosialisteista taas alkaisi järjestymän vajanaisemman puolueen ohjelman ja perustuslakien puitteissa, s. t. s., jos se puolue, joka nyt nousee johtavaksi puolueeksi ei ymmärrä aikansa vaatimuksia niin tulee sen käymään samalla tavalla kuin on jo ennemmin Socialist Party of Canadan käynyt. Nykyän on Canadian Socialist Federation nousemassa johtavaksi puolueeksi, mutta Social-Democratic Party yrittää selvemmällä ja tieteellisesti tarkemmalla ohjelmalla mennä sivutse Federationin. Jos ei siis Federation nyt heti käsitä mitä on tehtävä, tulee se jäämään menneisyyden puolueeksi tulevaisuuden ollessa Social-Democratic Partyllä.

Canadian Socialist Federationin perustavassa kokouksessa viime kevännä asettuivat kokouksessa olleet suomalaiset sille kannalle, että on parempi olla olematta äärettömän jyrkkä kansainvälisen sosialismin puolesta ja siten välttää heti alkaessa uhkaavaa hajaannusta, kuin esiintyä jyrkkänä ja antaa hajaannuksen tulla. Miten viisas tällainen kanta oli, sen tulee tulevaisuus näyttämään.

Nyt on kysymyksessä kaikkien sosialististen voimien kokoaminen saman lipun ympärille. Kokoomuksen etunenään on asettunut Canadian Socialist Federation. Social-Democratic Party on myöskin asettunut ajamaan kokoomusta ja on itsekin, merkeistä päättäen halukas yhtymään Socialist Federationiin. Mutta Democratic Party ei halua yhtyä ilman, jos ei sen ohjelmaa ainakin osittain hyväksytä täyttämällä sillä Federationin ohjelma. Voipa vielä käydä niinkin, että tuo „Winnipegin puolue" tulee kokonaisuudessaan vaatimaan ohjelmansa hyväksymistä aijotussa kokoomuspuolueessa.

Meillä suomalaisilla on yksi voimakkaimpia kansallisjärjestöjä Canadassa. Miten meidän on suhtauduttava tuleviin puoluemuo-

sosialidemokratian kanssa sopusoinnussa olevan ohjelman ja menetelytavat. Samalla kuin itse olemme tällä kannalla, koettakaamme saada Social-Democratic Party yhtymään Federationiin. Federationin toimeenpaneva virasto ja koko puolue on nykyään täydellisesti kansanvaltainen ja sentähden voi hyvällä syyllä toivoa, että luonnollinen kehitys tekee sen keskuudessa tehtävänsä ilman, että me suurestikaan siihen vaikutamme. Etenkin jos Winnipegissä perustettu puolue nyt yhtyy Federationiin saamme olla varmat, että se vie mukanaan sinne paljon vakaantunutta käytännöllistä sosialidemokratista henkeä.

Meillä on nyt heti vaalit; ainoastaan noin kuukausi on niihin enää aikaa. Näissä vaaleissa olisi nykyisten puolueitten kaikin mokomin tehtävä vaaliliittoja katsomalla, ettei millään paikkakunnalla aseteta muuta kuin yksi ehdokas, jos ehdokas vain on kenen tahansa näistä kolmesta puolueista asettama. Kaikkien sosialistien on, huolimatta siitä mihin puolueeseen kuuluvat kannatettava tällä tavalla asetettua ehdokasta. Tästä asiasta on tov. M. Hahl jo ennemmin kirjoittanut, joten pidettäköön hänen esittämäänsä menettelytapaa ohjeenamme.

Tosin useoilla paikkakunnilla ei voida ollenkaan asettaa ehdokkaita sen yksinkertaisen syyn tähden, että on puute kykenevistä ehdokkaista. Esim. täällä Port Arthurissa ei ole nykyän yhtään miestä joka olisi kykenevä meidän ehdokkaaksemme. Samallaisia paikkakuntia lienee muuallakin ja harvassa lienee paikkoja, joissa on useampia kykeneviä ehdokkaita. Tämänkin tähden tyydyttäköön siis jokaisella paikkakunnalla yhteen ehdokkaaseen olkoonpa se minkä tahansa näistä kolmesta puolueesta asettama. Senvarran toki täydymme olla suvaitsevia toisillemme, että jaksamme esiintyä järkevinä sosialisteina.

J. W. K—to.

Canadan suomalaiset.

METSÄ JA RAUTATIE TYÖLÄISTEN JÄRJESTÖN TOIMIKUNNALLE.

Työkansan 62 numerossa ilmoittaa metsätyöläisten järjestön toimikunta eroittaneensa minut yllämainitun järjestön palveluksesta. Tuo ilmoitus tuntui minusta enemmän pirullisuudelta kuin järkiperäiseltä menettelyltä — sillä minä en ole ollut koskaan yhtään tuntia tuon järjestön palveluksessa enkä myöskän ole koskaan tuppautunut koko tehtävään, päinvastoin itse toimikunnan henkilöt pyytelivät minua ryhtymään yllämainitun järjestön organiseeraajaksi.

Sittemmin olin mukana Fort Williamissa heidän pitämässään kokouksessa, jossa lupaannuin ottamaan vastaan tarjoamansa toimen. Mutta tarkemmin tuota asiaa harkittuani päätin perääntyä koko turhasta touhusta.

Asiasta ilmoitin toimikunnan henkilöille neljä päivää ennen toimikunnan kokousta, joten varmaan tiesivät, että en ota vastaan koko tointa. Siitähuolimatta vaan eroitetaan. Mutta siinä kait olisi jäänyt tuo ainainen pureskelemisen halu tyydyttämättä jos olisi yksinkertaisesti ilmoitettu, että olen perääntynyt tuosta ennemmin ilmoitetusta tehtävästä.

H. Sarenius

Vallankumous liikekeinotteluna.

Kun Marx ja Engels 64 vuotta sitte kirjottivat nyt jo historialliseksi asiakirjaksi tulleen Kommunistisen manifestinsa, voivat ainoastaan viittauksin osottaa kapitalistisen kehityksen suunnan. He voivat ainoastaan aavistaa sen vallan mahtavuuden, minkä kapitalismi tulisi antamaan muutamille yksityisille ylimmän kymmenen tuhannen suosimilleen yksilöille silloin kuin lausuivat kuuluisat sananansa:

„Poravristo on kaikilta tähän asti kunnianarvoisilta ja hurskaalla kammolla katselluilta ammateilta riisunut niiden pyhimysarvon. Se on muuttanut lääkärin, papin, runoilijan, lakimiehen, tieteen miehen maksetuksi palkkatyöläisekseen."

Kapitalismin kehitys on jo aikoja sitte mennyt tämän kauden ohi. Se on muuttanut vallankumouksenkin palkkaa nauttivaksi apulaisekseen.

Me emme tarkoita tässä sitä vallankumousta, joka ilmestyy niin usein maailman historian näyttämölle sorrettujen kansojen vapauttajana ja kostajana. „Vallankumous", käyttääksemme suuren vallankumousrunoilijanFreiligrasbin sanoja, „ei ole ostettavissa". Eivät kansat tosin enään sitäkään katsele „hurskaalla „kammolla", muta ne valtaa kunnioituksen tunne niiden katsellessa mahtavia edistysaskeleita, joita se saa aikaan; meneepä tämä kunnioittaminen romanttiseen ihannoimiseen saakka. Tämän seikan yhteydessä on se ilmiö, että Parisissa, Wienissä ja muuallakin nälkää näkevät, puutetta kärsivät työläiset vallankumousaikoina kirjottavat talojen seinille: „Pyhä on omaisuus", että he hirttävät kiinnisaadut varkaat; he eivät tahtoneet tahrata vallankumousta, tuota suurta vapauttajaa.

Mutta kapitalistinen aikakausi on synnyttänyt todelliselle vallankumoukselle ruman äpäräveljen. Se ei ole kansojen vapauttaja, kostaja, eikä tuomarikaan; se on synkkä mahti, joka auttaa suuria kapitalistisia saalistajapolitikoitsijoita varmasti saamaan ja edelleen suurentamaan yrittäjävoittoansa. Kuuluisalla ranskalaisella kirjailijalla Victorien Sardoulla on hämärä aavistus tästä, kun hän historiallisessa huvinäytelmässään „Rouva Suorasuussaan" antaa halpamaisen Fouchen sanoa, että on ihmisiä, jotka tekivät vallanpäräveli silloin kun Venäjän kätytivät sitä hyödykseen. Myöhemmin esiintyi vallankumouksen äpäräveli silloin kuin Venäjän kätyrit Kiinassa edistivät boksarikapinaa, jotta Venäjän diplomatialla olisi aihetta miehittää Mandshuria. Venäjän vallankumouksessa teki tuo äpäräveli kaikkensa saaftaakseen oikean vallankumouksen hävätyksi ja anastaakseen aineellista saalista. Muodostui „pakkoluovuttaja"-joukkoja, jotka käyttäen tekosyynä rahojen hankkimista vallankumouksellisiin tarpeisiin, hyökkäsivät varakkaiden henkilöiden kimppuun, ryöstivät heidät ja katosivat saalineen. Tämä „teon propaganda" pantiin luonnollisesti todellisten vallankumouksellisten kontolle. On merkillistä, että Venäjällä niin monen todellisen vallankumouksellisen joutuessa taantumuksen hurjastelujen uhriksi niin harva noista roistoista, jotka esiintyivät „pakkoluovuttajina", on joutunut pinteisiin.

Mutta kaikki tämä on vain ollut alkunäytöstä. Kaikki tämä on pientä verrattuna siihen, mitä vii-

lainen miljärqööri Pierpont Morgan, valtavan terästrustin ja yhtä valtavan laivatrustin luoja, on ottanut vallankumouksen palvelukseensa. Tuo mies tahtoo tehdä maailman historiaa ja luulee, että hän mammona-jumalan avulla voi tehdä yhtä hyvin kuin ruhtinaat ja valtiomiehet. Hänen suunnitelmansahan oli rakennuttaa leipätrustin avulla Japanin merisodassa tuhotun laivaston sijaan uusi laivasto Venäjälle, ja tämä suuremmoinen suunnitelma jäi toteuttamatta ainoastaan sen takia, etteivät viekkaat pankkiirit, amerikkalaiset, eivät katsoneet Venäjän rahallista varmuutta riittäväksi. Muuten olisivat nämä „tasavaltalaiset ja Washingtonin lasten lapset" hyvin mielellään auttaneet Venäjällä itsevaltiuden jaloilleen puhtaasta rahasta.

Pohjois-Amerikalaiset kapitalistit olivat, kuten tunnetaan, ottaneet Meksikon kynsiinsä ja keskiaikaista orjuutta paljoa pahemmalla riistämisjärjestelmällä katkeroittaneet kansanjoukot. Vallankumous valmistautui. Ja kaikki trustittava Morgan vainusi tilaisuutta, päästäkseen Meksikossa käsiksi hyviin paloihin. Hän taivutti puolelleen Meksikon Yhdysvalloissa olevan lähettilään ja tämän välityksellä kätkeytyi Morgan miljoonineen Maderon johtaman vallankumousliikkeen selän taakse. Palkkioksi tästä taattiin hänelle Ala-Kalifornian suuret malmikerrokset.

Meksikon kansa vuodatti vertansa virtoina vapauden puolesta eikä tiennyt eikä voinutkaan tietää, että tämä todellisuudessa tapahtui ainoastaan suuren Morganin pöomien ja rikkauksien lisäämiseksi. Mutta tämä hoiti asiansa erinomaisesti. Tällä pankkimiehellä — se on hänen varsinainen ammattinsa — on koko Yhdysvaltain valtio talutusnuorassaan. Äkkiä marssi pohjois-amerikkalainen armeija Meksikon rajalle. Tämän toimeenpiteen selittämiseksi keksittiin kaikellaisia merkiilisiä syitä. Nyt siitä ei enää tarvitse kiistellä. Tämän armeijan tehtävänä oli tukea Morganin vallankumousyritystä. Kapitalistinen „tulevaisuudenvaltio" on saavutettu; suurkapitalistit ovat armeijan herroja. Todellakin innostuttavaa sellaisen armeijan upseereille ja sotamiehille!

Tuntuu varsin uskottavalta se väite, että Porfirio Diaz, Meksikon entinen presidentti, luopui vastarinnasta päästyään varmuuteen, että Morgan oli vallankumouksen takana. On myöskin kuvaavaa, että Madero, vallankumoustaistelun johtaja,nyttemmin yhä enemmän joutuu syrjään ja Morganin kätyrit, nimenomaan tuo entinen lähettiläs, pääsevät valtaan ja valtion hoitoon.

Pierpont Morgan on todellakin tehnyt maailman historiaa. Hän on vallottanut valtakunnan, joka on alueeltaan ja väkiluvultaan 5 kertaa niin suuri kuin Suomi. Eivät hän ja muut amerikalaiset dollarikuninkaat suinkaan tule ysähtymään tähän. Puhutaan jo suurisuuntaisista suunnitelmista Nicaraguan ja Guatemalan suhteen. Niihin maihin ovat pohjois-amerikalaisten kapitalistien syndikatit jo aikoja sitte pesiytyneet. Nyletty kansa on jo kyllästynyt näihin verenimijöihin ja monet merkit viittaavat sihen, että niissä maissa valmistetaan vallankumousta, jonka kautta nämäkin maat sulatetaan Morganin „maatrustiin".

Morgan on opiskellut Göttingenissä Saksassa, samassa yliopistossa kuin viime vuosisadan loppupuoliskon suurin vallottaja ja vallankumousten tekijä. Saksan vel-

TILATKAA ITSELLENNE

TASKUSANAKIRJA

Jossa on sekä suomalais-englantilainen että englantilais-suomalainen sanavarasto. Käytännöllinen toveri kaikkialla. Kirjat ovat erittäin siroja ulkoasultaan, sidotut punasiin tai mustiin nahkakansiin, pientä taskukokoa.

Hinta aakkosrekisterin kanssa $2.00
„ ilman rekisteriä $1.60

Tilataan osoitteella:

TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Opettajan paikka

Apulaisopettajan paikka Sointulan kansakoulussa, B. C. julistetaan hakukelpoisten haettavaksi Elokuun 20 päivään mennessä. Palkka kuusikymmentä dollaria kuukaudelta. Hakemukset osotettava allekirjoittaneelle. Sointulassa, B. C. Heinäk. 29 p:nä, 1911.

P. HILTON,
Osote: **Sointula, B. C.**

nen hallitsijain ammattina. Europassa ei vielä olla niin pitkällä, mutta sinne päin ollaan kuitenkin kulkemassa. Joka ei tätä käsitä, tutkikoon tarkkaan Marokonjuttua. Silloin hänen silmänsä aukenevat.

Tietoja ympäri maailman.

ARMENIAN TAPAHTUMAT.

Begien, kurdilaisjoukkojen päälliköiden väkivaltaisuudet Armeniassa alkaa käydä luonteeltaan järjestelmälliseksi ja suunnitelmallisiksi. Yksityiset tapahtumat osottavat tämän ilmeisen selvästi. Niinpä murhattiin samana päivänä muuan armenialainen pappi tovereineen Bitlisin vilajetissa ja Mushissa erään papin poika, niinikään ystävineen.

Ei ole kysymys kansallisista eikä uskontoriidoista, ei taisteluista kansojen kesken. Kysymys on jostakin aivan muusta.

Tämä kaikki on vain kurdilaisten päälliköiden järjestämää rosvoretkeä maan anastamiseksi armenialaisilta talonpojilta.

Kurdien ja armenialaisten väliset vanhat taistelut olivat taisteluita kuljeksivan ja paikallaan asuvan kansan välillä. Ne olivat taisteluita laidunmaista, karjaryöstöistä, ne olivat vain ryöväysretkiä. Sääntönä oli rauhallisina aikoina, että paikallaan asuvan väestön kauppiaat nylkivät näitä paimentolaisia, tätä säännöllistä nylkemistä tasotti se, että paimentolaiset toisinaan ryöstivät kaupunkeja. Tätä ei tapahdu ainoastaan Armeniassa, vaan sitä on tapahtunut vuosituhansia Itämailla kaikkialla, missä kuljeksivat kansat ovat joutuneet toistensa kanssa kosketuksiin. Mikäli kurdit joutuivat omien päälliköidensä mahdin alle, sikäli kävivät nämä ryöstöretket järjestetymmiksi. Päälliköt eivät suinkaan tyytyneet ainoastaan tilapäiseen saaliiseen, vaan määräsivät kylille ja kaupungeille pysyvän pakkoveron. Kaikki tämä on tapahtunut aivan viimeisinä aikoina — huolimatta keskittyneen Turkin valtion olemassa olosta, valtion, joka itse suurissa piirteissä on samalla lailla muodostunut. Kurdipäälliköt kiskovat armenialais ja myöskin kurdilaiskyliltä — aikain mukana oli melkoinen osa kurdejakin muuttunut paikallaan asuviksi — säännöllistä pakkoveroa ja, pitääkseen tätä riippuvaisuussuhdetta voimassa, panivat tuontuostakin toimeen ryöstöretkiä. Mutta uusaikainen sivistys on tunkeutumassa jo kurdienkin maahan. He oppivat tuntemaan keinon, millä jatkuvasti voi verottaa kansanjoukkoja tarvitse-

Kurdilaisbegit ovat rosvoritaristoa, joka, kapitalismin estäessä feodalismi- ja maaorjuusjärjestelmän kehittymistä, on välittömästi muodostumassa maanomistajaluokaksi. Prosessi, joka Europassa jakaantui kahdeksi useiden vuosisatojen erottamaksi kehitysjaksoksi — maan anastamisen ja tämän anastetun maa omistuksen muuttaminen maan yksityisomistuksen pyhitetyksi valtioperussäännökseksi — se tapahtuu täällä yhdessä samalla kertaa.

Vallankumous tosin joksikuksi aikaa vaimensi tätä peliä. Annettiinpa armenilaisille osa heiltä anastetusta maasta takaisin. Hallitus valmistelee myöskin lakia maan hankkimisesta maahan takaisin palaaville armenialaisille.

Mutta me näemme, että kurdilaisbegien röyhkeys on taas kasvamassa ja että he valmistavat vastaiskua. Ha harjottavat järjestelmällistä terroria pelottaakseen väestöä. Jos tämä heille onnistuu ,eivät he suinkaan ole hitaita jatkamaan alkamaansa suuntaan.

Mistä tämä johtuu? Pääsyyllinne on nuorturkkilaisten hallitus, joka, vaikka se ryhtyikin puolustamaan armenialaisia, ei kuitenkaan käynyt kyllin tarmokkaasti begien kimppuun. Hallitus uskoi voivansa sovittaa kaikki yleisislamilaisuuden kauniilla nimellä.Tällä tavalla antoi se rosvoritareille vain uutta rohkeutta ja uutta voimaa.

Toiseksi tulee ulkomainen yllytys. Venäjä suojelee ja kannattaa begien hommia.

Tosiasia esim. on, että kurdilaisbeg Abdul Risak, joka oleskeli jonkun aikaa Tiflisissä Kaukasiassa oli siellä yhteydessä Venäjän pääesikunnan kanssa. Sitte palasi hän Armeniaan, matkusteli pitkin kurdilaisasutusta, kävi tapaamassa useita begejä ja piti heidän kanssaan salaisia kokouksia. Kun Turkin hallitus huomasi hänen vehkeilynsä, pakeni hän Urmiossa Persiassa Venäjän konsulivirastoon. Urmiosta matkusti hän myöhemmin Täbrisiin.

Väitetään, että Venäjältä jaettaisiin aseita ja rahaa kurdeille. Se ainakin on varmaa, että kurdilaisbegit toivovat Venäjän avulla voivansa toteuttaa maiden anastamis-prosessinsa, eivätkä he tässä toivossaan tule kammomaan Turkin valtakunnan hajottamistakaan.

SE KASVATTAA HIUKSET,

mutta ei sen jälkeen kuin hiusten juuret ovat kuoleutuneet.

Mr. McEachern kertoo että hän on myynyt paljon Parisian Sagea syystä että ostajat ovat olleet siihen tyytyväisiä.

joita yhä uusia saapuu jokaisessa laivassa ja junassa. Jordan kirjeessään Worldille sanoo:

„Worldin toimitus: Teidän kirjotuksenne Vancouverin oloista ja työttömyydestä on täydellisesti todenmukainen ja kauppaseuran kirjuri Skenen „oikaisu" on valheellinen. Jos te olisitte täällä, niin voisitte itse päättää, kuinka kaikki on masentavaa ja kuinka suuri luku miehiä on työttömänä, vaikka haluaisivat työtä. Minä itsekään en ole saanut työskennellä kuin kolme päivää kuukaudessa ja sekin on katsottu armopalana minulla annetuksi. Pyytäessäni kaupungin työnjohtajalta työtä, minun tyyneesti käskettiin pukeutua kuin „dago" (italialainen), niin sitfen mahdollisesti voisin saada tilaisuuden koettaa."

Vancouverin varallisuudesta on levitetty monenlaisia kertomuksia. Kaupungin yksinkertaista verotusta on hyvin laajasti ilmotettu syöttinä, joka vetäisi työläisiä kaupunkiin. Niitä on ollut ja yhä tulee ja työnantajat ovat iloissaan juonensa onnistumisesta.

Nyt, kun he ovat täyttäneet kaupungin työläisillä, isännättömillä, puutetta kärsivillä orjilla, työnantajat ovat iskeneet työväestön sydämeen. Työssä olevat pakotettiin yleislakkoon, taistelemaan unionsa ja union vaatimusten puolesta. Tämä lakko yleislakkona on päättynyt, vaikka alkuperäinen kirvesmiesten lakko on ennallaan.

Kaupunki on täynnä työttömiä. Työnantajat ovat ryhtyneet samanlaisiin toimiin, kun heidän henkiheimolaisensa Los Anglessa. He ovat päättäneet musertaa uniot ja jättää työläiset suojattomiksi liittoutuneen kapitaalin hyökkäyksille.

Tässä taistelussa voivat ammattiuniot nykyisessä muodossaan tulla murskatuksi, mutta ei täydelleen tuhotuksi. Ne järjestetään uudestaan aikaansa vastaaviksi ja sitten niiden ja sosialistipolitillisen toiminnan avulla työläiset voivat kohota ylös nykyisestä kurjasta asemasta — luoda itselleen onnellisempi yhteiskunta.

Sosialismi Canadassa.

Canadan sosialistipuolue, jonka päämaja on Vancouverissa, B. C., on pitkät ajat ollut ainoa sosialismin ajaja Canadassa. Sillä on välistä ollut kaksi välistä kolme edustajaa British Columbian lainlaatijakunnassa. Nykyään on sillä yksi edustaja edellämainitun ja yksi Albertan lainlaatijakunassa. Dominion parlamenttiin ei tämä puolue ole jaksanut saada yhtään edustajaa. Kunnallisessa toiminnassa se on myöskin vähemmän herättänyt huomiota; ainoastaan siellä täällä on joskus onnistuttu saamaan oma edustaja kunnallishallintoon mutta kokonaisuudessaan ei ole, mikäli tiedän, yhtään kuntaa ollut vielä milloinkaan sosialistien käsissä.

Nyt on puolue ilmeisesti heikontunut. Jäsen määrä on vähentynyt, niin, että itä-Canadassa, joka on Canadan tiheimmin asuttu osa, ainoastaan muutamia osastoja kuuluu Socialist Party of Canadaan. Puolueen edustajien luku on vähentynyt ja puolueen äänenkannattajan, The Western Clarion, tilaajamäärä ei myöskään liene kovin korkea, koskapa lehti on muutettu jonkunlaiseksi aikakausikirjaksi.

Työkansaa ovat muutamat, etenkin lännen toverit, syyttäneet siitä, että se on hajottanut Socialist Party of Canadan. Tällainen syytös on kaikkea järkeä vailla: jos puolue on itsestänsä eheä ja ...ttanut, joten tämäkin jo osottaa, että Työkansa ei ole tehnyt hajottavaa vaan rakentavaa työtä.

Mutta näissä hajaannuksissa ei silti mennyt sosialismi Canadasta. Kyllä se elää vieläkin ja varmistau joka päivä — porvareille suureksi mieliharmiksi ja työväestölle hyödyksi. Tarvitaan ainoastaan viisasta johtoa ja silloin täällä on sosialistipuolue yhtä mahtava kuin missä muualla tahansa.

Canadian Socialist Federation on nyt itä-Canadan voimakkain sosialistipuolue. Sen jäsenmäärä on tuntuvasti kasvanut ja sen äänenkannattajalla, Cottons Weeklyllä, on puoliväliin toistakymmentä tuhatta tilaajaa, siis ainakin neljäkymmentätuhatta lukijaa. Tuo joukko on juuri kehittymässä sosialistiseen itsetietoisuuteen ja se tulee vielä saamaan suuria aikaan.

On paljon mahdollista, että sosialismi Canadassa vieläkin kerran pirskautuu. Tällainen mahdollisuus johtuu siitä, jos enemmistö sosialisteista taas alkaisi järjestymän vajanaisemman puolueen ohjelman ja perustuslakien puitteissa, s. t. s., jos se puolue, joka nyt nousee johtavaksi puolueeksi ei ymmärrä aikansa vaatimuksia niin tulee sen käymään samalla tavalla kuin on jo ennemmin Socialist Party of Canadan käynyt. Nykyän on Canadian Socialist Federation nousemassa johtavaksi puolueeksi, mutta Social-Democratic Party yrittää selvemmällä ja tieteellisesti tarkemmalla ohjelmalla mennä sivutse Federationin. Jos ei siis Federation nyt heti käsitä mitä on tehtävä, tulee se jäämään menneisyyden puolueeksi tulevaisuuden ollessa Social-Democratic Partyllä.

Canadian Socialist Federationin perustavassa kokouksessa viime keväänä asettuivat kokouksessa olleet suomalaiset sille kannalle, että on parempi olla olematta äärettömän jyrkkä kansainvälisen sosialismin puolesta ja siten välttää heti alkaessa uhkaavaa hajaannusta, kuin esiintyä jyrkkänä ja antaa hajaannuksen tulla. Miten viisas tällainen kanta oli, sen tulee tulevaisuus näyttämään.

Nyt on kysymyksessä kaikkien sosialististen voimien kokoaminen saman lipun ympärille. Kokoomuksen etunenään on asettunut Canadian Socialist Federation. Social-Democratic Party on myöskin asettunut ajamaan kokoomusta ja on itsekin, merkeistä päättäen halukas yhtymään Socialist Federationiin. Mutta Democratic Party ei halua yhtyä ilman, jos ei sen ohjelmaa ainakin osittain hyväksytä täyttämällä sillä Federationin ohjelma. Voipa vielä käydä niinkin, että tuo „Winnipegin puolue" tulee kokonaisuudessaan vaatimaan ohjelmansa hyväksymistä aijotussa kokoomuspuolueessa.

Meillä suomalaisilla on yksi voimakkaimpia kansallisjärjestöjä Canadassa. Miten meidän on suhtauduttava tuleviin puoluemuodostumiin nähden? Kolmisen vuotta sitten me muistutimme Socialist Party of Canadaa, että sen olisi välttääkseen hajaannuksia asetuttava ajan vaatimusten kannalle. Tällä teollamme me saimme hajottajain nimen. Jos me nyt alkaisimme samalla tavalla muistuttamaan Socialist Federationia, olisimme me taaskin „hajottajia" ja sellaisen nimeäkään ei sitä oikein mielellänsä kantaisi. Minun mielestäni, nyt kun kerran enemmistö suomalaisista on ehtinyt yhtymään Federationiin, olisi parhainta ainakin siinä pysyä ja ainoastaan varovaisesti vaikuttaa siihen suuntaan, että Federation saa taisiin asettumaan sille kannalle, että se hyväksyisi kansainvälisen ...kea.

Meillä on nyt heti vaalit; ainoastaan noin kuukausi on niihin enää aikaa. Näissä vaaleissa olisi nykyisten puolueitten kaikin mokomin tehtävä vaaliliittoja katsomalla, ettei millään paikkakunnalla aseteta muuta kuin yksi ehdokas, jos ehdokas vain on kenen tahansa näistä kolmesta puolueista asettama. Kaikkien sosialistien on, huolimatta siitä mihin puolueeseen kuuluvat kannatettava tällä tavalla asetettua ehdokasta. Tästä asiasta on tov. M. Hahl jo ennemmin kirjoittanut, joten pidettäköön hänen esittämäänsä menettelytapaa ohjeenamme.

Tosin useoilla paikkakunnilla ei voida ollenkaan asettaa ehdokkaita sen yksinkertaisen syyn tähden että on puute kykenevistä ehdokkaista. Esim. täällä Port Arthurissa ei ole nykyän yhtään miestä joka olisi kykenevä meidän ehdokkaaksemme. Samallaisia paikkakuntia lienee muuallakin ja harvassa lienee paikkoja, joissa on useampia kykeneviä ehdokkaita. Tämänkin tähden tyydyttäköön siis jokaisella paikkakunnalla yhteen ehdokkaaseen olkoonpa se minkä tahansa näistä kolmesta puolueesta asettama. Senvarran toki täydymme olla sivaitsevia toisillemme, että jaksamme esiintyä järkevinä sosialisteina.

J. W. K—to.

Canadan suomalaiset.

METSÄ JA RAUTATIE TYÖLÄISTEN JÄRJESTÖN TOIMIKUNNALLE.

Työkansan 62 numerossa ilmoittaa metsätyöläisten järjestön toimikunta eroittaneensa minut yllämainitun järjestön palveluksesta. Tuo ilmoitus tuntui minusta enemmän pirullisuudelta kuin järkiperäiseltä menettelyltä — sillä minä en ole ollut koskaan yhtään tuntia tuon järjestön palveluksessa enkä myöskän ole koskaan tuppautunut koko tehtävään, päinvastoin itse toimikunnan henkilöt pyytelivät minua ryhtymään yllämainitun järjestön organiseeraajaksi.

Sittemmin olin mukana Fort Williamissa heidän pitämässään kokouksessa, jossa lupaannuin ottamaan vastaan tarjoamansa toimen. Mutta tarkemmin tuota asiaa harkittuani päätin perääntyä koko turhasta touhusta.

Asiasta ilmoitin toimikunnan henkilöille neljä päivää ennen toimikunnan kokousta, joten varmaan tiesivät, että en ota vastaan koko tointa. Siitähuolimatta vaan eroitetaan. Mutta siinä kait olisi jäänyt tuo ainainen pureskelemisen halu tyydyttämättä jos olisi yksinkertaisesti ilmoitettu, että olen perääntynyt tuosta ennemmin ilmoitetusta tehtävästä.

H. Sarenius

•

Tietääkseni ei H. Sarenius ole sanonut kenellekään, ettei ota tointa vastaan.

Toimikunnan jäsen.

NÖYRIMMÄT KIITOKSET

lausun kaikille niille henkilöille, jotka tavalla tai toisella, muistivat meidän pikku Eetimme viimeiseen leposijaan saattoa.

Erittäinkin nöyrät kiitokset suomalaiselle soittokunnalle „Ahdille". Toveruudella

Anna ja Edward Torttila.
Saul Ste Marie, Ont.

Levittäkää Työkansaa.

asti kunnianarvoisilta ja hurskaalla kammolla katselluilta ammateilta riisunut niiden pyhimysarvon. Se on muuttanut lääkärin, papin, runoilijan, lakimiehen, tieteen miehen maksetuksi palkkatyöläisekseen."

Kapitalismin kehitys on jo aikoja sitte mennyt tämän kauden ohi. Se on muuttanut vallankumouksenkin palkkaa nauttivaksi apulaisekseen.

Me emme tarkoita tässä sitä vallankumousta, joka ilmestyy niin usein maailman historian näyttämölle sorrettujen kansojen vapauttajana ja kostajana. „Vallankumous", käyttääksemme suuren vallankumousrunoilijanFreiligrasbin sanoja, „ei ole ostettavissa". Eivät kansat tosin enään sitäkään katsele „hurskaalla „kammolla", muta ne valtaa kunnioituksen tunne niiden katsellessa mahtavia, edistysaskeleita, joita se saa aikaan; meneepä tämä kunnioittaminen romanttiseen ihannoimiseen saakka. Tämän seikan yhteydessä on se ilmiö, että Parisissa, Wienissä ja muuallakin nälkää näkevät, puutetta kärsivät työläiset vallankumousaikoina kirjottavat talojen seinille: „Pyhä on omaisuus", että he hirttävät kiinnisaadut varkaat; he eivät tahtoneet tahrata vallankumousta, tuota suurta vapauttajaa.

Mutta kapitalistinen aikakausi on synnyttänyt todelliselle vallankumoukselle ruman äpäräveljen. Se ei ole kansojen vapauttaja, kostaja, eikä tuomarikaan; se on synkkä mahti, joka auttaa suuria kapitalistisia saalistajapolitikoitsijoita varmasti saamaan ja edelleen suurentamaan yrittäjävoittoansa. Kuuluisalla ranskalaisella kirjailijalla Victorien Sardoulla on hämärä aavistus tästä, kun hän historiallisessa huvinäytelmässään „Rouva Suorasuussaan" antaa halpamaisen Fouchen sanoa, että on ihmisiä, jotka tekivät vallanpäräveli silloin kun Venäjän kätytivät sitä hyödykseen. Myöhemmin esiintyi vallankumouksen äpäräveli silloin kuin Venäjän kätyrit Kiinassa edistivät boksarikapinaa, jotta Venäjän diplomatialla olisi aihetta miehittää Mandshuria. Venäjän vallankumouksessa teki tuo äpäräveli kaikkensa saattaakseen oikean vallankumouksen häviötyksi ja anastaakseen aineel'ista saalista. Muodostui „pakkoluovuttaja"-joukkoja, jotka käyttäen tekosyynä rahojen hankkimista vallankumouksellisiin tarpeisiin, hyökkäsivät varakkaiden henkilöiden kimppuun, ryöstivät heidät ja katosivat saalineen. Tämä teon propaganda" pantiin luonnollisesti todellisten vallankumouksellisten kontolle. On merkillistä, että Venäjällä niin monen todellisen vallankumouksellisen joutuessa taantumuksen hurjastelujen uhriksi niin harva noista roistoista, jotka esiintyivät „pakkoluovuttajina", on joutunut pinteisiin.

Mutta kaikki tämä on vain ollut alkunäytöstä. Kaikki tämä on pientä verrattuna siihen, mitä viime aikoina on Amerikassa tapahtunut ja mihin siellä kehitys on menemässä. Etelä-Amerikan uusimman ajan useimmat „vallankumoukset" ovat olleet kuten tunnetaan ainoastaan rosvouskeikauksia, jolloin aina joukkio seikkailijoita ja keinottelijoita karkotti valtion peräsimessä olevat kilpailijat itse voidakseen valtiomahdin omistajina rikastua. Mutta senjälkeen kuin Pohjois-Amerikan Yhdysvallat ovat kehittyneet edistyneimmät kapitalismin ja „rajattomattomien mahdollisuuksien" maaksi, mennään sieltä kaiken tähän asti tapahtuneen edelle; **vallankumous on siellä muuttunut suurkapitalistiseksi liikealaksi.** Tunnettu pohjoisamerikkanämä „tasavaltalaiset ja Washingtonin lasten lapset" hyvin mielellään auttaneet Venäjällä itsevaltiuden jaloilleen puhtaasta rahasta.

Pohjois-Amerikalaiset kapitalistit olivat, kuten tunnetaan, ottaneet Meksikon kynsiinsä ja keskiaikaista orjuutta paljoa pahemmalla riistämisjärjestelmällä katkeroittaneet kansanjoukot. Vallankumous valmistautui. Ja kaikki trustittava Morgan vainusi tilaisuutta, päästäkseen Meksikossa käsiksi hyviin paloihin. Hän taivutti puolelleen Meksikon Yhdysvalloissa olevan lähettilään ja tämän välityksellä kätkeytyi Morgan miljoonineen Maderon johtaman vallankumousliikkeen selän taakse. Palkkioksi tästä taattiin hänelle Ala-Kalifornian suuret malmikerrokset.

Meksikon kansa vuodatti vertansa virtoina vapauden puolesta eikä tienyt eikä voinutkaan tietää, että tämä todellisuudessa tapahtui ainoastaan suuren Morganin pöomien ja rikkauksien lisäämiseksi. Mutta tämä hoiti asiansa erinomaisesti. Tällä pankkimiehellä — se on hänen varsinainen ammattinsa — on koko Yhdysvaltain valtio talutusnuorassaan. Äkkiä marssi pohjois-amerikkalainen armeija Meksikon rajalle. Tämän toimeenpiteen selittämiseksi keksittiin kaikellaisia merkillisiä syitä. Nyt siitä ei enää tarvitse kiistellä. Tämän armeijan tehtävänä oli tukea Morganin vallankumousyritystä. Kapitalistinen „tulevaisuudenvaltio" on saavutettu; suurkapitalistit ovat armeijan herroja. Todellakin innostuttavaa sellaisen armeijan upseereille ja sotamiehille!

Tuntuu varsin uskottavalta se väite, että Porfirio Diaz, Meksikon entinen presidentti, luopui vastarinnasta päästyään varmuuteen, että Morgan oli vallankumouksen takana. On myöskin kuvaavaa, että Madero, vallankumoustaistelun johtaja,nyttemmin yhä enemmän joutuu syrjään ja Morganin kätyrit, nimenomaan tuo entinen lähettiläs, pääsevät valtaan ja valtion hoitoon.

Pierpont Morgan on todellakin tehnyt maailman historiaa. Hän on vallottanut valtakunnan, joka on alueeltaan ja väkiluvultaan 5 kertaa niin suuri kuin Suomi. Eivät hän ja muut amerikalaiset dollarikuninkaat suinkaan tule ysähtymään tähän. Puhutaan jo suurisuuntaisista suunnitelmista Nicaraguan ja Guatemalan suhteen. Niihin maihin ovat pohjois-amerikalaisten kapitalistien syndikatit jo aikoja sitte pesiytyneet. Nyletty kansa on jo kyllästynyt näihin verenimijöihin ja monet merkit viittaavat sihen, että niissä maissa valmistetaan vallankumousta, jonka kautta nämäkin maat sulatetaan Morganin „maatrustiin".

Morgan on opiskellut Göttingenissä Saksassa, samassa ylioistossa kuin viime vuosisadan loppupuoliskon suurin vallottaja ja vallankumousten tekijä, Saksan valtiokansleri Bismarck. Mutta tämän pohjois-amerikalaisen vallottajan rinnalla on Bismarck vain paimenpoika. Jälkimäinen on Saksassa kukistanut kolme ruhtinasta, anastanut ja liittänyt Preussiin heidän valtakuntansa, kaapannut Tanskalta ja Ranskalta kaksi maakuntaa kummaltakin. Hänen omaisuutensa nousi 20 miljonaan, kuten sanotaan — vaivainen lantti Morganille, joka vielä vallottaa Etelä-Amerikan, jos niin kauvan elää.

Nyt on Morgan Meksikossa maan todellinen herra ja tasavallan kansan on häntä kumarrettava.

Tämänlaiset valloittajat ottavat itselleen ammatin, joka oli ennen hallitsijain ammattina. Europassa ei vielä olla niin pitkällä, mutta sinne päin ollaan kuitenkin kulkemassa. Joka ei tätä käsitä, tutkikoon tarkkaan Marokonjuttua. Silloin hänen silmänsä aukenevat.

Apulaisopettajan paikka Sointulan kansakoulussa, B. C. julistetaan hakukelpoisten haettavaksi Elokuun 20 päivään mennessä. Palkka kuusikymmentä dollaria kuukaudelta. Hakemukset osotettava allekirjoittaneelle. Sointulassa, B. C. Heinäk. 29 p:nä, 1911.

P. HILTON,

Osote: **Sointula, B. C.**

Tietoja ympäri maailman.

ARMENIAN TAPAHTUMAT.

Begien, kurdilaisjoukkojen päälliköiden väkivaltaisuudet Armeniassa alkaa käydä luonteeltaan järjestelmälliseksi ja suunnitelmalliseksi. Yksityiset tapahtumat osottavat tämän ilmeisen selvästi. Niinpä murhattiin samana päivänä muuan armenialainen pappi tovereineen Bitlisin vilajetissa ja Mushissa erään papin poika, niinikään ystävineen.

Ei ole kysymys kansallisista eikä uskontoriidoista, ei taisteluista kansojen kesken. Kysymys on jostakin aivan muusta.

Tämä kaikki on vain kurdilaisten **päälliköiden järjestämää rosvoretkeä maan anastamiseksi armenialaisilta talonpojilta.**

Kurdien ja armenialaisten väliset vanhat taistelut olivat taisteluita kuljeksivan ja paikallaan asuvan kansan välillä. Ne olivat taisteluita laidunmaista, karjaryöstöistä, ne olivat vain ryöväysretkiä. Sääntönä oli rauhallisina aikoina, että paikallaan asuvan väestön kauppiaat nylkivät näitä paimentolaisia, tätä säännöllistä nylkemistä tasotti se, että paimentolaiset toisinaan ryöstivät kaupunkeja. Tätä ei tapahdu ainoastaan Armeniassa, vaan sitä on tapahtunut vuosituhansia Itämailla kaikkialla, missä kuljeksivat kansat ovat joutuneet toistensa kanssa kosketuksiin. Mikäli kurdit joutuivat omien päälliköidensä mahdin alle, sikäli kävivät nämä ryöstöretket järjestetymmäksi. Päälliköt eivät suinkaan tyytyneet ainoastaan tilapäiseen saaliiseen, vaan määräsivät kylille ja kaupungeille pysyvän pakkoveron. Kaikki tämä on tapahtunut aivan viimeisinä aikoina — huolimatta keskittyneen Turkin valtion olemassa olosta, valtion, joka itse suurissa piirteissä on samalla lailla muodostunut. Kurdipäälliköt kiskovat armenialais ja myöskin kurdilaiskyliltä — aikain mukana oli melkoinen osa kurdejakin muuttunut paikallaan asuviksi — säännöllistä pakkoveroa ja, pitääkseen tätä riippuvaisuussuhdetta voimassa, panivat tuontuostakin toimeen ryöstöretkiä. Mutta uusaikainen sivistys on tunkeutumassa jo kurdienkin maahan. He oppivat tuntemaan keinon, millä jatkuvasti voi verottaa kansanjoukkoja tarvitsematta joka kerta turvautua ryöstöretkiin, tuleen ja aseisiin. Ja tämä keino, välikappale, on maanomistus. Jo vuoden 1896 armenialaisteurastusten jälkeen anastivat kurdilaisbegit kokonaisia karkotettujen tai paenneiden armenialaisten kyliä. Mitä he silloin tekivät suuressa mittakaavassa sitä jatkavat he nykyään tosin pienemmässä mitassa. He tahtovat saada itselleen maaomaisuutta, sillä ensiksikin on helppo huomata, että heidän omavaltainen verottamisjärjestelmänsä valtion vahvistuessa tulee loppumaan ja toiseksi, että maa Vähän-Aasian kauppaolojen kehittyessä tulee saamaan arvoa, jota sillä ei ennen ollut.

Kurdilaisbegit ovat rosvoritaristoa, joka, kapitalismin estäessä feodalismi- ja maaorjuusjärjestelmän kehittymistä, on välittömästi muodostumassa maanomistajaluokaksi. Prosessi, joka Europassa jakaantui kahdeksi useiden vuosisatojen erottamaksi kehitysjaksoksi — maan anastamisen ja tämän anastetun maa omistuksen muuttaminen maan yksityisomistuksen pyhitetyksi valtioperussäännökseksi — se tapahtuu täällä yhdessä samalla kertaa.

Vallankumous tosin joksikuksi aikaa vaimensi tätä peliä. Annettiinpa armenilaisille osa heiltä anastetusta maasta takaisin. Hallitus valmistelee myöskin lakia maan hankkimisesta maahan takaisin palaaville armenialaisille.

Mutta me näemme, että kurdilaisbegien röyhkeys on taas kasvamassa ja että he valmistavat vastaiskua. Ha harjottavat järjestelmällistä terroria pelottaakseen väestöä. Jos tämä heille onnistuu ,eivät he suinkaan ole hitaita jatkamaan alkamaansa suuntaan.

Mistä tämä johtuu? Pääsyyllinne on nuorturkkilaisten hallitus, joka, vaikka se ryhtyikin puolustamaan armenialaisia, ei kuitenkaan käynyt kyllin tarmokkaasti begien kimppuun. Hallitus uskoi voivansa sovittaa kaikki yleisislamilaisuuden kauniilla nimellä.Tällä tavalla antoi se rosvoritareille vain uutta rohkeutta ja uutta voimaa.

Toiseksi tulee ulkomainen yllytys. Venäjä suojelee ja kannattaa begien hommia.

Tosiasia esim. on, että kurdilaisbeg Abdul Risak, joka oleskeli jonkun aikaa Tiflisissä Kaukasiassa oli siellä yhteydessä Venäjän pääesikunnan kanssa. Sitte palasi hän Armeniaan, matkusteli pitkin kurdilaisasutusta, kävi tapaamassa useita begejä ja piti heidän kanssaan salaisia kokouksia. Kun Turkin hallitus huomasi hänen vehkeilynsä, pakeni hän Urmiossa Persiassa Venäjän konsulivirastoon. Urmiosta matkusti hän myöhemmin Täbrisiin.

Väitetään, että Venäjältä jaettaisiin aseita ja rahaa kurdeille. Se ainakin on varmaa, että kurdilaisbegit toivovat Venäjän avulla voivansa toteuttaa maiden anastamis-prosessinsa, eivätkä he tässä toivossaan tule kammomaan Turkin valtakunnan hajottamistakaan.

SE KASVATTAA HIUKSET,

mutta ei sen jälkeen kuin hiusten juuret ovat kuoleutuneet.

Mr. McEachern kertoo että hän on myynyt paljon Parisian Sagea syystä että ostajat ovat olleet siihen tyytyväisiä.

Hän takaa sen päästävän hilseen ja estävän hivukset lähtemästä sekä parantavan kutkelman; ellei niin rahanne takaisin.

Parisian Sage kasvattaa hivukset ellei hivusjuuret ole kuolleet.

Se virkistää näivettyneet hivukset ja tekee ne reheviksi ja loistaviksi. Se on paras hivusvoide maailmassa. — Hinta ainoastaan 50c. suurelta pullolta.

Parisian Sage on paras hivusten kasvattaja ja kaunistaja kaikista tunnetuista hivusvoiteista. Koettakaa sitä ehdolla että rahanne takaisin, ellette ole tyytyväinen.

R. F. Booth Co Ltd.,
Fort Erie, Ont.

Myöskin lähetetään tilattaessa postivapaasti.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vaatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenlaiset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO
30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tavaroita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvitsetanne näitä tavaroita on teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.
Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326. — — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

TULLIPÄÄLLIKKÖ.
Suomennos.

Tullipäällikön paikka oli avoinna. Jotta maailma saisi käsityksen, että Venäjälläkin seurataan lakia antoi ministeri kuuluttaa virallisissa lehdissä, että paikkaa haluavat jättäkööt hakemuksensa harkittavaksi sinne ja sinne määrätyn ajan kuluessa.

Eräs nuori mies, puettuna hännystakkiin ja kaulassa valkea kravatti ilmestyi ministeriön sisäänkäytävään. Kymmenellä kopeekalla laski ovenvartija hänet sisään. Seuraavan oven aukasi eräs vahtimestari viittäkolmatta kopeekkaa vastaan ja lihava kirjuri nousi seisalleen viidenkymmenen kopeekan kädenpuristuksesta ja käski hänen astumaan kolmanteen huoneeseen j.n.e. Vihdoin hän saapui virkahuoneeseen, missä kultakalunaiset virkamiehet seisoivat ja puhelivat. Olisiko sitten hänen mielestään sopimatonta työntää esiin kouraansa helisevine rahoineen vai oliko hänen kukkaronsa käynyt tyhjäksi ihmeitä tekevistä ruplista, mutta tämä oli kylliksi, tässä oli seisahduttava.

„Mitä haluatte?" kysyi eräs herroista.

„Kohdata hänen ylhäisyyttänsä, ministeriä."

„Hänen ylhäisyytensä on estetty."

„Mutta minun pitäisi saada puhutella häntä."

„Se ei käy päinsä; jos Teillä on jotakin esitettävää, niin voi se tapahtua minun kauttani."

„Ei, asiani on persoonallista laatua; mutta koska minulta on kielletty tilaisuus puhutella hänen ylhäisyyttään, niin herrat vastatkoot seurauksista, mitä ehkä mahdollisesti voi tapahtua."

Ja hänen kasvoihinsa ilmeni jotakin tylyä ja kylmää, hän kalpeni ajatuksesta että olisiko hän laskenut väärin antaessa niin monta ruplaa pääsemättä pitemmälle kuin tänne. Hänellä oli juuri aikomus kääntyä ympäri ja palata takaisin samaa tietä kuin oli tullut, kun sama herra pyysi häntä istumaan. Tämä neuvotteli hetken aikaa toisten kanssa. Heidän keskustelustaan, joka suoritettiin kuiskaamalla, kuului jotakin, että olisi käännyttävä kolmannen osaston puoleen santarmiosastoon, mutta myös olisi etu, jos he olisivat osallisina vainuamassa salaliittoa hänen ylhäisyytensä henkeä vastaan y. m.

Lopuksi näöltään heidän johtava miehensä astui esille ja pyysi saada tietää herran nimen. Tämä otti esille käyntikorttinsa, missä esiintyi hyvin jokapäiväinen nimi, ja antoi sen hänelle. Hetken uudestaan neuvoteltuaan poistui sama herra käyntikortti kädessä erään sisäoven kautta. Kohta palasi hän takaisin, viittasi herralle ja pyysi häntä seuraamaan itseään. Viimein ovi avattiin ja nuori mies seisoi hänen ylhäisyytensä edessä. Tämä istui kirjoituspöytänsä ääressä jonkinlaisen aitauksen sisäpuolella, jonka sivulla seisoi santarmi, oikea käsi miekan kalvalla, kuten näytti, valmiina millä hetkellä hyvänsä paljastamaan miekkansa, jos sisääntullut, joka kumarsi syvään, olisi tehnyt pienemmänkin epäiltävän liikkeen.

Hänen ylhäisyytensä ministeri käänsi ylpeänä ja välinpitämättömänä kasvonsa tulijaan päin ja kysyi, mitä hän halusi ja kehoitti esittämään asiansa lyhyesti.

„Teidän ylhäisyytenne", alkoi tämä, „kuten teidän ylhäisyytenne ehkä muistaa, oli isäni Teidän maatilanne hoitajana Harkovin kuvernementissä. Hänen kuolemansa jälkeen havaittiin 20,000 ruplan vajaus tilan kassassa. Äi-

vanhin poika, lankeaa suurin velvollisuus, ja toivon, että voimme saavuttaa päämaalimme, koska minulla on toivo saada virka, joka antaa minulle tilaisuuden tämän jälkeen panna talteen niin paljon, että voin täydellisesti hyvittää Teidän ylhäisyytenne. Se on äitini, minun ja siskojeni nöyrä rukous, että Teidän ylhäisyytenne sitten armossa suvaitseisi antaa anteeksi isämme rikoksen."

Nuori mies kumarsi melkein lattiaan asti ja ministeri nyökkäsi ystävällisesti.

„Mutta", jatkoi mies, „näyttääkseni vakaan aikomukseni, pyydän saada toistaiseksi jättää tämän todistuksen summasta."

Hän otti paperin lompakosta ja ojensi sen jatkuvien kohteliaisuuksien ohella ja jäi sitten hiljaa seisomaan. Ministeri otti vastaan todistuksen, silmäili sen äkkiä läpi, asetti sen viereensä pöydälle, kohosi seisaalleen ja sanoi:

„Toivoisin, että Venäjä omistaisi useampia niin rehellisiä miehiä kuin te olette."

Sitten seurasi hän häntä huoneeseen missä kalunapukuiset herrat istuivat nyt työn ääressä, ojensi hänelle kätensä hyvästiksi ja palasi työhuoneeseensa. Kun ovi oli sulkeutunut hänen jälkeensä, otti nuori mies lompakostaan paperin numero kaksi, joka sisälsi hakemuksen tullipäälliköksi Pähkinälinnaan ja ojensi sen itsetietoisena lähimpänä istuvalle kultakaluna herralle. Tämä kuten toisetkin ei voinut uskoa muuta, kuin että ministerin osottama ystävällisyys oli varma merkki, että uusi tullipäällikkö seisoi heidän edessään, heidän ei ollut muuta kuin kirjoitettava hakemuksen alle.

Tulos oli myöskin, että hän sai paikan.

Pähkinälinnassa piti tullauttaa kaikki tavarat, jotka saapuivat meritietä kaikkiin paikkoihin Laatokan ympäristössä, ja ennenkuin vuosi oli kulunut uuden tullipäällikön toiminnasta, oli todistus lunastettu.

Mutta nyt seuraa laulun loppu — ministeri ei koskaan ollut omistanut minkäänlaista maatilaa tullipäällikön isä ei ollut koskaan ollut tilanhoitaja, eikä myöskään ollut kuollut, vaan eli puhdasmaineisena ja oli melkein koko ikänsä ollut kelloseppä Pietarissa. Poika oli laiskuri, joka ei viitsinyt auttaa isäänsä hänen työssään, mutta omasi uskomattoman määrän oveluutta ja röyhkeyttä.

Eläkettä nauttiva ja pohjattoman rikas entinen tullipäällikkö on itse kertonut tämän eräälle vielä eiossaolevalle taikka korkeintaan joku vuosi sitte eläneelle korkeasti kunnioitetulle henkilölle Pietarissa, joka hyvin tuntien olosuhteet siellä oli varmasti vakuutettu, ettei mitään liioiteltua kertomuksessa ollut. Jos ketään huvittaa, niin voi laskea yhteen tullipäällikköjen ylimääräiset — mahdollisesti ministerin taskuun joutuvat — tulot suuressa keisarikunnassa, kunhan vaan viisikymmentäkin tullipäällikön virkaa tulee auki vuosittain.

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kääntää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille riennoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat sinun rahojasi, osoittamaan sano-

Port Arthurin

Virvoitusjuomatehdas

Valmistavat

Coca-Cola

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa

Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan

Palovakuutuksia

— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :
yhtiöitä suositellaan.
224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Sosialist Federationin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin,** kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta. Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt, Ont., Can.**

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, **Alta, Can.**

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 **Vancouver, B. C., Canada.**

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. **osasto, Bx 277, Ladysmith,** B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 **Secord st.** Sairauden katsojana on mrs. **G. Bohm 300 Algoma st. ja J. Laakso** Cort st. 210 Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ..tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen **yhdistys „Järki"** pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Briteola P. O., Vancouver, B.C.

Vancouverin S. S. osasto pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osaston työkokokset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.oo
Jäännös	$11,000,000.oo
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o.. teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

Hinta 50 senttiä

Lähetetään tilattaessa, postivapaasti.

OSOITE-ILMOITUS.

(64) Olisikohan ketään joka haluaisi paiskata kirjeellä eli kortilla Lumijoen poikaa. Osoite olisi näin, että kirjeet tulisi tännepäin. **—Väinö Maijala**, Bergmans Camp, Miel 38 c:o Phelan Shei bey, Edson, Alta.

— **Haavat ja ruhjoutumat** parantuvat 1/3 osassa ajasta käyttämällä Chamberlain linjamenttiä. Se lieventää kipua ja parantaa sellaiset viat mahdollisimman pikaisesti. Tämä linjamentti poistaa hellyyden lihaksista ja parantaa reumatismin.

Myytävänä kaikkialla.

menen kopeekan kädenpuristuksesta ja käski hänen astumaan kolmanteen huoneeseen j.n.e. Vihdoin hän saapui virkahuoneeseen, missä kultakalunaiset virkamiehet seisoivat ja puhelivat. Olisiko sitten hänen mielestään sopimatonta työntää esiin kouraansa helisevine rahoineen vai oliko hänen kukkaronsa käynyt tyhjäksi ihmeitä tekevistä ruplista, mutta tämä oli kylliksi, tässä oli seisahduttava.

„Mitä haluatte?“ kysyi eräs herroista.

„Kohdata hänen ylhäisyyttänsä, ministeriä.“

„Hänen ylhäisyytensä on estetty.“

„Mutta minun pitäisi saada puhutella häntä.“

„Se ei käy päinsä; jos Teillä on jotakin esitettävää, niin voi se tapahtua minun kauttani.“

„Ei, asiani on persoonallista laatua; mutta koska minulta on kielletty tilaisuus puhutella hänen ylhäisyyttään, niin herrat vastatkoot seurauksista, mitä ehkä mahdollisesti voi tapahtua.“

Ja hänen kasvoihinsa ilmeni jotakin tylyä ja kylmää, hän kalpeni ajatuksesta että olisiko hän laskenut väärin antaessa niin monta ruplaa pääsemättä pitemmälle kuin tänne. Hänellä oli juuri aikomus kääntyä ympäri ja palata takaisin samaa tietä kuin oli tullut, kun sama herra pyysi häntä istumaan. Tämä neuvotteli hetken aikaa toisten kanssa. Heidän keskustelustaan, joka suoritettiin kuiskaamalla, kuului jotakin, että olisi käännyttävä kolmannen osaston puoleen santarmiosastoon, mutta myös olisi etu, jos he olisivat osallisina vainuamassa salaliittoa hänen ylhäisyytensä henkeä vastaan y. m.

Lopuksi näöltään heidän johtava miehensä astui esille ja pyysi saada tietää herran nimen. Tämä otti esille käyntikorttinsa, missä esiintyi hyvin jokapäiväinen nimi, ja antoi sen hänelle. Hetken uudestaan neuvoteltuaan poistui sama herra käyntikortti kädessä erään sisäoven kautta. Kohta palasi hän takaisin, viittasi herralle ja pyysi häntä seuraamaan itseään. Viimein ovi avattiin ja nuori mies seisoi hänen ylhäisyytensä edessä. Tämä istui kirjoituspöytänsä ääressä jonkinlaisen aitauksen sisäpuolella, jonka sivulla seisoi santarmi, oikea käsi miekan kalvalla, kuten näytti, valmiina millä hetkellä hyvänsä paljastamaan miekkansa, jos sisääntullut, joka kumarsi syvään, olisi tehnyt pienemmänkin epäiltävän liikkeen.

Hänen ylhäisyytensä ministeri käänsi ylpeänä ja välinpitämättömänä kasvonsa tulijaan päin ja kysyi, mitä hän halusi ja kehoitti esittämään asiansa lyhyesti.

„Teidän ylhäisyytenne“, alkoi tämä, „kuten teidän ylhäisyytenne ehkä muistaa, oli isäni Teidän maatilanne hoitajana Harkovin kuvernementissä. Hänen kuolemansa jälkeen havaittiin 20,000 ruplan vajaus tilan kassassa. Äitini, joka on vielä elossa, on istuttanut meihin lapsiin, ettemme koskaan unohtaisi ....“

Ministeri teki kädellään käskevän liikkeen santarmille poistua. Tämä silmänräpäyksessä totteli. Ylpeä ilme ministerin kasvoissa muuttui hyvänsuopeaksi ja hän sanoi:

„Jatkakaa!“

„— — ettemme koskaan unohtaisi, että meidän on tämä velka maksettava takaisin sekä samalla voitavamme mukaan koetettava pestä pois tämä tahra isämme muistosta. Me, äitini, siskoni ja minä olemme tehneet työtä kuin orjat, saadaksemme kokoon tämän summan, kuitenkin onnistumatta. Minun päälleni, joka olen

ojensi sen jatkuvien kohteliaisuuksien ohella ja jäi sitten hiljaa seisomaan. Ministeri otti vastaan todistuksen, silmäili sen äkkiä läpi, asetti sen viereensä pöydälle, kohosi seisaalleen ja sanoi:

„Toivoisin, että Venäjä omistaisi useampia niin rehellisiä miehiä kuin te olette.“

Sitten seurasi hän häntä huoneeseen missä kalunapukuiset herrat istuivat nyt työn ääressä, ojensi hänelle kätensä hyvästiksi ja palasi työhuoneeseensa. Kun ovi oli sulkeutunut hänen jälkeensä, otti nuori mies lompakostaan paperin numero kaksi, joka sisälsi hakemuksen tullipäälliköksi Pähkinälinnaan ja ojensi sen itsetietoisena lähimpänä istuvalle kultakaluna herralle. Tämä kuten toisetkin ei voinut uskoa muuta, kuin että ministerin osottama ystävällisyys oli varma merkki, että uusi tullipäällikkö seisoi heidän edessään, heidän ei ollut muuta kuin kirjoitettava hakemuksen alle.

Tulos oli myöskin, että hän sai paikan.

Pähkinälinnassa piti tullauttaa kaikki tavarat, jotka saapuivat meritietä kaikkiin paikkoihin Laatokan ympäristössä, ja ennenkuin vuosi oli kulunut uuden tullipäällikön toiminnasta, oli todistus lunastettu.

Mutta nyt seuraa laulun loppu — ministeri ei koskaan ollut omistanut minkäänlaista maatilaa tullipäällikön isä ei ollut koskaan ollut tilanhoitaja, eikä myöskään ollut kuollut, vaan eli puhdasmaineisena ja oli melkein koko ikänsä ollut kelloseppä Pietarissa. Poika oli laiskuri, joka ei viitsinyt auttaa isäänsä hänen työssään, mutta omasi uskomattoman määrän oveluutta ja röyhkeyttä.

Eläkettä nauttiva ja pohjattoman rikas entinen tullipäällikkö on itse kertonut tämän eräälle vieläelossaolevalle taikka korkeintaan joku vuosi sitte eläneelle korkeasti kunnioitetulle henkilölle Pietarissa, joka hyvin tuntien olosuhteet siellä oli varmasti vakuutettu, ettei mitään liioiteltua kertomuksessa ollut. Jos ketään huvittaa, niin voi laskea yhteen tullipäällikköjen ylimääräiset — mahdollisesti ministerin taskuun joutuvat — tulot suuressa keisarikunnassa, kunhan vaan viisikymmentäkin tullipäällikön virkaa tulee auki vuosittain.

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kääntää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille riennoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat sinun rahojasi, osoittamaan sanomalehdellesi ja sen kautta sinulle kaiken sen huomaavaisuuden, minkä he osoittavat porvarilliselle yleisölle.

Älä koskaan osta mitään liikemiehiltä, jotka halveksivat sinua siten, etteivät ilmoita asioistaan sinulle sinun omassa lehdessäsi! Osta kaikki tarpeesi niiltä, jotka ilmoittavat Työkansassa

Miehille Vapaasti

Vapa lääke kirja, joka selittää Salaisia tauteja. Pyytäkää Lääke kirja no: 1.

Lignell'in Suom. Apteek!.

SUPERIOR, WIS.

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa

Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN

283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan

Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen

Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen

PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —

PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri

W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block

Cumberland St.

Port Arthur.

taina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt,** Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, **Alta, Can.**

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st. ja J. Laakso Cort st. 210 Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ... tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki“ pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

ukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja“ pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Briteola P. O., Vancouver, B.C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. **Liiton** kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuraa varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys“. Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokokset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.oo
Jäännös	$11,000,000.oo
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiiri

S. W. RAY JARVIS

RAY, STREET & Co.

PERUSTETTU 1884.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR FORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1,00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja tonttejä Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Piletteja parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. Myydään rahaosotteita jotka kelpaavat maksettaviksi postikonttoreissa, myydään kaikkialla maapallolla.

RIKKAAT MIKOT JA KÖYHÄT MATIT.

„Hätääntyneenä ryövänyt, näissään varastanut, pulaan joudutjnaan väärentänyt, voittoa saadakseen petkuttanut.“ Nämä tällaiset ovat seisovia „rubriikkeja“ jokapäiväisten, kaikkien puolueitten sanomalehtien palstoilla. Meillä pienissä ja yksinkertaisissa oloissa nuo kaikki käyvät vielä pienessä „skaalassa“, mutta suurten sivistysmaitten keskuudessa tapahtuu sellaisia jo suurenmaailmanmoisesti. Ja kuta enemmän aika kuluu, ihmiset viisastuvat ja kekseliäisyys kehittyy, sitä useimmin, hienommin ja nerokkaammin tuollaisia kolttosia tulee tapahtumaan. Ei auta se, että kristinoppia on saarnattu lähes 2,000 vuotta, että meillä on siveydenopettajat, papit, poliisit, tuomarit, sotaväet, vankilat, koulut, kirkot ja kaikellaiset uskonnot. Työtä tehdään väellä, voimalla ja hartaudella, rahoja ja omaisuutta uhrataan äärettömiä summia, mutta paha ei poistu, ei vähene, se vaan leviää, paisuu ja suurenee. Meille luvataan taivaan ilot ijankaikkisesti, jos vaan olemme „kilttejä“ sen vähän ajan, minkä elämme täällä maailmassa. Meitä uhataan helvetin piinalla iankaikki sesti, jos vaan olemme pahoja. Mutta ei mikään auta. Jos olemme hätääntynet,ryöväämme takin ja kukkaron ensimäiseltä vastaantulijalta. Jos meillä on nälkä, otamme me ruokaa ensimäisessä sopivassa tilaisuudessa, huolimatta siitä, onko meillä siihen oikeutta tai ei. Jos meidän pieni omaisuutemme uhkaa mennä, teemme me pian väärän vekselin, saadakseemme uhkan pois päältämme. Ja jos me näemme hyvän tilaisuuden voidaksemme vetää huulesta yksinkertaista lähimäistämme, olemme siihen heti valmiit. Olemmepa sitten pappeja, porvareita tai työmiehiä, hengellisiä tai maallisia, sivili- tai sotilassäätyä, ylhäisiä tai alhaisia, sama se. Kaikki, ikään ja sukupuoleen katsomatta olemme me vikapäitä noihin y. m. synteihin, jos vaan meille tulee hyvä tilaisuus sekä sen lisäksi pula, ahdinko tai nälkä y. m. Muutamia poikkeuksia kyllä löytyy, mutta ne ovat ja pysyvät sellaisina. Suuren suuri enemmistö meistä on valmis yhteen tai toiseen sellaiseen. Jos ei joku varasta, on hän silti valmis pettämään. Jos ei joku petä, on hän valmis juomaan ja tappelemaan. Jos ei joku tee väärää vekseliä, on hän silti valmis raiskaamaan lähimmäisensä yksinkertaisen tyttären. Siis tekemään syntiä joko yhdessä tai toisessa mudossa. Ja tätä kaikkea tapahtuu kaikkialla, joka hetki, joka minuutti, huolimatta siitä, että meiltä menee taivas ja ijankaikkinen helvetti on edessä. On kummallista, että niin on, mutta totta sittenkin.

Miten on tämä kaikki ymmärrettävä?

Kun vilkaisemme avoimin silmin ympärillemme ja otamme hiukan selkoa olevista oloista, huomaamme kyllä pian sek äsyyt että vaikuttimet.

Tuossa on kaksi miestä. Toinen on rikas, toinen on köyhä. Tarkatkaamme hiukan syrjästä heitä molempia.

Rikas mies nousee aamulla ylös nukuttuaan ja levättyään tarpeeksi. Hänen huoneensa ovat siistit, valoisat, hienot, kaunii. hyvin kalustetut ja lukuisat. Hänellä on useita siistejä palvelijoita, jotka noudattavat hänen pienintäkin viittaustaan. Hyvä, terveellinen aamujuoma odottaa häntä kohta silloin kun hän suvaitsee nousta ylös. Hänen vaatteensa ja saappaansa, jotka ovat hienosti valmiiksi ja hyvältä tuoksuvat, hyvin valmistetut ruokalajit odottavat vaan, että hän käyttäisi ne hyväkseen. Pöydässä ei hänen tarvitse paljon kurotella, sillä hänen vaimonsa, lapsensa, ystävänsä tai palvelijattarensa tarjoilevat hänelle, mitä vaan hän tarvitsee ottaa. Aamiaisen päälle tulee kahvi, hieno sikari ja pieni levähdys pehmeillä nahkasohvalla. Sen perästä menee hän taas, joko virastoon, konttoriin tai työpaikoille ja tehtaaseen, aina sen mukaan, onko hän ylitirehtööri, kauppaneuvos tai tehtaan isäntä. Päivällisen syö hän usein ystäviensä kanssa hienoimmassa hotellissa ja sen päälle otetaan usein likööriä tai samppanjaa. Hän on sellaisessa erikoisessa asemassa, että vaan harvat uskaltavat laskea kätensä hänen olalleen ja sanoa „veli“. Kaikki muut, kotona, konttorissa, virastossa, tehtaassa, y. m. kumartavat häntä nöyrästi ja seisovat hänen edessään lakki kourassa, kun hän suvaitsee heitä puhutella. Keskisin matkustelee hän ulkomailla, olekisii kylpylaitoksissa tai kaunissa huvilassa saaristossa tai maalla, jonne ajelee omalla moottorilla, automopiilillä tai ensiluokassa höyrylaivalla tai rautateillä. Hän ei ole paha mies. Hän on hieno, kohtelias, sivistynyt, mutta ennen kaikkea hän on rikas mies. Hänen on hyvä olla. Hän nauttii elämästään ja olemassaolostaan joka hetki.

Katsokaamme sitä köyhää miestä.

Hänen pitää nousta aamulla aikaseen, pukea piin päällensä ja rientää juoksujalassa työpaikalleen. Hän asuu yhdessä pienessä kostessa huoneessa vaimonsa ja kolmen neljän lapsen kanssa. Vaimo on likainen, kivuloinen ja usein ärtyisä. Lapset likaiset, hillittömät ja ahmatit. Hän ei voi tulla kotiin aamiaiselle, sillä aika on lyhyt ja matka on pitkä. Aamiaispalan haukkaa hän työnsä ääressä ja kiskasee kulauksen vettä tai kaljaa päälle. Usein ei hän voi mennä kotiinsa päivällisellekään matkan pituuden ja ajan lyhyyden takia. Silloin tuo hänelle päivällisen vaimonsa tai lapsensa. Usein syö hän sen lähimmässä kuppilassa. Hän kulkee aina sydän kurkussa, pelosta menettää työpaikkansa. Vaikka hänen työpalkkansa on pieni, työaika pitkä, työ usein raskasta ja työnjohtaja kohtelee häntä äryjen ja rau'asti, pelkää hän tuon kadottamista sittenkin. Hän tulee sillä sentään vaivoin toimeen, päivä, menee toisensa perästä sentäänkin. Mutta jos hän kadottaa työpaikkansa, ei hän tiedä millä sitte ensinkään eläsi ja mitä hänen lapsensa saisivat syödäkseen. Kaikesta nöyryydestään huolimatta käy. hänelle toisinaan niin, ettei hänellä ole työtä. Hän kärsii silloin kauheasti vaimon maristessa itkuilmin ja lasten ulvoessa täyttä kurkkua, kun ei heillä ole leipää. Silloin vie hän kaikki vaatteensa ja huonekalunsa panttiin viimeistä neulaa myöten. Mutta työttömyys kestää yhä ja talonomistaja häätää hänet perheineen pois huoneesta kylmälle kadulle, kun hänellä ei ollut rahaa maksaa vuokraansa. Silloin usein hän oli kahden vaiheilla, tehdäkkö itsemurha päästäkseen kaikesta tuosta kurjuudesta. Ja toisinaan hän sen tekeekin. Muuten on hän aina arka, alakuloinen ja iloton. Elämä painostaa häntä niin, että hän toisinaan ottaa aika pitkän viinaryypyn. Se rohkaisee häntä joskus sen verran, että hän tulee isoäänieksi kopeaksi ja tappelunhaluiseksi. Kun hän rähisee, vie poliisi hänet putkaan, hän saa sakkoja ja hä-

Port Arthurista.

(Jatk. 8:lta sivulta.

ti. M. Rinta, ruokakaupanhoitaja luki tilikertomuksen seuraavilla numeroilla:

Statement of Resoucese & Liabilities of The Co. operative Trading Co. Ltd.
at close of busines of July 31 1911.

Resauces.

The Co.-op. Tr. Cash Register	300.00	
McCaskey	226.00	
Toledo Scale	155.00	
Horse, Wagon & Harnes	291.75	
Fixtures	141.18	
Show Case	84.00	
The Co.op. Tr.Co. Shares	5.00	
Safe	175.50	
Platform Scale	20.80	
Board of Directors	112.15	
Cheese Cutter	18.00	
Moses Hahl	19.00	
Inventory	2126.23	
Cr. Sales	3389.25	
Cash	246.12	7309.98

Liabilities.

National Reg. Co.	165.00	
Dominion Reg. Co.	40.00	
Ogelvie Milling Co.	18.65	
Western Fancy Goods Co.	16.67	
The Co-op. Store Co. F. William	60.00	
Jas. Langhton	80.80	
Bills Payable	2132.05	
McDouglas & Evans	48.80	
Cameron Heap	465.84	
Swift Canadian Co	614.54	
Fitzsim. Fruit Co.	74.50	
Riley Ramsey	14.67	
A. Koskinen	100.00	
H. Bray	220.75	
Toledo Comp. Scale Co.	37.50	
The Co-op. Trad. Co. net investment	2796.97	6886.74
The Co-op. Trad. net gain		423.24
The Co-op. Tr.Co. net .Investment	2796.97	
The Co-op. Tr.Co. net gain	423.24	
The Co-op. Tr.Co. Capital Stock		3220.21

Tilintarkastajat sanoivat tilikertomuksen olevan oikean ja tilit selvät. Hyväksyttiin ilman muistutuksia.

5 §.

Otettiin lihakaupan tilikertomus. Tilintarkastaja E. Smedberg luki tilit liikkeenhoitajan puolesta. Tilit osotti:

Tuloja	$3,319.68
(Kalusto ym. ulk. olevat saatavat.)	
Menoja (velkoja)	$3,200.84
Jäännös (voittoa)	118.84
Summa	$3,319.68

Tilintarkastajat eivät olleet hyväksyvällä kannalla näitten tilien suhteen. Lyhyen keskustelun perästä jätettiin johtokunnan huoleksi (vaikka kyllä tilintarkastajat ovat yksityiskohtaisesti näitä tilejä luetelleet, ovat ne vähän epäjärjestyksessä niitä tässä luetella. Pöytäk. huomautus.)

6 §.

Johtokunnasta pyysi eroa Wm. Blomqvist, C. Puolakka, Alex Pelto ja Alex Mäki. Huomioon otettiin Wm. Blomxvist ja C. Puolakka.

7 §.

Uusia jäseniä valittiin johtokuntaan: Otto Heino, 66 ääntä; J. V. Kanmasto, 78. Ääniä saivat W. Ketonen 9, V. Salmi 9, Peterson 5.

8 §.

Puheenj. Ikonen teki kysymyksen, jos lihakauppaa vielä voidaan jatkaa? Jätettiin johtokunnanhuoleksi.

9 §.

Fort Willliamista.

Täkäläisellä s. s. osastolla

oli työkokous viimesunnuntaina t. k. 6 p:nä jossa muun muassa keskusteltiin (Labor day) työmies päivän vietosta, ja päätettiin edellä sanottuna päivänä panna toimeen kenttäjuhlat jossakin kaupunkimme lähistöllä. Juhlista karttuneet tulot päätettiin käyttää Työkansan avustamiseksi. Juhlaa vahvistamaan valittiin viisihenkinen juhlakomitea.

Jäsenmaksu velvollisuutensa ovat lyöneet laimin seuraavat: Mini Mäkelä, Ida Valtonen, J. Shearе, Anna Ojala, I. Valkama, N. Mäkelä, Katy Väyrynen, Santra Rinne, Hulda Lassila, A. Björk, F. Karlepson, J. E. Verner, N. Mäkie, O. Mäki, E. Lillin, E. Mäki A. Saari, Hilda Oja, Mary Matsen, A. Taivainen ja Suoma Nurmi.

Mahdollisesti saftuneista erehdyksistä nimien suhteen voitte huomauttaa jäsenkirjurille, joten ne voidaan oikaista.

Uusia jäseniä liittyayt osastoon. K. Katajamäki, J. Lehto, H. Hakala, P. Hill, E. Sjön, A. Perttula ja Ida Hannula.

Terve tuloo joukkohomme
kone miehet pikkaajat.
Ojan luojat oivalliset
sekä radan rakentajat.

Meillä täällä Williamissa — (häpeä mainita) — tahtoo olla jo liian laimea kokouksiin osanotto.Minä olen joskus ennenkin hiljalleen jupissut teille, jopa Työkansan palstoillakin, vaan ei näy tulevan apua. Mikä siinä on oikein syynä, että ette saavu kokouksiin.? vaan mieluummin juoksette pitkin jokirantoja. Ettekö te ymmärrä, että kokouksista riippuu koko osaston virallinen toiminta ja jos kaik ki menettelisivät kuten te, täytyisi toiminta lakkauttaa — ja sitä kai te odotattekin., että koko muu toiminta lakkaisi, että saisitte tansia vapaasti joka ilta, se tahtoo sanoa illasta aamuun, silloise se näkyy teille perätin maistavan. Pitäisi toki jo kahdenellakymmenennellä vuosisadalla ruveta ajattelemaan vähäu vakavammin. Te näette kuinka järjestynyt porvaristo teitä kiristää, te näette kuinka se vähän kerrallaan kiristää kahleitanne aina tiukemmalle, pusertaen teistä irti viimeisen veripisarannekin, ja kuitenkin te katselette välinpitämättömänä tätä kaikkea. Luuletteko te välinpitämättömyydellänne vahingoittavanne yksin toisia tovereitanne? Ei! te vahingoitatte pääasiassa itseänne. Naisemme ansaitsevat erityisesti huomauttaa, sillä viime kokouksessa ei ollut ainoatakaan naistoveria — vai eikö teillä mukaa olekaan velvollisuuksia puolustaanne kohtaan? Minä luulen, että teidän asemanne ei ole paljonkaan parempi kuin meidän miestenkään. Siis ottakaa tästä lähtien köyhälistön asia sydämenne asiaksi niin miehet kuin naisetkin ja saavutaan kilvan kokouksiin päättämään asioistamme ja samalla ajamaan eteenpäin suurta ja jaloa aatettamme. — Toverunidella

Samuli.

Yleisiä uutisia.

SAKSA JA RANSKA SOPIVAT.

Berliin, elok. 4 p. — Saksan ja Ranskan välisen Marokko rettelön päättyminen on jo näkyvissä. Jules Cambon, Ranskan lähettiläs Berlinissä ja majuri von Kiderlen Wechter, Saksan ulkomaiden kirjuri, pääsivät eilen illalla yksimielisyyteen sovinnon pääpiirteistä. Pienimmät yksityiskohdat ovat vielä käsittelemättä

kealla kädellä iskun silmäin väliin. Tästä seurasi yleinen sekamelska ja presidentti oli pakotettu lykkäämään istunnon tuonnemmaksi. Riitaveikot sopivat kaksintaistelusta illalla.

KESKEYTTÄVÄT SUUREN' TYÖN CALGARYSSA.

Calgary, Alta, elokuun 1 p. — Dan Stillwell, joka on rakennuttanut Hudson Bay-yhtiölle miljoonan dollarin maksavaa kauppahuonerakennusta, sai tänään Hudson Bay-yhtiön hallinnolta Englannista seuraavan sähkösanoman: — „Me olemme päättäneet lopettaa työn Calgaryn rakennukselta. Toteuttakaa se heti.“

Saaaasa sähkösanomassa käskettään Stillwellin korjaamaan rikotut kadut rakennuksen kohdalta ja myymään rakennuksella käytetyt koneet.

Mainittu rakennushomma on ollut lännen puolella ensimäistä kautta Calgaryssa.

Nähtävästi on herroille tullut joku „misteeki“, koska noin äkkiä työt lopettivat.

SOSIALISTIT NIMITTÄVÄT YHÄ UUSIA EHDOKKAITA.

Viime lehdessä keroimme kuinka Edmontonin toverit olivat niimittäneet töy. Farmilon ehdokkaakseen Dominion parlamenttiin ensi vaaleissa. Senjälestä on Brandfortin, Ont., sosialistiosasto, joka kuuluu Canadian Socialist Federationiin, nimittänyt ehdokkaan, mutta jonka nimeä emme tiedä. Glace Bayn sosialistit ovat nimittäneet ehdookkaeken kaupungin insinööri Alexander McKinnonin.

Tietoja ympäri maailman.

VASTAVALLANKUMOUS PERSIASSA?

Erotettu shahi huudettu uudelleen shahiksi.

Pietarin toimiston Teheranista saatujen tietojen mukaan anarkia leviää nopeasti. Ryövärykset ja päällekarkaamiset kaduilla lisääntyvät. Täällä salaavat sanomalehdet asiain tilan, etteivät pelottaisi yleistä mielipidettä Englannissa uutta lainaa parailaan hommattaissa. On kuitenkin pelättävissä ,että edessä olevat tapahtumat voivat olla pahana yllätyksenä Englannin yleisölle.

Medshlikseen erinomaisilla valtuuksilla varustama amerikkalainen on alottanut toimintansa, vastamalla täkäläisen belgialaisen tullihallinnon alistamista hänen alvontansa alaiseksi. Tämä laitos on kuitenkin turvattu aikaisemmilla sopimuksilla.

Teheranista sähkötetään myöhemmin, että Salar-ud-Douleh on huudattanut veljensä, erotetun shahin, shahiksi ja lähettänyt 3,000 jalka- ja 800 ratsumiestä Hamadaniin. Medshlikselle vihamielinen mieliala lisääntyy ja levottomuudet ovat sen vuoksi mahdolliset. Pääministeri Sepehdarin läsnäollessa on Medshlis neuvotellut asemasta ja päätettiin tällöin heti kutsua Serdarasad takasin neuvottelemaan kapinallisten johtajain kanssa.

Miten paljo tässä hälytysuutisessa on perää, on tällä hetkellä tietenkin mahdotonta sanoa. Mahdoton se ei suinkaan ole, sillä maan taantumukselliset ainekset ovat Venäjän ja Englannin suosiollisella avustuksella olleet ahkerassa ja miksi eivät myöskin menestyksellisessä toiminnassa vanhan järjestelmän palauttamiseksi. Vastakumouksen onnistuminen olisi yksi askel Persian lopullista jakamista kohti Venäjän ja Eng-

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE
jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.
Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella. Tilaukset voitte lähettää osotteella:
O. Kivelä,
105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

Ruoskikaa syntistä ruumistanne
K. NYMAN'in
SAUNASSA
332 Bay St.
Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.
Miesten alusvaatteita pestään.

ROGERSIN UUSI VALOKUVAAMO.
82 Cumberland st. Fallish Footin rautakaupan yläkerrassa.
Parhaiten laitettu valokuvaamo kaksoiskaupungeissa, sekä uusiaikainen kalustomme antavat meille tilaisuuden tarjota teille parempia kuvia kuin mitä voitte saada muualla.
Sallikaa meidän tehdä koe ja te tulette varmaan olemaan tyytyväinen tuloksiin.
Postikortti kuvia $1.00 tusina

Naimailmoitus.
Hei Port Arthurin ja Fort Williamin vanhat piiat ja lesket, eikös olis paras aika ruveta kirjeaihtoon vanhanpojan kanssa liiton tarkotuksella. — Kirjeet kirjeistä ja kuvat kuvista.
O. S.
142 Algoma st., Port Arthur, Ont., Canada.

Konttoriapulaisen paikka avoinna.
Henkilö, joka voi hoitaa liikkeessä tarvittavan suomen- ja englanninkielisen kirjevaihdon ja osaa amerikalaisen kaksinkertaisen kirjanpidon, saa paikan Toverissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä ennen elokuun 15 päivää 1911. osotteella:
TOVERI,
Box 99, Astoria, Ore.

Kalastajat ja metsästäjät.
Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäisi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjetäni.
H.,
Box 300, Chester, Mass.

FARMI MYYTÄVÄNÄ.
7 mailia Port Arthurista myydään hyvässä kunnossa oleva farmi. Hinta $2,500 irtaimistoineen. Maksettava käteisellä. Maata on 212 eekkriä, josta toiseen puoleen on täydellinen omistusoikeus.
Lähempiä tietoja antaa
Kalle Lagström.

Vakuuttajat Huomatkaa!
Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän työkö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.
RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

Hyviä Lypsylehmiä
myytävänä.

Skandinavian RESTAURANT
629 Simpson Street,
Fort William.
Hyvin valmistettua ja terveellistä
RUOKAA
saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.
P. YLINEN,
omistaja.

min, nienommin ja nerokkaammin tuollaisia kolttosia tulee tapahtumaan. Ei auta se, että kristinoppia on saarnattu lähes 2,000 vuotta, että meillä on siveydenopettajat, papit, poliisit, tuomarit, sotaväet, vankilat, koulut, kirkot ja kaikellaiset uskonnot. Työtä tehdään väellä, voimalla ja hartaudella, rahoja ja omaisuutta uhrataan äärettömiä summia, mutta paha ei poistu, ei vähene, se vaan leviää, paisuu ja suurenee. Meille luvataan taivaan ilot ijankaikkisesti, jos vaan olemme „kilttejä" sen vähän ajan, minkä elämme täällä maailmassa. Meitä uhataan helvetin piinalla iankaikkisesti, jos vaan olemme pahoja. Mutta ei mikään auta. Jos olemme hätääntynet,ryöväämme takin ja kukkaron ensimäiseltä vastaantulijalta. Jos meillä on nälkä, otamme me ruokaa ensimäisessä sopivassa tilaisuudessa, huolimatta siitä, onko meillä siihen oikeutta tai ei. Jos meidän pieni omaisuutemme uhkaa mennä, teemme me pian väärän vekselin, saadaksemme uhkan pois päältämme. Ja jos me näemme hyvän tilaisuuden voidaksemme vetää huulesta yksinkertaista lähimäistämme, olemme siihen heti valmiit. Olemmepa sitten pappeja, porvareita tai työmiehiä, hengellisiä tai maallisia, sivili- tai sotilassäätyä, ylhäisiä tai alhaisia, sama se. Kaikki, ikään ja sukupuoleen katsomatta olemme me vikapäitä noihin y. m. synteihin, jos vaan meille tulee hyvä tilaisuus sekä sen lisäksi pula, ahdinko tai nälkä y. m. Muutamia poikkeuksia kyllä löytyy, mutta ne ovat ja pysyvät sellaisina. Suuren suuri enemmistö meistä on valmis yhteen tai toiseen sellaiseen. Jos ei joku varasta, on hän silti valmis pettämään. Jos ei joku petä, on hän valmis juomaan ja tappelemaan. Jos ei joku tee väärää vekseliä, on hän silti valmis raiskaamaan lähimmäisensä yksinkertaisen tyttären. Siis tekemään syntiä joko yhdessä tai toisessa mudossa. Ja tätä kaikkea tapahtuu kaikkialla, joka hetki, joka minuutti, huolimatta siitä, että meiltä menee taivas ja ijankaikkinen helvetti on edessä. On kummallista, että niin on, mutta totta sittenkin.

Miten on tämä kaikki ymmärrettävä?

Kun vilkaisemme avoimin silmin ympärillemme ja otamme hiukan selkoa olevista oloista, huomaamme kyllä pian sek äsyyt että vaikuttimet.

Tuossa on kaksi miestä. Toinen on rikas, toinen on köyhä. Tarkatkaamme hiukan syrjästä heitä molempia.

Rikas mies nousee aamulla ylös nukuttuaan ja levättyään tarpeeksi. Hänen huoneensa ovat siistit, valoisat, hienot, kauniit, hyvin kalustetut ja lukuisat. Hänellä on useita siistejä palvelijoita, jotka noudattavat hänen pienintäkin viittaustaan. Hyvä, terveellinen aamujuoma odottaa häntä kohta silloin kun hän suvaitsee nousta ylös. Hänen vaatteensa ja saappaansa, jotka ovat hienot ja uusimman kuosiset, tuodaan hänelle harjattuna ja kiilloitettuna. Kun hän sitte on pukenut,, menee hän virastoonsa tai konttoriinsa. Siellä ottaa vahtimestari nöyrästi hänen yltään hatun ja päällystakin ja ripustaa ne nauldan. Kun hän sitte astuu paikalleen, nousevat lukuisat apulaiset, kumartavat hänelle nöyrästi, kohteliaasti ja hienosti. Ja kaikki, joita hän suvaitsee puhutella tai jotain kysyä, vastaavat hänelle nöyrästi ja kohteliaasti. Hänen läsnäollessaan puhutaan vaan arastellen, supattamalla, ettei vaan häntä häirittäisi. Mutta itse puhuu hän varmasti, äänekkäästi ja käskevästi. Sitte kun hän saapuu kotiinsa aamiaiselle, on pöytä katellissa ja sen päälle otetaan usein likööriä tai samppanjaa. Hän on sellaisessa erikoisessa asemassa, että vaan harvat uskaltavat laskea kätensä hänen olalleen ja sanoa „veli". Kaikki muut, kotona, konttorissa, virastossa, tehtaassa, y. m. kumartavat häntä nöyrästi ja seisovat hänen edessään lakki kourassa, kun hän suvaitsee heitä puhutella. Kesäisin matkustelee hän ulkomailla, oleksii kylpylaitoksissa tai kauniissa huvilassa saaristossa tai maalla, jonne ajelee omalla moottorilla, automopiilillä tai ensiluokassa höyrylaivalla tai rautateillä. Hän ei ole paha mies. Hän on hieno, kohtelias, sivistynyt, mutta ennen kaikkea hän on rikas mies. Hänen on hyvä olla. Hän nauttii elämästään ja olemassaolostaan joka hetki.

Katsokaamme sitä köyhää miestä.

Hänen pitää nousta aamulla aikaseen, pukea pian päällensä ja rientää juoksujalassa työpaikalleen. Hän asuu yhdessä pienessä kosteassa huoneessa vaimonsa ja kolmen neljän lapsen kanssa. Vaimo on likainen, kivuloinen ja usein ärtyisä. Lapset likaiset, hillittömät ja ahmatit. Hän ei voi tulla kotiin aamiaiselle, sillä aika on lyhyt ja matka on pitkä. Aamiaispalan haukkaa hän työnsä ääressä ja kiskasee kulauksen vettä tai kaljaa päälle. Usein ei hän voi mennä kotiinsa päivällisellekään matkan pituuden ja ajan lyhyyden takia. Silloin tuo hänelle päivällisen vaimonsa tai lapsensa. Usein syö hän sen lähimmässä kuppilassa. Hän kulkee aina sydän kurkussa, pelosta menettää työpaikkansa. Vaikka hänen työpalkkansa on pieni, työaika pitkä, työ usein raskasta ja työnjohtaja kohtelee häntä ärjyen ja raa'asti, pelkää hän tuon kadottamista sittenkin. Hän tulee sillä sentään vaivoin toimeen, päivä menee toisensa perästä sentäänkin. Mutta jos hän kadottaa työpaikkansa, ei hän tiedä millä sitte ensinkään eläsi ja mitä hänen lapsensa saisivat syödäkseen. Kaikesta nöyryydestään huolimatta käy hänelle toisinaan niin, ettei hänellä ole työtä. Hän kärsii silloin kauheasti vaimon maristessa itkusilmin ja lasten ulvoessa täyttä kurkkua, kun ei heillä ole leipää. Silloin vie hän kaikki vaatteensa ja huonekalunsa panttiin viimeistä neulaa myöten. Mutta työttömyys kestää yhä ja talonomistaja häätää hänet perheineen pois huoneesta kylmälle kadulle, kun hänellä ei ollut rahaa maksaa vuokraansa. Silloin usein hän oli kahden vaiheilla, tehdäkkö itsemurha päästäkseen kaikesta tuosta kurjuudesta. Ja toisinaan hän sen tekeekin. Muuten on hän aina arka, alakuloinen ja iloton. Elämä painostaa häntä niin, että hän toisinaan ottaa aika pitkän viinaryypyn. Se rohkaisee häntä joskus sen verran, että hän tulee isoääniseksi kopeaksi ja tappelunhaluiseksi. Kun hän rähisee, vie polisi hänet putkaan, hän saa sakkoja ja hänen olonsa tulee yhä kurjemmaksi. Mitään kesälomaa hänellä ei ole, usein on vaan kesäisin työtä kovemmin. Päivä paahtaa, luonto juhlii, mutta hän saa raataa yhä kovemmin. Hiki valuu ja voimat väsyy. Hän tulee aikaisin heikoksi, vanhaksi ja kurttuiseksi Usein viedään hänet sairaana ja raihnaisena vaivaistaloon loppuijäkseen.

(Jatk.)

Sairasvoimistelia ja hieroja

Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.

352 Foley st. Telef. 1637.

NEITI OLGA RISSANEN.

Harnes	291.75	
Fixtures	141.18	
Show Case	84.00	
The Co.op. Tr.Co. Shares	5.00	
Safe	175.50	
Platform Scale	20.80	
Board of Directors	112.15	
Cheese Cutter	18.00	
Moses Hahl	19.00	
Inventory	2126.23	
Cr. Sales	3389.25	
Cash	246.12	7309.98
Liabilities.		
National Reg. Co.	165.00	
Dominion Reg. Co.	40.00	
Ogelvie Milling Co.	18.65	
Western Fancy Goods Co.	16.67	
The Co-op. Store Co. F. William	60.00	
Jas. Langhton	80.80	
Bills Payable	2132.05	
McDouglas & Evans	48.80	
Cameron Heap	465.84	
Swift Canadian Co	614.54	
Fitzsim. Fruit Co.	74.50	
Riley Ramsey	14.67	
A. Koskinen	100.00	
H. Bray	220.75	
Toledo Comp. Scale Co.	37.50	
The Co-op. Trad. Co. net investment	2796.97	6886.74
The Co-op. Trad. net gain		423.24
The Co-op. Tr.Co. net Investment	2796.97	
The Co-op. Tr.Co. net gain	423.24	
The Co-op. Tr.Co, Capital Stock		3220.21

Tilintarkastajat sanoivat tilikertomuksen olevan oikean ja tilit selvät. Hyväksyttiin ilman muistutuksia.

5 §.

Otettiin lihakaupan tilikertomus. Tilintarkastaja E. Smedberg luki tilit liikkeenhoitajan puolesta. Tilit osotti:

Tuloja	$3,319.68
(Kalusto ym. ulk. olevat saatavat.)	
Menoja (velkoja)	$3,200.84
Jäännös (voittoa)	118.84
Summa	$3,319.68

Tilintarkastajat eivät olleet hyväksyvällä kannalla näitten tilien suhteen. Lyhyen keskustelun perästä jätettiin johtokunnan huoleksi (vaikka kyllä tilintarkastajat ovat yksityiskohtaisesti näitä tilejä luetelleet, ovat ne vähän epäjärjestyksessä niitä tässä luetella. Pöytäk. huomautus.)

6 §.

Johtokunnasta pyysi eroa Wm. Blomqvist, C. Puolakka, Alex Pelto ja Alex Mäki. Huomioon otettiin Wm. Blomxvist ja C. Puolakka.

7 §.

Uusia jäseniä valittiin johtokuntaan: Otto Heino, 66 ääntä; J. V. Kannasto, 78. Ääniä saivat W. Ketonen 9, V. Salmi 9, Peterson 5.

8 §.

Puheenj. Ikonen teki kysymyksen, jos lihakauppaa vielä voidaan jatkaa? Jätettiin johtokunnanhuoleksi.

9 §.

Osuusvoitot päätettiin jakaa ostoksien suuruuden mukaan, tai niinkuin säännöt määrää.

10 §.

J. A. Koskinen huomautti, että olisi aljettava kohottamaan pääomaa. Useat puheenvuoron käyttäjät kannattivat ehdotusta. Lähempi toimenpide johtokuntaan.

11 §.

Kokous lopetettiin lähellä puoliyötä.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

J. Mackie.

Hj. NIKULA.

Olen hukannut osotteesi, lähetä uusi, että voinlähettää pyytämäsi tavarat.

J. R. Grönlund.

re, Anna Ojala, I. Valkama, N. Mäkelä, Katy Väyrynen, Santra Rinne, Hulda Lassila, A. Björk, F. Karlepson, J. E. Verner, N. Mäkie, O. Mäki, E. Lillia, E. Mäki A. Saari, Hilda Oja, Mary Matsen, A. Taivainen ja Suoma Nurmi.

Mahdollisesti sattuneista erehdyksistä nimien suhteen voitte huomauttaa jäsenkirjurille, joten ne voidaan oikaista.

Uusia jäseniä liittynyt osastoon. K. Katajamäki, J. Lehto, H. Hakala, P. Hill, E. Sjön, A. Perttula ja Ida Hannula.

Terve tuloo joukkohomme
kone miehet pikkaajat.
Ojan luojat oivalliset
sekä radan rakentajat.

Meillä täällä Williamissa — (häpeä mainita) — tahtoo olla jo liian laimea kokouksiin osanotto. Minä olen joskus ennenkin hiljalleen jupissut teille, jopa Työkansan palstoillakin, vaan ei näy tulevan apua. Mikä siinä on oikein syynä, että ette saavu kokouksiin.? vaan mieluummin juoksette pitkin jokirantoja. Ettekö te ymmärrä, että kokouksista riippuu koko osaston virallinen toiminta ja jos kaikki menettelisivät kuten te, täytyisi toiminta lakkauttaa — ja sitä kai te odotattekin,, että koko muu toiminta lakkaisi, että saisitte tansia vapaasti joka ilta, se tahtoo sanoa illasta aamuun, silläse se näkyy teille perätin maistavan. Pitäisi toki jo kahdenellakymmenennellä vuosisadalla ruveta ajattelemaan vähän vakavammin. Te näette kuinka järjestynyt porvaristo teitä kiristää, te näette kuinka se vähän kerrallaan kiristää kahleitanne aina tiukemmalle, pusertaen teistä irti viimeisen veripisarannekin, ja kuitenkin te katselette välinpitämättömänä tätä kaikkea. Luuletteko te välinpitämättömyydellänne vahingoittavanne yksin toisia tovereitanne? Ei! te vahingoitatte pääasiassa itseänne. Naisemme ansaitsevat erityisesti huomauttaa, sillä viime kokouksessa ei ollut ainoatakaan naistoveria — vai eikö teillä mukaa olekaan velvollisuuksia puoluettanne kohtaan? Minä luulen, että teidän asemanne ei ole paljonkaan parempi kuin meidän miestenkään. Siis ottakaa tästä lähtien köyhälistön asia sydämenne asiaksi niin miehet kuin naisetkin ja saavutaan kilvan kokouksiin päättämään asioistamme ja samalla ajamaan eteenpäin suurta ja jaloa aatettamme. — Toveruudella.

Samuli.

Yleisiä uutisia.

SAKSA JA RANSKA SOPIVAT.

Berliin, elok. 4 p. — Saksan ja Ranskan välisen Marokko rettelön päättyminen on jo näkyvissä. Jules Cambon, Ranskan lähettiläs Berlinissä ja majuri von Kiderlen Wechter, Saksan ulkomaiden kirjuri, pääsivät eilen illalla yksimielisyyteen sovinnon pääpiirteistä. Pienimmät yksityiskohdat ovat vielä käsittelemättä.

UNKARIN POLITIKOT KÄYTTIVÄT ENSIN NYRKKEJÄ JA SITTE VAIHTOVAT KORTTEJA.

Budapest, Unkari, elok. 4 p.— Kiihkoisaa nyrkkitaistelua seurannut kaksintaistelu miekoilla, elvytti alimman edustajahuoneen istuntoa, joka on potenut viimeaikoina jonkunmoista tylsyyttä vastustuspuolueen jarruttavasta taktiikasta.

Keskustelun häirittyä alkoi yleinen mellakka ja lopulta herra Pozegay alkoi tappelun hallituksen puoluelaisen herra Pal'in kanssa. Viimekseimainittu kohtasi Pozegayn puolivälissä ja antoi oiselta. Toteuttakaa se heti."

Samassa sähkösanomassa käsketään Stillwellin korjaamaan rikotut kadut rakennuksen kohdalta ja myymään rakennuksella käytetyt koneet.

Mainittu rakennushomma on ollut lännen puolella ensimäistä katua Calgaryssa.

Nähtävästi on herroille tullut joku „misteeki", koska noin äkkiä työt lopettivat.

SOSIALISTIT NIMITTÄVÄT YHÄ UUSIA EHDOKKAITA.

Viime lehdessä keroimme kuinka Edmontonin toverit olivat nimittäneet tov. Farmilon ehdokkaakseen Dominion parlamenttiin ensi vaaleissa. Senjälestä on Brandfortin, Ont., sosialistiosasto, joka kuuluu Canadian Socialist Federationiin, nimittänyt ehdokkaan, mutta jonka nimeä emme tiedä. Glace Bayn sosialistit ovat nimittäneet ehdookkaakseen kaupungin insinööri Alexander McKinnonin.

Tietoja ympäri maailman.

VASTAVALLANKUMOUS PERSIASSA?

Erotettu shahi huudettu uudelleen shahiksi.

Pietarin toimiston Teheranista saatujen tietojen mukaan anarkia leviää nopeasti. Ryöväykset ja päällekarkaamiset kaduilla lisääntyvät. Täällä salaavat sanomalehdet asiain tilan, etteivät pelottaisi yleistä mielipidettä Englannissa uutta lainaa paraillaan hommattaissa. On kuitenkin pelättävissä ,että edessä olevat tapahtumat voivat olla pahana yllätyksenä Englannin yleisölle.

Medshliksen erinomaisilla valtuuksilla varustama amerikkalainen on alottanut toimintansa, vaatimalla täkäläisen belgialaisen tullihallinnon alistamista hänen alvontansa alaiseksi. Tämä laitos on kuitenkin turvattu aikaisemmilla sopimuksilla.

Teheranista sähkötetään myöhemmin, että Salar-ud-Douleh on huudattanut veljensä, erotetun shahin, shahiksi ja lähettänyt 3,000 jalka- ja 800 ratsumiestä Hamadaniin. Medshlikselle vihamielinen mieliala lisääntyy ja levottomuudet ovat sen vuoksi mahdolliset. Pääministeri Sepehdarin läsnäollessa on Medshlis neuvotellut asemasta ja päätettiin tällöin heti kutsua Serdarasad takasin neuvottelemaan kapinallisten johtajain kanssa.

Miten paljo tässä hälytysuutisessa on perää, on tällä hetkellä tietenkin mahdotonta sanoa. Mahdoton se ei suinkaan ole, sillä maan taantumukselliset ainekset ovat Venäjän ja Englannin suosiollisella avustuksella olleet ahkerassa ja miksi eivät myöskin menestyksellisessä toiminnassa vanhan järjestelmän palauttamiseksi. Vastakumouksen onnistuminen olisi yksi askel Persian lopullista jakamista kohti Venäjän ja Englannin kesken. Persian hallitus itse näyttää pitävän vastavallankumouksen voittoa jo varmana asiana. Sen takia kaikki ministerit luopuivat toimistaan ja sen takia ovat he paenneet maasta ajoissa pelastaakseen henkensä, sillä varmaa on, ettei karkotetun shahin mahdollisesti voittaessaan toimeenpanema verilöyly ole pieni. Entinen shahi on joka tapauksessa lähtenyt Wienistä, jossa hän viimeksi oleskeli. Pidetään varmana, että hän jo on Persian rajojen sisäpuolella.

— Kysykää niissä kaupoissa joissa teette ostoksenne jos he ilmoittaa Työkansassa, jos ei, niin tiedätte mitä silloin teette?

Ruoskikaa syntistä ruumistanne
K. NYMAN'in
SAUNASSA
332 Bay St.
Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.
Miesten alusvaatteita pestään.

ROGERSIN UUSI VALOKUVAAMO.

82 Cumberland st. Fallish Footin rautakaupan yläkerrassa.

Parhaiten laitettu valokuvaamo kaksoiskaupungeissa, sekä uusiaikainen kalustomme antavat meille tilaisuuden tarjota teille parempia kuvia kuin mitä voitte saada muualla.

Sallikaa meidän tehdä koe ja te tulette varmaan olemaan tyytyväinen tuloksiin.

Postikortti kuvia $1.00 tusina

Naimailmoitus.

Hei Port Arthurin ja Fort Williamin vanhat piiat ja lesket, eikös olis paras aika ruveta kirjeaihtoon vanhanpojan kanssa liiton tarkotuksella. — Kirjeet kirjeistä ja kuvat kuvista.

O. S.

142 Algoma st., Port Arthur, Ont., Canada.

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.

H.,

Box 300, Chester, Mass.

FARMI MYYTÄVÄNÄ.

7 mailia Port Arthurista myydään hyvässä kunnossa oleva farmi. Hinta $2,500 irtaimistoineen. Maksettava käteisellä. Maata on 212 eekkriä, josta toiseen puoleen on täydellinen omistusoikeus.

Lähempiä tietoja antaa

Kalle Lagström.

Hyviä Lypsylehmiä myytävänä.

Kallio & Krockbeck.

Bay st. 321.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

Konttoriapulaisen paikka avoinna.

Henkilö, joka voi hoitaa liikkeessä tarvittavan suomen- ja englanninkielisen kirjevaihdon ja osaa amerikalaisen kaksinkertaisen kirjanpidon, saa paikan Toverissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä ennen elokuun 15 päivää 1911. osotteella:

TOVERI,

Box 99, Astoria Ore.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo- Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

Skandinavian
RESTAURANT
629 Simpson Street, Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN, omistaja.

Ilmoitus.

Poismuuton tähden myydään suutarisappa hyvällä liikepaikalla valtakadun varrella, lähempiä tietoja hinnasta y. m. ehdoista saatte allekirjoittaneelta joko suullisesti eli kirjeellisesti.

N. Partti,
Fort William, Ont., Canada.
603 Simpson street,

MYYTÄVÄNÄ

160 „aceriä" hyvää maata josta 25 acr. on palanutta ja muu osa tuoretta metsää. ½ mailia koulule ja kauppaan 2 mailia rautatie pysäkille ja sahamyllylle. — Kysykää: 77 Madeline st., Port Arthur, Ont.

Ensi kerran Ensi kerran

Naurua ja taas naurua.

Temppelissä

ESITETÄÄN

Lauantaina 12 p:nä elok. kello 9 illalla.

"Scapinin vehkeilyt"

Ilveily 3:ssa näytöksessä, kirjoittanut Molier.

HENKILÖT

ARGANTE, Octaven ja Zerbinetten isä .... J. TOIVONEN
GERONTE, Leandren ja Hyasinthen isä .... Y. HELEN
OCTAVE, Arganten poika, ... A. MYLLYLÄ
LEANDRE, Geronten poika, ... A. SALOVAARA
ZERBINETTE, mustalaistyttö, ... AINO HELINEN
HYASINTHE, Geronten tytär .... EDITH HULKKO
SCAPIN, Leandren palvelia .... F. HYRSKE
SILVESTRE, Octaven palvelia, ... W. SALMI
NERINE, imettäjä, ... HANNA NIEMI
CARLE .... ONNI NIEMI

Pääsymaksut ovat: 50, 35 ja 25c.

Seuraava näytelmä on:

„URAMON TORPPA."

Katsokaa mihin dollarit menevät.

Osoittaissanne suosiotanne tälle luotettavalle vaatetusliikkeelle, muistakaa että puvut eivät siellä ole kuten sattuu, vaan ovat ne **kaikki järkiperäistä tuotetta.**

On paljon tekiöitä, mutta vaan vähän mestareita.

„MODERN BRAND" vaatetukset ovat hyviä vaatetuksia; luotettavia vaatetuksia ja me myymme ainoastaan niitä.

Hyviä pukuja on helppo myydä kaikissa kaupoissa, vaan huonoja täytyy paljon „puhvata".

Paljon liikettä tehdään väärällä menettelytavalla, mutta me olemme tyytyväisiä ainoastaan silloin kuin olemme tyydyttäneet liikeystäviämme.

„MODERN BRAND" PUKUJA ON NYT MYYTÄVÄNÄ $6.50—$22.00 JA JOKAINEN NIISTÄ ON TÄYDELLISESTI SEN HINNAN ARVOINEN MITÄ NIISTÄ PYYDETÄÄN.

Housuja
$1.50-$5.50

Me rässäämme kaikki meiltäostetut puvut kolmen kuukauden ajan ilman eri maksua.

Kaikenlaisia miesten vaatetustarpeita aina varastossa.

Meillä on nykyään suuri myynti miesten työpaidoille, hinta 50c.

Useat ostajat ovat tulleet uudestaan saadakseen niitä enemmän. On parempi että pidätte varanne ennenkuin ne loppuvat, sillä ne eivät tule kestämään kauan sillä hinnalla.

Meidän liike metoodimme on selvä kuin kirja. Se on: **rehellinen ja suora kohtelu kaikille.**

Me vastaamme aina jokaisesta myymästämme tavarasta. Me toivomme saavamme suosionne takaamalla tyydytksen jokaisesta meillä tekemästänne ostosta.

Tulkaa sisälle ja katsokaa, me olemme aina valmiit näyttämään taaroitamme ja voimme vakuuttaa ,että dollarinne tuottavat täällä enimmän.

R. RAPHAEL

Port Arhurista.

— **„Kaupungista palattua"** harjoitus maanantaina klo 3 päivällä.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii
R. Smedberg & Co.,
105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B.** Mannerstam, 204 Court st.

— **Vuokrattavana** 3 huonetta yläkerrassa. Huoneet ovat paperoidut. — S. Koivuniemi (kelloseppä), 19 Johnson ave.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispapereisa haluavat jättäkööt anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **Uramon torppa.** Pöytäharjoitus maanantaina klo 7 illalla.

— **Näytelmäseuran kokous** on sunnuntaina tavalliseen aikaan.

— **Kaikki roolit,** jotka jo on esitetty, on tuotava takaisin.

— **Siistit miehet** saavat asunnon ja ruuan 137 Albert St.

— **Kalustettuja huoneita** vuokrattavana nuorille miehille 199 Secord Str. N. Ollikkala.

— **Näyttelijöille, kulissimiehille sekä avustajille huomattavaa.** Näyttämölle vievä ovi pidetään suljettuna näytäntö-iltoina kello ½9 iltasin. Näytelmäseuran päätöksen mukaan.

— **Nyt on viimeinen tilaisuus** saada kaksi lottia halvalla Meikle parkista. Kysykää
L. H. Puittiselta,
137 Albert St.

Äänestäjät.

Kaikki ne henkilöt, jotka aikovat äänestää Dominion vaaleissa, syysk. 21 p., käykööt registeerauttamassa paperinsa joko linnan päällä, Brayn entisessä rehukaupassa, 38 Court st., tai „etelä-Wardin" koululla. Registeerausaika loppuu huomen illalla kello 10. Ilman registeeramatta ei kukaan voi äänestää.

Ottakaapa huomioon.

Port Arthurin ja Fort Williamin suomalaiset „Kämppäjätkäin iltamat, jotka ovat Fort Williamin s. s. osaston Pirtillä keskiviikkona t. k. 17 päivä. Ohjelma tilaisuudessa on arvokas ja monipuolinen, nimittäin puhe tov. A. Hautamäeltä, näytöskappale Port Arthurin s. s. osaston näytelmäseuralta ja lopuksi kupletteja y. m. Katsokaa ilmotusta ensi numerossa.

Port Arthurin valtuusto

päätti t. k. 9 p. pitämässään kokouksessa ilmottaa kaupunkia Manchesterin ja Glasgowin lehdissä Englannissa.

Kaupungin uuden varastohuoneen rakentaminen annettiin Seaman ja Paanaselle, joiden kontrahtitarjous oli $4,750.

Päätettiin valmistaa sivulaki High kadun päälystämisestä.

Katukomissionilta oli tullut kirje, jossa sanottiin Fort William tiestä syrjiin olevien katujen olevan huonossa kunnossa,jotka vaatisivat pikaista korjausta. Asia jätettiin yleishyöty komissioneri J. G. Hackneylle.

Mr. Baxter kirjoitti, että häneltä on kannettu koiravero, vaikka ei olekaan koiraa. Valtuusmies Riley ilmotti myöskin maksaneensa veron olemattomasta koirasta. Majuri Ray sanoi Rileynki olevan „yhden yksinkertaisista." Muuten tällainen ei ole Port Arthurissa mitään harvinaista.

Scapinin vehkeilyt.

Jos ketä haluttaa nauraa, niin huomenna sitä saapi oikein Porvoon mitalla, sillä niin koomillista ilveilyä kuin tämä, ei ole Arthurissa pitkiin aikoihin nähty. matkien useamman henkilön puhetta, antaa samalla iskuja minkä ehtii „papalle", huutaen itse täyttä kurkkua. Oikeita tyyppiä isistä on muutenkin kaksi, jotka ovat siihen määrään hassuja, ettei luulisi enää moisia voivan olla edes mielikuvituksissa kenelläkään.

Muuten koko näytelmä alusta loppuun asti on niin naurattava, että — — — „äffä."

Tilitys

Eemeli Viinikan hyväksi kerätyistä varoista, joita on allanimitetylle tilitetty seuraavasti:

Port Arthurista:

Työkokouksessa kesäk. 16 p. kerätty kolehti	$16.40
Listoilla kerätty:	
Mrs. Bohm	14.90
Mrs. Hautamäki	5.60
J. W. Paananen	.50
Saurakunnan puolesta P. Vuori	8.10
Yhteensä	$45.50

Fort Williamin osaston puolesta kerätty seuraavasti:

Eemeli Mannisen kautta	$23.40
Arvo Mannisen kautta..	20.40
O. Hendriksonin kautta..	.90
Yhteensä	$44.70
Koko summa	$90.20
Menoja:	
Piletti Helsinkiin	$64.50
Rahaa J. W. Laaksoselle, joka otti Viinikan kulj.	25.70
Menot yhteensä	$90.20

Port Arthurissa elokuun 10 p. 1911.
Wm. Oja,
rahastonhoitaja.

Lasten kesäkoulu lakkautettu.

Port Arthurin s. s. osasto pätti viime kevät talvella, että kesän ajaksi perustetaan lasten koulu, jossa opetetaan sosialistiseen henkeen muutamia aineita lapsille. Osaston kokous päätti antaa johtokunnan järjestää koulu, hankkia opettaja y. m.

Opettajaksi valitsi johtokunta Työväestön oppilaan Leo Mattsonin. Koulu alettiin sen jälestä kun valtion koulut olivat laskeneet oppilaansa lomalle. Mutta kouluun saapui ainoastaan parikymmentä lasta. Tämä oppilasmäärä oli ainoastaan ensimäisillä viikoilla. Vähitellen se alkoi vähenemään niin, että nyt viime viikoilla on ollut ainoastaan kymmenkunta oppilasta.

Viime tiistai-iltana pitämässään kokouksessa sanotaan johtokunnan lakkauttaneen koulun oppilaitten puutteessa. Lakkauttaminen tuntuu ainakin tämän kirjottajan mielestä epäjohdonmukaiselta. Minun mielestäni olisi johtokunnan ensin pitänyt vedota lasten vanhempiin ja velvoittaa opettaja tekemään samoin; sitten olisi vielä ollut vietävä asia osaston kokoukselle, joka puolestaan olisi saanut ratkaista sen miten olisi parhaaksi nähnyt.

Port Arthurin suomalaisia on sanottu sosialisteiksi, mutta se, että he eivät halua kasvattaa lapsistansa sosialisteja, panee täkäläiset suomalaiset toiseen valoon kuin mitä heistä on sanottu. Minkätähden te ette panneet lapsianne sosialistiseen kouluun? Senkötähden, että he porvarillisten koulujen alettua jaksaisivat niissä paremmin kulkea. Te sanotte, että lapsille täytyy antaa kesäkuukaudet vapautta koulusta. Onhan se tosin jonkunlainen väite. Mutta koskapa vanhollisten lapset jaksavat olla kesällä kirkkokouluissa, niin miksi eivät sitten sosialistien lapset jaksaisi käydä sosialistisissa, vai ovatko sosialistien lapset niin paljon heikompia etteivät jaksa sitä minkä vanhoillisten lapset jaksavat.

Kenelle kuuluu nuoriso, sen on tulevaisuus. Vanhoista, pian pois kuolevista ihmisistä, ei kannata

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396——Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR **ALGOMA ST. 168—170**

ei ole oikeuden tuntoa, niin olisi tuo lause selväkäsitteinen jo minunkin ymmärrykseni mukaan ja ehdottomasti totuuden kanssa yhtäpitävä, sillä siinä käsityksessä olen jo ollut kauvan ja viime aikojen tapahtumat kylämme liikeoloissa ovat sitä tuntuvasti varmentaneet.

Joku aika sitte kuulin erään entisen liikemiehen, joka jostain minulle tuntemattomasta syystä möi liikkeensä viime syksynä, ja mikä merkillisintä, alkoi innokkaasti agiteerata osuusliikkeen perustamista, mikä sitte perustettinkin. Ja annettiinpa vielä tälle innokkaalle yhteishyvän harrastajalle tilaisuus uhrautua yhteiseksi eduksi, valitsemalla hänet liikkeen hoitajaksi. Toiminta-ajallaan kehuskeli tämä liikeneromme menevän liikkeen mainiosti, ainakin siinä suhteessa, että liike käy hyvin ja voitto-osingot tulevat olemaan runsaat. Mutta parin kuukauden kuluttua hän jo lamaantui innossaan ja kaikista pyynnöistä ja rukouksista huolimatta jätti liikkeen oman onnensa nojaan, vaikkakaan ei siihen ollut tilaisuutta saada vähääkään kunnollista hoitajaa. Rehevänä hän erosi ja kehuskeli jäävän voittoja jo useita satoja dollareita. Mutta mitäs ollakaan, kun tilit saatiin selville, niin voittoa näytti tulleen koko liikkeen aikana ei enempää eikä vähempää kuin kokonaista neljäkymmentä kahdeksan (sanoo 48) senttiä.

„Perhanan pulju", sanoivat jotkut, mutta minkäpäs sille teki, kun voittoa tuli, niin sitä tuli ja siinä kaikki. Eikäpä ihme, sillä olihan liikkeenhoitaja kokenut mies alallaan; samalla hommalla hankkinut jo itselleen sievosen omaisuuden, niin hänpä sen tiesi.

Mutta mitäpäs tästä, minunhan piti todistella vakaumustani siitä, että liikemiehellä meidän päivinämme ei voi, eikä saa olla oikeudentuntoa. Jos sitä jollakin luontaisesti olisi, niin se on tapettava, tukahdutettava on omantunnon ääni, jos mieli pärjätä aikamme „kunniallisena" liikemiehenä, ja helppohan se onkin tehdä, sillä oman edun ylpeä orhi on aina valmis antamaan kyytiä omantunnon oikeuskäsitteelle.

Niin, joku aika sitte kuulin jonkun toverin kysyneen tältä entiseltä osuusliikkeemme hoitajalta, että josko hän aikoo alottaa liikkeen itselleen toistamiseen, koska **erkausi** osuusliikkeestä. Se oli aika, jolloin vielä oikeudentunto oli voimakkaassa taistelussa tämän liikemiehemme oman edun**tunnon kanssa**, ja hän vastasi ei tahtovansa ruveta kilpailemaan yhteisen liikkeen kanssa.

Vaan kauvan ei tämä kamppailu enää kestänyt, sillä jo pari viikkoa myöhemmin tämän keskustelun jälkeen eräänä kauniina aamuna ilmestyi **Wanson-Kotanen**

Työläistoveyrit, oma etunne, meidän yhteisetumme, kutsuu meitä yhteisten rientojemme ympärille, se käskee meitä kannattamaan ja ylös rakentamaan omia yhteisiä liikkeitämme. Vieläkö harhakäsitteen yksityisetujen pyhyydestä annat itsesi niistä eroittaa?

— —

—Kämppäjätkäin järjestön toimeenpanevan komitean kokous on tänä iltana kello 8 Fort Williamin s. s. osaston haalilla.

Pöytäkirja,

tehty The Co-op. Trading Co. puolivuosikokouksessa 7 p:nä elokuuta 1911.

1 §.

Kokouksen avasi johtokunnan puheenjohtaja O. Selkämaa ja esitti valittavaksi kokoukselle puheenjohtajan. Valituksi tuli I. Ikonen ja pöytäkirjuriksi allanimitetty.

2 §.

Puheenjohtaja kysyi, jos kaikilla on oikeus olla kokouksessa? Joitakin puhevuoroja käytettyä, tehtiin päätös: ei. Ainoastaan osakkeenomistajilla ja ostajilla on oikeus.

3 §.

Otettiin keskusteltavaksi valtakirjoilla tulleet edustajat. P. S. S. osastosta oli I. Ikonen, Wm. Oja.

4 §.

J. A. Koskinen esitti, että luettaisiin tilikertomukset tältä ½ vuoden ajalta. Puheenj. kannat-

(Jatkoa 7:llä sivulla.)

MYYTÄVÄNÄ

talo, hyvät huonekalut, lehmä ja koko irtainomaisuus.

802 Albert Str. Fort William.

A. Ericksonnin

PALLOHUONE

sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

VIERAILKAAPA

meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

Henderson

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuolisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä,

Onko teillä himo väkijuomiin Lääkkeisiin tai tupakkaan.

Me takaamme varman parannuksen joka tapauksessa.

Yli kaksisataa pararnnettu ainoastaan näissä kahdessa kaupungissa.

Pyytäkää kirjeellä eli telefoonilla. Kirjanen sen jossa ilmoitamme maksu ehdoista y. m.

Thunder Bay Sanitarm ui

Phone 109 140 Nelson st.

Port Arthur.

Iistipään uusi sauna

216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

100 jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot. Sukkulamadot. ja kaikki vatsassa olevat madot.——Matojen tuntomerkit ovat: Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä. ——Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu suomalisten myymä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Cabinet, Idaho.
Arv. Kansalainen: Rakkaat kiitokset saan lausua nauttimastamin "Alve Satsista," joita olen vasta äskein nauttinut.——Minulta tuli 100 jalkaa lapamatoja ——olen hyvin iloinen lääkkeestänne.
Kunnioituksella, Hāma Paulson.

Hangö, Suomi.——
Apteekkari P. A. Lignell
Nautittuani teidän"Alve Satsinne" poistui heti kaikkinainen kipu vatsastani, joita vuoksikausia olin kärsinyt, myöskin kärsin kauan unettomuudesta, mutta tämän jälkeen on sekin haihtanut. Olen nyt terve.
Kunnioittaen——Oskari Niemi
Kauppamatkustaja.

Wannotettuja kopiat

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima)——Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta. . . Lähetettään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.

LIGNELL'IN SUOM. APTEEKI

Osoitteella: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Suomalainen Apteekki
ja
ULOSLÄHETYSLIIKE

KALEVA

Seuraavia, sisällisesti käytettäviä vanhanmaan lääkkeitä aina saatavana. Hinta 25 ja 50c.

1 Alteen siirappia lasten yskään.
2 Anis troppia yskään.
3 Emä troppia koliikkiin sydänalus kipuun.
4 Eetteritärpättiä yskään ja hengenahdistukseen
5 Hoffmannin troppia sydänalusta kipuun.
6 Jäärneri troppia sydänalus ja vatsakipuun.
7 Hajupihka troppia koliikkiin.
8 Jääneriä, kuivaa.
9 Kanvertti troppia kirkasta.
10 Karlsbader suoloja, ruuan sulatukseen.
11 Kiina kapselia kylmyyteen y. m. y. m.

Suomalainen Apteekki KALEVA

295 Bay st. Port Arthur, Ont.

HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

"Scapinin venkeilyt"

Ilveily 3:ssa näytöksessä, kirjoittanut Molier.

HENKILÖT

ARGANTE, Octaven ja Zerbinetten isä .... J. TOIVONEN
GERONTE, Leandren ja Hyasinthen isä .... Y. HELEN
OCTAVE, Arganten poika, ... A. MYLLYLÄ
LEANDRE, Geronten poika, ... A. SALOVAARA
ZERBINETTE, mustalaistyttö, ... AINO HELINEN
HYASINTHE, Geronten tytär .... EDITH HULKKO
SCAPIN, Leandren palvelia .... F. HYRSKE
SILVESTRE, Octaven palvelia, ... W. SALMI
NERINE, imettäjä, ... HANNA NIEMI
CARLE .... ONNI NIEMI

Pääsymaksut ovat: 50, 35 ja 25c.

Seuraava näytelmä on:

„URAMON TORPPA."

Katsokaa mihin dollarit menevät.

Osoittaissanne suosiotanne tälle luotettavalle vaatetusliikkeelle, muistakaa että puvut eivät siellä ole kuten sattuu, vaan ovat ne **kaikki järkiperäistä tuotetta.**

On paljon tekiöitä, mutta vaan vähän mestareita.

„MODERN BRAND" vaatetukset ovat hyviä vaatetuksia; luotettavia vaatetuksia ja me myymme ainoastaan niitä.

Hyviä pukuja on helppo myydä kaikissa kaupoissa, vaan huonoja täytyy paljon „puhvata".

Paljon liikettä tehdään väärällä menettelytavalla, mutta me olemme tyytyväisiä ainoastaan silloin kuin olemme tyydyttäneet liikeystäviämme.

„MODERN BRAND" PUKUJA ON NYT MYYTÄVÄNÄ $6.50—$22.00 JA JOKAINEN NIISTÄ ON TÄYDELLISESTI SEN HINNAN ARVOINEN MITÄ NIISTÄ PYYDETÄÄN.

Housuja
$1.50-$5.50

Me rässäämme kaikki meiltäostetut puvut kolmen kuukauden ajan ilman eri maksua.

Kaikenlaisia miesten vaatetustarpeita aina varastossa.

Meillä on nykyään suuri myynti miesten työpaidoille, hinta 50c.

Useat ostajat ovat tulleet uudestaan saadakseen niitä enemmän. On parempi että pidätte varanne ennenkuin ne loppuvat, sillä ne eivät tule kestämään kauan sillä hinnalla.

Meidän liike metoodimme on selvä kuin kirja. Se on: **rehellinen ja suora kohtelu kaikille.**

Me vastaamme aina jokaisesta myymästämme tavarasta. Me toivomme saavamme suosionne takaamalla tyydytksen jokaisesta meillä tekemästänne ostosta.

Tulkaa sisälle ja katsokaa, me olemme aina valmiit näyttämään taaroitamme ja voimme vakuuttaa ,että dollarinne tuottavat täällä enimmän.

R. RAPHAEL

75 CUMBERLAND STREET.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

$—$—$—$—$—$—$—$

RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.

$—$—$—$—$—$—$—$

D. B. Turville

Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispaperinsa haluavat jättäkööt anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **Uramon torppa.** Pöytäharjoitus maanantaina klo 7 illalla.

— **Näytelmäseuran kokous** on sunnuntaina tavalliseen aikaan.

— **Kaikki roolit,** jotka jo on esitetty, on tuotava takaisin.

— **Siistit miehet** saavat asunnon ja ruuan 137 Albert St.

— **Kalustettuja huoneita** vuokrattavana nuorille miehille 199 Secord Str. N. Ollikkala.

— **Näyttelijöille, kulissimiehille sekä avustajille huomattavaa.** Näyttämölle vievä ovi pidetään suletuna näytäntö-iltoina kello ½9 iltasin. Näytelmäseuran päätöksen mukaan.

— **Nyt on viimeinen tilaisuus** saada kaksi lottia halvalla Meikle parkista. Kysykää

L. H. Puittiselta,
137 Albert St.

Äänestäjät.

Kaikki ne henkilöt, jotka aikovat äänestää Dominion vaaleissa, syysk. 21 p., käykööt registeerauttamassa paperinsa joko linnan päällä, Brayn entisessä rehukaupassa, 38 Court st., tai „etelä-Wardin" koululla. Registeerausaika loppuu huomen illalla kello 10. Ilman registeeramatta ei kukaan voi äänestää.

Ottakaapa huomioon.

Port Arthurin ja Fort Williamin suomalaiset „Kämppäjätkäin iltamat, jotka ovat Fort Williamin s. s. osaston Pirtillä keskiviikkona t. k. 17 päivä. Ohjelma tilaisuudessa on arvokas ja monipuolinen, nimittäin puhe tov. A. Hautamäeltä, näytöskappale Port Arthurin s. s. osaston näytelmäseuralta ja lopuksi kupletteja y. m. Katsokaa ilmotusta ensi numerossa.

Port Arthurin valtuusto

päätti t. k. 9 p. pitämässään kokouksessa ilmottaa kaupunkia Manchesterin ja Glasgowin lehdissä Englannissa.

Kaupungin uuden varastohuoneen rakentaminen annettiin Seaman ja Paanaselle, joiden kontrahtitarjous oli $4,750.

Päätettiin valmistaa sivulaki High kadun päälystämisestä.

Katukomissionilta oli tullut kirje, jossa sanottiin Fort William tiestä syrjiin olevien katujen olevan huonossa kunnossa,jotka vaatisivat pikaista korjausta. Asia jätettiin yleishyöty komissioneri J. G. Hackneylle.

Mr. Baxter kirjoitti, että hänellä on kannettu koiravero, vaikka ei olekaan koiraa. Valtuusmies Riley ilmotti myöskin maksaneensa veron olemattomasta koirasta. Majuri Ray sanoi Rileynki olevan „yhden yksinkertaisista." Muuten tällainen ei ole Port Arthurissa mitään harvinaista.

Scapinin vehkeilyt.

Jos ketä haluttaa nauraa, niin huomenna sitä saapi oikein Porvoon mitalla, sillä niin koomillista ilveilyä kuin tämä, ei ole Arthurissa pitkiin aikoihin nähty. „Moliere", mailman parhaita ivanäytelmän kirjoittajia, teoksissaan aina ruoskii myös samalla ihmisissä löytyviä vikoja, kuten saituruutta, tuhman pöyhkeyttä, luulevaisuutta y. m., ja siitä on Scapinin vehkeilyt hyvä todiste. Tässäkin kaksi nuorta miestä isäinsä kopeuden ja itaruuden tähden joutuvat hyvin pahoihin puliin, mutta selviytyvät aina Scapinin kekseliäisyyden avulla. Hänen vehkeillään muuten ei ole rajoja. Toisia käyttämällä apunaan, saa hän ukot hulluiksi pelosta — saaden samalla narrattua heidän suostumuksensa ja rahansa. Selkäsaunankin antaa hän toiselle ukolle hyvin sievästi. — Asettaa ukkoparan säkkiin ja

Mrs. Bohm	14.90
Mrs. Hautamäki	5.60
J. W. Paananen	.50
Saurakunnan puolesta P. Vuori	8.10
Yhteensä	$45.50

Fort Williamin osaston puolesta kerätty seuraavasti:

Eemeli Mannisen kautta	$23.40
Arvo Mannisen kautta..	20.40
O. Hendriksonin kautta..	.90
Yhteensä	$44.70
Koko summa	$90.20

Menoja:

Piletti Helsinkiin	$64.50
Rahaa J. W. Laaksoselle, joka otti Viinikan kulj.	25.70
Menot yhteensä	$90.20

Port Arthurissa elokuun 10 p. 1911.

Wm. Oja,
rahastonhoitaja.

Lasten kesäkoulu lakkautettu.

Port Arthurin s. s. osasto pätti viime kevät talvella, että kesän ajaksi perustetaan lasten koulu, jossa opetetaan sosialistiseen henkeen muutamia aineita lapsille. Osaston kokous päätti antaa johtokunnan järjestää koulu, hankkia opettaja y. m.

Opettajaksi valitsi johtokunta Työväestön oppilaan Leo Mattsonin. Koulu alettiin sen jälestä kun valtion koulut olivat laskeneet oppilaansa lomalle. Mutta kouluun saapui ainoastaan parikymmentä lasta. Tämä oppilasmäärä oli ainoastaan ensimäisillä viikoilla. Vähitellen se alkoi vähenemään niin, että nyt viime viikoilla on ollut ainoastaan kymmenkunta oppilasta.

Viime tiistai-iltana pitämässään kokouksessa sanotaan johtokunnan lakkauttaneen koulun oppilaitten puutteessa. Lakkauttaminen tuntuu ainakin tämän kirjottajan mielestä epäjohdonmukaiselta. Minun mielestäni olisi johtokunnan ensin pitänyt vedota lasten vanhempiin ja velvoittaa opettaja tekemään samoin; sitten olisi vielä ollut vietävä asia osaston kokoukselle, joka puolestaan olisi saanut ratkaista sen miten olisi parhaaksi nähnyt.

Port Arthurin suomalaisia on sanottu sosialisteiksi, mutta se, että he eivät halua kasvattaa lapsistansa sosialisteja, panee täkäläiset suomalaiset toiseen valoon kuin mitä heistä on sanottu. Minkätähden te ette panneet lapsianne sosialistiseen kouluun? Senkötähden, että he porvarillisten koulujen alettua jaksaisivat niissä paremmin kulkea. Te sanotte, että lapsille täytyy antaa kesäkuukaudet vapautta koulusta. Onhan se tosin jonkunlainen väite. Mutta koskapa vanhollisten lapset jaksavat olla kesällä kirkkokouluissa, niin miksi eivät sitten sosialistien lapset jaksaisi käydä sosialistisissa, vai ovatko sosialistien lapset niin paljon heikompia etteivät jaksa sitä mihkä vanhoillisten lapset jaksavat.

Kenelle kuuluu nuoriso, sen on tulevaisuus. Vanhoista, pian pois kuolevista ihmisistä, ei kannata taistella, mutta lapsista kannattaa. Vanhollinen aines näyttää tämän asian tajuavan ja he kaikin keinoin kasvattavat lapsista uskolaisiansa. Sosialistien olisi tehtävä samoin, kasvattamalla lapsista sosialisteja.

Osaston olisi otettava tämä asia vielä yleisessä kokouksessa keskusteltavaksi.

„Busines miehellä ei ole sielua", lausui kerran eräs ystäväni. En tullut kyselleeksi tarkemmin mitä hän sillä tarkoitti, syystä kun tämä materialistinen aikakautemme on tehnyt minulle aivan hämäräksi mitä kukin sielulla tarkoittaa. Jos hän olisi sanonut, että „businesmiehellä", eli paremmin meidän kielellä lausuen, liikemiehellä ei ole oikeuden tuntoa, niin olisi tuo lause selväkäsitteinen jo minunkin ymmärrykseni mukaan ja ehdottomasti totuuden kanssa yhtäpitävä, sillä siinä käsityksessä olen jo ollut kauvan ja viime aikojen tapahtumat kylämme liikeoloissa ovat sitä tuntuvasti varmentaneet.

Joku aika sitte kuulin erään entisen liikemiehen, joka jostain minulle tuntemattomasta syystä möi liikkeensä viime syksynä, ja mikä merkillisintä, alkoi innokkaasti agiteerata osuusliikkeen perustamista, mikä sitte perustettinkin. Ja annettiinpa vielä tälle innokkaalle yhteishyvän harrastajalle tilaisuus uhrautua yhteiseksi eduksi, valitsemalla hänet liikkeen hoitajaksi. Toiminta-ajallaan kehuskeli tämä liikeneromme menevän liikkeen mainiosti, ainakin siinä suhteessa, että liike käy hyvin ja voitto-osingot tulevat olemaan runsaat. Mutta parin kuukauden kuluttua hän jo lamaantui innossaan ja kaikista pyynnöistä ja rukouksista huolimatta jätti liikkeen oman onnensa nojaan, vaikkakaan ei siihen ollut tilaisuutta saada vähääkään kunnollista hoitajaa. Rehevänä hän erosi ja kehuskeli jäävän voittoja jo useita satoja dollareita. Mutta mitäs ollakaan, kun tilit saatiin selville, niin voittoa näytti tulleen koko liikkeen aikana ei enempää eikä vähempää kuin kokonaista neljäkymmentä kahdeksan (sanoo 48) senttiä.

„Perhanan pulju", sanoivat jotkut, mutta minkäpäs sille teki, kun voittoa tuli, niin sitä tuli ja siinä kaikki. Eikäpä ihme, sillä olihan liikkeenhoitaja kokenut mies alallaan; samalla hommalla hankkinut jo itselleen sievosen omaisuuden, niin hänpä sen tiesi.

Mutta mitäpäs tästä, minunhan piti todistella vakaumustani siitä, että liikemiehellä meidän päivinämme ei voi, eikä saa olla oikeudentuntoa. Jos sitä jollakin luontaisesti olisi, niin se on tapettava, tukahdutettava on omantunnon ääni, jos mieli pärjätä aikamme „kunniallisena" liikemiehenä, ja helppohan se onkin tehdä, sillä oman edun ylpeä orhi on aina valmis antamaan kyytiä omantunnon oikeuskäsitteelle.

Niin, joku aika sitte kuulin jonkun toverin kysyneen tältä entiseltä osuusliikkeemme hoitajalta, että josko hän aikoo alottaa liikkeen itselleen toistamiseen, koska erkausi osuusliikkeestä. Se oli aika, jolloin vielä oikeudentunto oli voimakkaassa taistelussa tämän liikemiehemme oman eduntunnon kanssa, ja hän vastasi ei tahtovansa ruveta kilpailemaan yhteisen liikkeen kanssa.

Vaan kauvan ei tämä kamppailu enää kestänyt, sillä jo pari viikkoa myöhemmin tämän keskustelun jälkeen eräänä kauniina aamuna ilmestyi **Wanson-Kotanen Aarnion uusi lihamyymälä** aivan osuuskauppamme viereen ja vielä paremmin sen etupuolelle,ikään kuin ylpeillen sanoakseen: „tässä on oikea liike, yhteisetu on vaan unelma. Palttua oikeuskäsitteelle, me elämme vapaassa kilpailun ajassa. Eläköön kilpailu yksityisetujen puolesta!"

Näin kävi tällekin yhteisetujemme innokkaalle harrastajalle. Tästä syystä ja lukemattomista muista samankaltaisista sattumista, olen tullut vakaumukseen, että aikamme kunnollisella, menestyvällä ja kunniallisella liikemiehellä ei voi elää oikeudentunto, se on sula mahdottomuus, sillä jos oikeudentunto elää, niin liikemies **Kuolee.**

Grocery Phone 396——Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR **ALGOMA ST. 168—170**

Työläistoevrit, oma etunne, meidän yhteisetumme, kutsuu meitä yhteisten rientojemme ympärille, se käskee meitä kannattamaan ja ylös rakentamaan omia yhteisiä liikkeitämme. Vieläkö harhakäsitteen yksityisetujen pyhyydestä annat itsesi niistä eroittaa?

— —

—Kämppäjätkäin järjestön toimeenpanevan komitean kokous on tänä iltana kello 8 Fort Williamin s. s. osaston haalilla.

Pöytäkirja,

tehty The Co-op. Trading Co. puolivuosikokouksessa 7 p:nä elokuuta 1911.

1 §.

Kokouksen avasi johtokunnan puheenjohtaja O. Selkämaa ja esitti valittavaksi kokoukselle puheenjohtajan. Valituksi tuli I. Ikonen ja pöytäkirjuriksi allanimitetty.

2 §.

Puheenjohtaja kysyi, jos kaikilla on oikeus olla kokouksessa? Joitakin puhevuoroja käytettyä, tehtiin päätös: ei. Ainoastaan osakkeenomistajilla ja ostajilla on oikeus.

3 §.

Otettiin keskusteltavaksi valtakirjoilla tulleet edustajat. P. S. S. osastosta oli I. Ikonen, Wm. Oja.

4 §.

J. A. Koskinen esitti, että luettaisiin tilikertomukset tältä ½ vuoden ajalta. Puheenj. kannat-

(Jatkoa 7:llä sivulla.)

MYYTÄVÄNÄ

talo, hyvät huonekalut, lehmä ja koko irtainomaisuus.

802 Albert Str. Fort William.

A. Ericksonnin

PALLOHUONE

sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

VIERAILKAAPA

meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

Henderson

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuolisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja ruumiissa.

Tilatkaa "UUSI SYYHY WOIDE" Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki

Osoitteella: P. A. Lignell,
Superior, Wis.

SUOMALAISILLE MAANVILJELIJÖILLE.

Ilolla todistan, että Mr. John B. Mannerstamilta ostamani maanviljelyskoneet, Noxon ja Cockshuttin komppanian tuotteita ovat Kakabekassa, C. P. R. varrella pidetyssä kilpailussa osottautuneet olevan Massey-Harriksen ja Deeringin koneita kaikissa suhteissa paljon parempia.

Kakabeka, C. P. R., elokuun 9 p:nä 1911.

Antti Ahonen.

Iistipään uusi sauna
216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

100 jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.——Matojen tuntomerkit ovat; Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä. ——Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu suomalisten myymä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Cabinet, Idaho.
Arv. Kansalainen: Rakkaat kiitokset saan lausua nauttimastamin "Alve Satsista," joita olen vasta äskein nauttinut.——Minulta tuli 100 jalkaa lapamatoja —— olen hyvin iloinen lääkkeestänne.
Kunnioituksella, Hilma Paulson.

Hangö, Suomi.——
Apteekkari P. A. Lignell
Nautittuani teidän "Alve Satsinne" poistui heti kaikkinainen kipu vatsastani, joita vuosikausia olin kärsinyt, myöskin kärsin kauan unettomuudesta, mutta tämän jälkeen on sekin haihtanut. Olen nyt terve.
Kunnioittaen——Oskari Niemi
Kauppamatkustaja.

Wannotettuja kopiat

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima)——Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta... Lähetettään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.

LIGNELL'IN SUOM. APTEEKI
Osoitteella: P. A. Lignell Co.,
Superior, Wis.

Suomalainen Apteekki
ja
ULOSLÄHETYSLIIKE
KALEVA

Seuraavia, sisällisesti käytettäviä vanhanmaan lääkkeitä aina saatavana. Hinta 25 ja 50c.

1 Alteen siirappia lasten yskään.
2 Anis troppia yskään.
3 Emä troppia koliikkiin sydänalus kipuun.
4 Eetteritärpättiä yskään ja hengenahdistukseen
5 Hoffmannin troppia sydänalusta kipuun.
6 Jäärneri troppia sydänalus ja vatsakipuun.
7 Hajupihka troppia koliikkiin.
8 Jääneriä, kuivaa.
9 Kanvertti troppia kirkasta.
10 Karlsbader suoloja, ruuan sulatukseen.
11 Kiina kapselia kylmyyteen y. m. y. m.

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Kaupungin lotteja
ja
Farmimaita

myydään ja otetaan myytäväksi.

Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

KAKSI RUUMAINEN KAMPPA

myytävänä tilanahtanden tähden Albert Str. 124.

K. Helenius.